

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**AYINTAB'DAN ANTEP'E GAZİANTEP
MİLLETVEKİLLERİ BİYOGRAFİSİ 1920-2015**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MURAT DAĞ

Tez Danışmanı: Yrd. Doç.Dr. R. Yaşar Büyükoğlu

GAZİANTEP

OCAK 2015

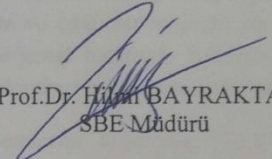
T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

AYINTAB'DAN ANTEP'E GAZİANTEP MİLLETVEKİLLERİ
BİYOGRAFİSİ (1920-2015)

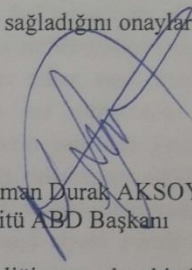
MURAT DAĞ

Tez Savunma Tarihi: 22.01.2015

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

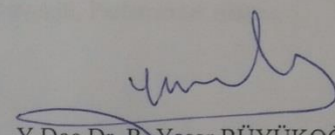

Prof. Dr. Hüsnü BAYRAKTAR
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığımı onaylıyorum.

Doç. Dr. Numan Durak AKSOY
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımca (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

(Unvanı, Adı ve SOYADI)
İkinci Tez Danışmanı (varsa)

Y. Doç. Dr. R. Yaşar BÜYÜKOĞLU
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

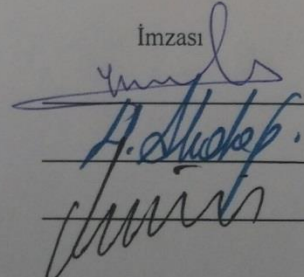
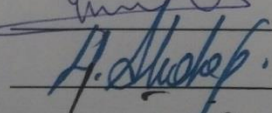
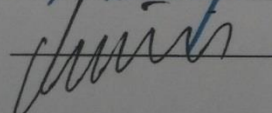
Jüri Üyeleri:

Y. Doç. Dr. R. Yaşar BÜYÜKOĞLU

Doç. Dr. Hakan AKDAĞ

Y. Doç. Dr. Süleyman ÜNÜVAR

İmzası

A. Akdağ

ÖZET

AYINTAB'DAN ANTEP'E GAZİANTEP MİLLETVEKİLLERİ BİYOGRAFİSİ 1920-2015

Dağ Murat
Yüksek Lisans Tezi, Tarih ABD
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. R. Yaşar Büyükoğlu
Ocak 2015, 231 sayfa

Bu çalışmada, Dünyanın günümüze ulaşan en eski şehirlerinden birisi olan Gaziantep'in, 23 Nisan 1920'de açılan İlk Meclis'ten, 2015 yılına kadar parlamento çatısı altında görev yapmış milletvekilleri tam ve sıralı bir biçimde yer almaktadır. Tezin başlangıç kısmında Gaziantep tarihine genel hatlarıyla bakılmış, Gaziantep coğrafyasında hangi uygarlık ve devletlerin hâkimiyet kurduğuna değinilmiştir.

I. Dönemden, XXIV. Yasama dönemlerini kapsayan, "113" Gaziantep Milletvekilinin biyografileri ile TBMM çatısı altındaki faaliyetleri yer almaktadır. Sicil no ve seçilme dönemine göre kronolojik sıralanan milletvekillerinin, doğum tarihi, doğum yerleri, eğitim durumları, bildiği yabancı diller, meslekleri, çocuk sayıları, vefat yılları, eserleri ve kişisel başarıları yer almaktadır. Ayrıca, milletvekillerinin TBMM çatısı altında aldıkları görevlerin yanı sıra genel olarak Türkiye açısından özel olarak ise Gaziantep için yaptığı çalışmalara değinilmiştir. Seçilen 113 milletvekili ile Gaziantep halkının siyasi tercihlerinin nelere göre şekillendiği ve Gaziantep şehrinin günümüze kadar hangi siyasi partilere eğilim gösterdiği ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep, Milletvekili, Parlamenter Sistem

ABSTRACT**BIOGRAPHY OF THE DEPUTIES OF GAZİANTEP FROM AYINTAB TO ANTEP: 1920-2015****Dağ Murat****Postgraduate Thesis, History USA****Thesis Advisor: Yrd. Doç. Dr. R. Yaşar Büyükoğlu****January 2015, 231 pages**

The study is about the deputies of Gaziantep, among the oldest city of the world dating back to the ancient times served since first assembly inaugurated on April 23, 1920, until 2015 in full and respectively. The general outlook is provided for the history of Gaziantep in the introduction of the thesis, together with the mention made on the ancient civilizations and states in Gaziantep's geography.

The biographies and performances at the Grand National Assembly of Turkey of 113 deputies of Gaziantep covering legislative year XXIV from the Period I are provided. In regard to listing as per their IN No. and election periods, the deputies are introduced with respect to their dates and places of births, education profiles, language proficiencies, professions, family profiles, date of passages, works, and personal accomplishments and assignments undertaken as the deputies of Turkish Assembly. In addition to the office the deputies hold at the Grand National Assembly of Turkey, further references are made to the works they perform especially for Gaziantep and generally for Turkey. In the light of 113 deputies thus elected, good efforts have been made to reveal as to how political preferences of the people of Gaziantep take shape and to which political parties the city of Gaziantep has leaned until today.

Key Words: Gaziantep, Deputy, Parliamentary System

ÖNSÖZ

Coğrafi konum olarak tarih boyunca geçiş yolları üzerinde bulunan Gaziantep, birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Her medeniyet bir şeyler bırakarak günümüz baniliğini oluşturmuştur. Evliya Çelebi, bu şehir için, “Şehr-i Ayıntab-ı Cihan” (Dünyanın Gözbebeği Şehri) demiştir.

Osmanlı Devleti zamanında Maraş (Zülkadriye) ve Halep sancağına bağlı olarak vücut gösteren Gaziantep, Osmanlıların son dönemlerinde görülen parlamenter sistemde Halep tarafından temsil edilmiştir. I. Dünya savaşı sonrasında uğradığı haksız işgal sırasında, 1920 yılında kurulan I. Meclis’te ve sonrasında kurulan Cumhuriyet ile her yasama döneminde şehir olarak temsil edilen Gaziantep, 1920’den, 2015 yılına kadar toplam “113” milletvekili ile temsil edilmiştir. Bu tez çalışması ile de 1920–2015 yılları arasında Gaziantep’i temsil eden “113” milletvekilini bir arada araştırıp listeleyerek haklarında bilgi sahibi olunması amaçlanmıştır.

Çalışma aşamasında, TBMM, Milletvekilleri Hâl Tercümeleleri, TBMM Yayınları, TBMM Albümleri, gazeteler ve dergiler taranmış, konuyla ilgili kitaplar ve tezlerden faydalanılmıştır. Ayrıca son dönem milletvekillerinin kişisel internet adreslerinden de faydalanılmıştır.

Baklavası, fıstığı, kebabı ve köklü tarihi ile övündüğüm, her sabah başka bir heyecan ile gözlerimi açtığım, ekmeğini yiyip, suyunu içtiğim bu bahadır şehrim için nokta kadar da olsa bir taş koyduğum için çok bahtiyarım. Bu çalışmanın her aşamasında benden desteğini esirgemeyen danışman hocam Y.Doç.Dr. R. Yaşar Büyükoğlu’na, Araştırmacı ve Tarih Öğretmeni Mehmet Fatih Bozkurt’a ve başta eşim olmak üzere, annem, babam ve tüm aile bireylerime teşekkür ederim.

OCAK 2015
MURAT DAĞ

İçindekiler

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
KISALTMALAR	ix
BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ	1
1. GİRİŞ	1
1. 1. TARİHİ SÜREÇTE GAZİANTEP'E GENEL BİR BAKIŞ	1
1.2. Türk-İslam Hâkimiyeti Öncesi Gaziantep	1
1.3. Türk-İslam Hâkimiyetinde Gaziantep	3
1.4. Milli Mücadele Döneminde Gaziantep	8
İKİNCİ BÖLÜM GAZİANTEP MİLLETVEKİLLERİ BİYOGRAFİSİ	12
2. 1. 1920–1950 Dönemleri Gaziantep Milletvekilleri	12
2.1. Abdullah Lami Efendi (Ersoy).....	13
2.2. Ali Cenani Bey (Mehmet Ali Cenani)	15
2.3. Hafız Mehmet Şahin Efendi.....	18
2.4. Kılıç Ali Bey (Ali Kılıç)	20
2.5. Ragıp Bey (Yoğun)	23
2.6. Mehmet Sani Yasin Kutluğ.....	25
2.7. Ahmet Remzi Bey (Hacı Ahmet Remzi Güres).....	27
2.8. Ferit Efendi (Mustafa Ferit Arsan).....	29
2.9. Reşit Bey (Ağar)	30
2.10. Nuri Conker	31
2.11. Mehmet Ali Ağakay.....	34
2.12. Ömer Asım Aksoy	36
2.13. Bekir Sıtkı Kaleli	39
2.14. Ali Hikmet Ayerdem.....	41
2.15. Numan Menemencioğlu.....	44
2.16. Ahmet Aksu	46
2.17. Abdurrahman Melek	47
2.18. (Mehmet) Nuri Pazarbaşı.....	49
2.19. (Mehmet) Cemil Alevli.....	51
2.20. Muzaffer Canbolat	53

2.21. Cemil Sait Barlas	54
2.22. Ali Şefik Özdemirbey	56
2.23. Mehmet Aşir Atlı	58
3. 1950-1980 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri	61
3.1. Ekrem Cenani.....	62
3.2. Mustafa Samih İnal	64
3.3. Abdullah Galip Kınoğlu.....	66
3.4. Süleyman Kuranel.....	68
3.5. Ali Kemal Ocak	70
3.6. Ali Cevdet San	72
3.7. Mehmet Selahattin Ünlü	74
3.8. Abdülkadir Atik	76
3.9. İhsan Dai	78
3.10. (Mehmet Kudret) Bahadır Dülger.....	80
3.11. Mahmut Nedim Ökmen	82
3.12. Ali Şahin	84
3.13. Osman Orhan Bilen.....	85
3.14. Ali İhsan Göğüş	86
3.15. İmam Hüseyin İncioğlu.....	89
3.16. Mehmet Kudretullah Mavitan.....	91
3.17. Ahmet Mithat San	92
3.18. Süleyman Ünlü.....	94
3.19. Mehmet Kamil Ocak.....	95
3.20. Naşit Sarıca	97
3.21. Mahmut Uygur.....	98
3.22. Hüseyin Yılmaz	99
3.23. Mahmut Şinasi Çolakoğlu.....	100
3.24. Mehmet Kılıç	101
3.25. Erdem Ocak	102
3.26. Muhittin Sayın	103
3.27. Mehmet Lütfü Söylemez.....	104
3.28. Mehmet Bozgeyik	105
3.29. Mustafa Güneş	106

3.30. İbrahim Hortoğlu.....	107
3.31. Mehmet Özkaya	108
3.32. Mehmet Özmen.....	109
3.33. Yusuf Öztürkmen.....	110
3.34. İbrahim Orhan Tokuz.....	111
3.35. Emin Altınbaş	112
3.36. Ekrem Çetin	113
3.37. Celal Doğan	115
3.38. Yasin Cengiz Gökçek.....	117
3.39. Ahmet Karahan	119
3.40. Mehmet Atilla Ocak.....	120
4. 1980-2000 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri	121
4.1 Ahmet Ata Aksu	122
4.2. Galip Deniz	124
4.3. Hasan Celal Güzel.....	125
4.4. Süleyman Koyuncugil.....	127
4.5. Mehmet Hayri Osmanlıoğlu.....	128
4.6. Mustafa Rüştu Taşar	129
4.7. Ünal Yaşar	131
4.8. Feyzullah Yıldırım.....	132
4.9. Mehmet Akdemir	133
4.10 Abdülkadir Ateş	135
4.11. Mustafa Hikmet Çelebi	137
4.12. Ahmet Günebakan.....	138
4.13. Hasan Tanrıöver	139
4.14. Mustafa Yılmaz.....	140
4.15. Bahattin Alagöz	142
4.16. Mehmet Batallı.....	143
4.17. Hikmet Çetin.....	144
4.18. Mustafa Doğan.....	146
4.19. Ayvaz Gökdemir	147
4.20. Hannan Özüberk	149
4.21. Nurettin Aktaş.....	150

4.22. Kahraman Emmioğlu	152
4.23. Ali Ilıksoy	154
4.24. Mehmet Bedri İncetahtacı	155
4.25. Mehmet Ay	157
4.26. İbrahim Konukoğlu	158
4.27. Ali Özdemir	160
4.28. Mehmet Hanifi Tiryaki	161
5. 2000-2015 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri	163
5.1. Ömer Abuşoğlu	164
5.2. Mahmut Durdu	166
5.3. Mehmet Sarı	167
5.4. Fatma Şahin	168
5.5. Kürşat Tüzmen	170
5.6. Ahmet Uzer	172
5.7. Ahmet Yılmazkaya	174
5.8. Yaşar Ağyüz	175
5.9. Akif Ekici	176
5.10. Mehmet Erdoğan	178
5.11. Halil Mazıcıoğlu	180
5.12. Özlem Müftüoğlu	182
5.13. Hasan Özdemir	184
5.14. Mehmet Şimşek	186
5.15. Derya Bakbak	188
5.16. Hüseyin Çelik	190
5.17. Abdullah Nejat Koçer	192
5.18. Ali Serindağ	194
5.19. Ali Şahin	196
5.20. Mehmet Şeker	198
5.21. Şamil Tayyar	199
5.22. Edip Semih Yalçın	200
SONUÇ	202
KAYNAKLAR	206
EKLER	217

Ek. A. 1. 1. Ticaret Bakanlığı yapmış olan Ali Cenani'nin kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.....	218
Ek. A. 1.2. Ömer Asım Aksoy'un kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.....	219
Ek. A. 1. 3. Nuri Pazarbaşı'nın kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.	220
Ek. A. 1.4. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yapmış olan Gaziantep'in İlk Kadın Milletvekili Fatma Şahin'in kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.	221
ÖZGEÇMİŞ.....	222
VITAE	222

KISALTMALAR

a.g.e.	: adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
a.g.t.	: adı geçen tez
AB	: Avrupa Birliği
AK PARTİ	: Adalet ve Kalkınma Partisi
AKPM	: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANAP	: Anavatan Partisi
AP	: Adalet Partisi
BM	: Birleşmiş Milletler
CGP	: Cumhuriyetçi Güven Partisi
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
Çev.	: Çeviri
d.	: Doğum
DDY	: Devlet Demir Yolları
DP	: Demokrat Parti
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DSP	: Demokratik Sol Parti
DYP	: Doğru Yol Partisi
FP	: Fazilet Partisi
GP	: Güven Partisi
Haz.	: Hazırlayan
HP	: Halkçı Parti
İİBF	: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
KİT	: Kamu İktisadî Teşebbüsü

KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
MÇP	: Milliyetçi Çalışma Partisi
MDP	: Milliyetçi Demokrasi Partisi
MHP	: Milliyetçi Hareket Partisi
MSP	: Milli Selamet Partisi
MÜSİAD	: Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği
MYKY	: Merkez Yönetim Kurulu
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
ö.	: Ölüm
RF	: Refah Partisi
SHP	: Sosyaldemokrat Halkçı Parti
SODEP	: Sosyal Demokrasi Partisi
SP	: Saadet Partisi
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TBMMOB	: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TDK	: Türk Dil Kurumu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde
TSK	: Türkiye Silahlı Kuvvetleri
TZDK	: Türkiye Zırai Donatım Kurumu
YDP	: Yeniden Doğuş Partisi
YTP	: Yeni Türkiye Partisi
ZKÜ	: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1. GİRİŞ

1. 1. TARİHİ SÜREÇTE GAZİANTEP'E GENEL BİR BAKIŞ

1.2. Türk-İslam Hâkimiyeti Öncesi Gaziantep

Osmanlı kaynaklarında geçen adı ile “Ayıntab”, bugün kullanılan şekli ile Gaziantep, (1921 senesinde verilen “Gazi”lik unvanı ile Gazi-Antep) güney-doğu Anadolu'nun en büyük vilayet merkezlerinden biri olup, Fırat nehrine karışan Sacur çayının yukarı kollarından Ayınleben deresinin üzerinde bulunup, Fırat nehrine 55, Halep şehrine ise 100 km. mesafededir. Halep şehrinin kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın (Antep yaylası) merkezi bir mevkiinde, deniz seviyesinden ortalama 900m. Yükseklikte, engebeli bir arazide tepeler üzerine kurulmuştur. Gaziantep en eski devirlerden beri, iklim ve mevkiinin iyi hususiyetleri ile iskâna çok uygun yerler olarak bilinmektedir.

Umumiyetle ilk çağa ait belli başlı kaynak ve tetkiklerde Antep ismi yer almamakla beraber, Antep' in 12 km. kuzeyinde, Antep-Maraş yolu üzerindeki Dülük'ün ismine sık sık tesadüf edilmektedir. Zira antik devirlerde iktisadi ve siyasi bütün faaliyetlerin keşif bir şekilde devam ettiği bilinen kuzey Suriye ile Mezopotamya'yı orta Anadolu'ya bağlayan yolların geçtiği yerler o devirlerde Dülük bölgesi idi. Yine eski ve Ortaçağlarda Fırat nehrini takip ederek Mezopotamya'dan gelen kervanların bu nehri terk ettikleri Apemea (Birecik) ile Germanica (Maraş) arasında mühim bir kavşak noktası olarak bilinen yer Doliche (Dülük)'dir. Bu kavşak, aynı zamanda Edessa (Ruha-Urfa) Maraş ve Halep yollarının da kesiştiği yerdir. Şimdi Dülük diye bilinen yere tarihte Asuriler “Babigü”, “Bilabhi”, “Doluk” Yunan ve Romalılar “Dolichenus”, “Doulichia”, “Doliche”, Bizanslılar ise “Tolonbh” demektedirler.

Dülük civarında yapılan kazılarda Roma ve Bizans devirlerine ait eserler bulunmuştur. Bunlar bir mabet ve saray kalıntısı olup, her iki bina harabesinin de

tabanı mozaiklerle süslüdür. Ayrıca Bizans devrine ait bir aile mezarı da bulunmuştur.¹ M.Ö. 1800–1200 Yıllarına kadar hüküm süren Hitit devletinin sınırları Dülük bölgesini de içine almaktaydı. M.Ö. 1200 Yıllarında batıdan gelen göçlerin taziyi ile yıkılan bu devletin yerinde Hitit şehri devletleri kurulmuştur. Dülük şehri, bu tarihten sonra, şimdiki Keferdiz köyü yakınındaki Sakçagözü şehir devletine mi dâhil oldu, yoksa merkezi katıyetle tespit edilmeyen Kumukh (Gümük) şehir devleti Dülük ve havalisi mi idi, bilinmemektedir. Zira arkeolojik kalıntıların kâfi olmayışı bu şehir devletinin durumuna bir açıklık vermemektedir.² Suriye'nin kuzeyinde kurulan bu Hitit şehir devletleri zamanla kuvvetlenip sınırlarını genişleten Asur devletinin hâkimiyetine geçti.

M.Ö. 613–612 Yıllarında Medya Kırallı Kiyaksar'ın Asurluları mağlup edip Ninova'yı almasıyla, Dülük bölgesi İran'da saltanat değişikliğine rağmen uzun müddet yine İranlıların nüfuz bölgesinde kaldı. M.Ö. 334 Yılında Asya seferine girişen Büyük İskender, İssuz savaşını kazanmasıyla Dülük ve bölgesini de sınırlarına dâhil etmiştir. M.Ö. 190 yıllarında Dülük'e Roma, M.S. 395'ten itibaren de Bizanslılar hâkim oldular.

Bizans devleti sınırları içinde Dülük ve bölgesi, Bizans'ın Arap sınır bölgesinin mühim bir bölümünü teşkil etmekte idi. Uzun süre bu sınır bölgesinde Araplarla Bizanslılar arasında mücadeleler devam etmiştir. Öyle anlaşılıyor ki, Bizans idaresi döneminde Antep kalesi de inşa edilmiştir.³ Bu kalenin inşasından sonra meydana gelen Antep şehri de bu suretle tarih sahnesine girmiş oldu. Her ne kadar, H.1315-1317 Tarihli Halep salnamelerinde H.800 (M.1397/8) senelerine doğru meydana gelen zelzelede Dülük kasabasının harap olması neticesi Antep'in merkez olduğu yazılmakta ise de⁴ Antep şehri H.800 Tarihlerinden evvel de mevcut olup, Dülük' ten daha önemli bir durumda idi. Halep Salnameleri bu malumatı sicillere istinaden vermiş gibi yazılmaktaysa da, H.800 Yılına ait sicil de mevcut değildir. Filvaki H.800 Yıllarında Halep bölgesinde şiddetli zelzeleler olduğu

¹Mustafa Güzelhan. (1959).*Ayıntab Tarihinden Notlar*. Gaziantep Kültür Derneği Kitap ve Broşür Yayınları No;18, Gaziantep, s.10.

² Firuzan Kınal. (1962). *Eski Anadolu Tarihi*. Türk Tarih Kurunu, Ankara, s.242.

³ Nazmi Sevgen.(1959). *Anadolu Kaleleri*. c.I, Doğu Matbaası, Ankara, s.125

⁴ Salname-i Vilayet-i Haleb. (1315). s. 204 ; Ayr.Bkz., Salname-i Vilayet-i Haleb, (1317), s.19.

bilinmekte ise de, bu zelzeleler neticesi Dülük kasabasının harap olduğuna dair elimizde hiçbir delil yoktur. Süryani Mar Yeşua Vakayinamesinde, Selefkos takvimiyle 800 yıllarından vuku bulan bir zelzelenin, Urfa, Diyarbakir ve Akka'yı içine alan bölgede büyük Tahribat yaptığı, hatta Fırat nehrinin bazı kollarının sularının kuruduğu kaydedilmektedir.⁵ M.499 yılına tesadüf eden bu zelzelede Dülük Kalesi'nin ve kasabasının da tahrip olduğu tahmin edilebilir. Bu yüzden Bizans'ın Arap sınır bölgesindeki mühim bir müstahkem mevkiinin yıkılmış olması sonunda, yeni bir kalenin yapılmasına lüzum hâsıl olmuş ve I. Justinianus' un saltanatı devrinde (527–565) Antep kalesi inşa edilmiştir. Bununla beraber 13.yy müelliflerinden Yakut Hamavi'nin ifadesine göre⁶, Antep şehri, yine uzun müddet Dülük adıyla anılmıştır. Öte yandan, Antep ismi kaynaklarda türlü şekillerde zikredilmiştir. Kaynaklarda:“Hantab” , “Entab “ , “Hamtab” , “Hatab”⁷ gibi adlarla anılan Antep şehri ve kalesi için Bizans ile Araplar arasında uzun süre mücadeleler yapılmıştır.

1.3. Türk-İslam Hâkimiyetinde Gaziantep

İslamiyet'in intişarından sonra kuvvet kazanan Arap orduları yeni yerler fethederken, Halife Ömer zamanında Suriye'nin de fethine başlanmıştır. Suriye'ye 634 yılında ilk giren İslam ordularının başında Halid bin Velid bulunmakta idi. Halid'in yerine başkumandan tayin edilen Ebu Ubeyde'nin ordusu 636 senesinde Yermük savaşında Bizans ordusunu mağlup edince, öncü kuvvetlerin başında bulunan İyas Bin Ganm tarafından da Membic-Dülük (Antep) Raban, İslam topraklarına dâhil edildi.⁸ Bu tarihlerde Bizans'ın başında Heraclius (610–611) bulunmaktaydı. Kuzey Suriye ileri tarihlere kadar Bizanslılarla Araplar arasında mücadele bölgesi olmakta devam etti. Harun'ür-Reş'd, 872 yılında kuzey Suriye kalelerini Bizanslılardan tekrar alırken bu kaleler içinde Antep Kalesi de vardı.

Alp-Arslan emrindeki Selçuklu Türkmenlerinin (yani Oğuzların) Antep bölgesine gelişi yeni bir safhanın başlangıcı oldu. Nitekim Alp-Arslan tarafından

⁵ Süryani Mar Yeşua. (1985). *Vaka-i name*. Trc. Mualla Yanmaz, Şehir Matbaası, İstanbul, ss.19-28.

⁶BesimDarkot. (1961). *Ayıntab, İslam Ansiklopedisi*, c.II, s.65.

⁷Güzelhan, a.g.e., ss.13-14.

⁸ Fikret Işıltan. (1960). *Urfa Bölgesi Tarihi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, s.77.

görevlendirilen kumandanlarından Gümüş Tekin, Afşin ve Ahmed Şah, Türkmen kuvvetleriyle 1066–67 yılında Murad ve Dicle nehirleri havzasıyla, Harran, Rakka ve Suruç bölgelerine hâkim olduktan sonra Fırat'ı geçmek suretiyle Nizip ve Adıyaman (Hıns-ı Mansur) taraflarını da ellerine geçirdiler ve Bizans kuvvetlerini ağır yenilgilere uğratmalarını müteakip üsleri olan Ahlat'a döndüler.⁹

Afşin, Türkmenlerden meydana gelen ordusuyla Fırat'ı geçerek Antep'in kuzey batısındaki Karadağ'da karargâh kurup, geniş istila harekâtına yeniden başladı ve 1067'de kuvvetleriyle önce Antep ve Raban'ı aldı, sonra da Antakya Dukalığı arazisine girerek pek çok ganimet ve esir topladı. Afşin bu fetihleri ile Suriye bölgesinde Türk hâkimiyetini katileştirdi.¹⁰ Alp-Arslan'dan sonra fetihlere girişen Süleyman Şah, 1084 yılında Antakya'yı yeniden aldı; bu suretle Halep ve civarıyla, Antep kendiliğinden Süleyman Şah'ın idaresine girdi. Nitekim Haçlılar Suriye'ye geldiklerinde Antep bölgesi Suriye Selçukluların idarisindeydi. Haçlı kuvvetlerinin bu bölgeye yerleşmesiyle Antep, önce 1098 yılında Urfa Kontluğu'nu kuran Boudouin de Boulogne'a, sonra da Maraş Kontluğu'na tâbi oldu. Haçlılar zamanında Antep ve Tel-Başer bölgenin birer müstahkem mevki idi.

Haçlı seferleri şiddetini kaybedince, Selçuklular Anadolu'ya yeniden hâkim olmak maksadıyla Haçlılara karşı taarruza geçtiler. Sultan Mesud'un damadı olan Suriye Atabeği Nurettin Mahmud Haçlılara karşı 1149 yılında sefer yapıp Antep, Tel-Başer ve Azaz'ı geri aldı ise de, kuvvetleri mağlup oldu. Bunun üzerine Sultan Mesud, oğlu Kılıç Arslan ile beraber kuzey Suriye'ye sefer yapıp Maraş'ı kuşatarak aldı; ordusu Tel-Başer önünde Jocelin'in kuvvetleri ile karşılaştı, fakat Furanklar savaşa cesaret edemediler. Bundan sonra Sultan Mesud oğlu Kılıç Arslan ile beraber 1150,yılında Haçlıların işgalinde bulunan Göksün, Behisni, Göynük, Raban ve Antep, şehir ve kalelerini zapt etti.¹¹

Sultan Mesud'un ölümü üzerine Halep Atabeği Nureddin Mahmud, Antep ve Raban'ı işgal etti. Öte yandan, II. Kılıç Arslan, Nurettin'den adı geçen şehirleri iade etmesini istedi ise de, Nurettin reddederek tecavüzlerine devam etti. Bunun üzerine Kılıç Arslan 1157 yılında kuvvetli bir ordu ile gelerek Antep'i muhasara etti;

⁹ Osman Turan. (1971). *Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti*. İstanbul, s.117.

¹⁰GregoriAbu'l Farac (Bar Hebraeus). (1945). *Abu'lFarac Tarihi*. c.II, Ömer Rıza Doğrul (Çev.), Türk Tarih Kurumu, Ankara, s.318.

¹¹ Turan, a.g.e., s. 187.

surlarını tahrip ederek ele geçirdi; Nurettin Mahmud ise Halep'e çekilmek zorunda kaldı.¹²Bundan sonra Selçuklu Sultanı İzzettin Keykavus, Halep emirliği topraklarını almak isteyerek, Samsat Emiri olan Eyyübi Meliki Efdal ile birlikte hareket edip 1218 yılında Antep'i aldı. Ancak Melik Efdal'ın ihaneti üzerine ordusu bozguna uğrayınca Antep yine Halep Emirliği'nde kaldı.¹³

Bütün Yakın-doğuyu tehdit eden Moğol Kumandanı Baycu Noyan 1258'de kuvvetleriyle güneye kadar inerek Elbistan ve havalisini işgal etti. Ertesi sene Hülagu, Suriye seferine girişip, Halep'i alınca, Baycu Noyan'ın başlattığı hareket tamamlanarak Antep ve bölgesi Moğolların eline geçti.¹⁴ Öte yandan Mısır'a hâkim olan Memluklu Sultanlarından Kutuz (ö.1260) Moğollarla mücadeleye girişerek 1260 yılında Ayn Calut'ta onları mağlup edip, Halep ve Antep bölgesini Memluklu devleti sınırlarına kattı.¹⁵ Moğolları tamamıyla kuzey Suriye'den uzaklaştırmak isteyen I. Baybars, 1277 yılında Antep'ten geçerek Elbistan ovasında, Muinüddin Süleyman Pervane idaresindeki Selçuklu-Moğol ordusunu tekrar mağlup edip, Kuzey Suriye'yi Moğol tazyikinden kurtardı.¹⁶Bununla beraber İlhanlılarla Memluklular arasındaki savaşlar devam etti. Zira Ayn Calut mağlubiyetini unutamamış olan Moğollar intikam almak düşüncesindeydiler. Nitekim Abaka Han, kardeşi Mengü Timur ile Anadolu Moğollarının başında bulunan Samagar Noyan'ı 1281 yılında Memluk topraklarına sevk etti. Samagar Noyan, Elbistan, Derbsak, Bağras kasabaları ile beraber Antep'i de alıp Halep'e girdi ise de, Kalavun'un başında bulunduğu Memluklu ordusuna yenildi. Bu surette Kuzey Suriye bölgesi kesin şekilde Memlukluların sınırları içinde kaldı.¹⁷

Bu dönemde Antep ve Kilis kentleri, Türk-İslam kültür merkezi olarak ün yapmış, ticari canlılık yönünden "Küçük Buhara" adıyla anılmıştır. Bu zamanda Antep'te yükseköğretim yapan okullar doğulu kaynaklarda belirtilmektedir. Bundan sonra Antep ve civarı Mısır'daki Memluk Sultanlığı ile Elbistan'da hâkimiyet kurmuş bulunan Dulkadiroğluları arasında ihtilaf konusu olmaya başlamıştı. 1337 yılında Zeyneddin Karaca Bey tarafından kurulan Dulkadir Beyliği, Bozok ve Halep

¹² Turan, a.g.e.,ss. 199-200.

¹³ Abu'lFarac, a.g.e.,II, s. 501 ; Turan, a.g.e., s. 321.

¹⁴ Turan, a.g.e., s. 492.

¹⁵ M. C. Şehabettin Tekindağ. *Kutuz*. İslam Ansiklopedisi, c.VI, s.1059.

¹⁶ Turan, a.g.e., ss.496-645.

¹⁷ Turan, a.g.e., s. 575.

Türkmenlerinden oluşmakta olup, Antep ve çevresi yine aynı şekilde Dulkadirli Türkmenleriyle meskûndü. Dulkadirli ile Memluklar arasında Kuzey Suriye üzerindeki hâkimiyet mücadelesi devam ederken bu sıralarda Timur kendi istila hareketine uygun olarak 1400 senesinde Antep'i zapt etti. Timur'u Suriye seferine teşvik eden Dulkadir Beyi Suli'nin ortadan kaldırılması ile Dulkadiroğulları ile Memluklar arasında uzun mücadelelere sahne olan Kuzey Halep ve Antep bölgesi yine Memlukların hâkimiyeti altına girdi (1398). 1418 yılından itibaren kısa bir müddet Karakoyunlu hâkimiyetine giren Antep ve çevresi bu dönemde yoğun bir Bozok yerleşim yeri oldu.¹⁸

XV. yüzyılda Dulkadirli-Memluklu mücadelesi devam etti. Genel de Memlukluların üstünlüğüyle geçen mücadeleye Osmanlı Devleti'nin dâhil olmasıyla dengeleri değişti. Osmanlıların desteklediği Dulkadirli, Antep ve havalisine hâkim olmak gayesiyle Memluklularla çatışmadan kaçamadılar. 1480 yılında Fatih Sultan Mehmet'in desteğiyle beyliği ele geçiren Alaüddevle, kısa zamanda Antep'i Dulkadiroğlu Beyliği'ne geçirdi. Alaüddevle, ilerleyen süreçte gerek Memluklular ve gerekse Osmanlılar ile olan ilişkilerini bozmamaya özen gösterdi. Alaüddevle'nin Çaldıran seferi öncesinde ve sonrasında sergilediği olumsuz tutumlar ve Osmanlıya karşı takındığı olumsuz tavırlar ilişkileri derinden sarstı. Bunun üzerine Dulkadiroğlu Beyliği üzerine sefer açıldı. Alaüddevle, Osmanlı Kuvvetlerine fazla direnemedi ve ortadan kaldırıldı. Beyliğin başına Osmanlı himayesindeki Şeh-süvaroğlu Ali Bey geçirildi. Bu esnada çıkan karışıklıktan istifade eden Memluklular, 1515'te Antep'i ele geçirdiler.¹⁹

Yapılan bu mücadeleler ve Osmanlı Devleti'nin doğu politikası gereği Osmanlı Devleti ile Memluklular arasında savaş kaçılmaz hale geldi. Nitekim Mısır Seferi'nin bir ayağı olan Mercî Dabık seferine gitmek üzere Yavuz Sultan Selim, Memluk topraklarına doğru ilerleyip Behisni üzerinden gelerek Antep yakınlarındaki Merzban suyu kenarında ordugâh kurduğu sırada Memlukluların Antep naibi Yunus Bey ordugâha gelerek Osmanlı hizmetine girdi. Orduya Antep'e kadar kılavuzluk etti. Yavuz Sultan Selim, 20 Ağustos 1516'da Antep'te gelerek üç gün konakladı. Bu

¹⁸Sema Yüce. (2010). *98 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H.1155/M.1742-1743) Transkripsiyon Ve Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, s.150.

¹⁹ Bilgehan Pamuk. (2009). *Bir Şehrin Direnişi Antep Savunması*. Anadolu Düşünce Grubu, İstanbul, ss.48-50.

suretle Antep Şehri de Osmanlı Devleti'ne ilhak olundu. Yavuz Sultan Selim Mümlük Sultanı Kansu Gavri'nin Mercî Dabık'a gelmiş olduğu haberini alınca Antep'ten ayrıldı ve Mercî Dabık'a gitti. Bundan sonra 24 Ağustosta Mercî Dabık ve 23 Ocak 1917 Ridaniye zaferini müteakip Memlukların diğer mukavemetleri de bertaraf edildi ve 19 Nisan 1517'de Memluk sultanlığına son verildi.²⁰

Osmanlı döneminde Antep, güneydoğu Anadolu ve kuzey Suriye arasındaki bölgeyi meydana getiren iktisadî, idarî ve kültürel açıdan önemli bir bağlantı noktası olarak işlev görüyordu. 19. Bölge, ticaret yollarıyla ve hisarlarla kaplanmıştı. Osmanlı Devleti'nin İstanbul ve Kahire'den sonra üçüncü büyük kenti olan Halep'e yakınlığı ve bağlantısı dolayısıyla Antep bölgenin birkaç kentini birbirine bağlayan önemli bir kavşak noktasıydı. Bir başka deyişle Antep, yörenin seçkin kent merkezlerinden birisiydi.²¹ Bu dönemde Antep Osmanlı'ya üç nahiyeye dâhil oldu. Antep livasında 206 köy, 206 mezra vardı. 16. asırda Antep livası; Nefsi Antep, Tilbaşar ve Nehrilceviz diye üç nahiyeye ayrılmıştı. Kent Osmanlı yönetimine geçtikten sonra Zülkadriye (Maraş) eyaletine bağlı bir sancak olmuş, bu idari durumu 19. yüzyılda Halep eyaletine bağlanana kadar devam etmiştir. Osmanlı idaresinde Antep'te önemli bir olay olmadı. Yalnız diğer Anadolu şehirleri gibi burası da Celali saldırılarına uğradı. Şehir 1839'da Mısır valisi Mehmed Ali Paşa'nın kuvvetleri tarafından Nizip Savaşı sonrasında kısa bir süre işgal edildi.²² Öyle ki Kütahya anlaşmasının uygulanması sırasında birtakım anlaşmazlıklar meydana gelmiş, Mehmet Ali Paşa'nın elinde geçen yerlerin vergileri konusunda anlaşmazlıklar olmuştu. Mehmet Ali Paşa'da Mısır'ın bağımsızlığı konusunda diplomatik çalışmalarını sürdürüyordu. Mehmet Ali Paşa ile Osmanlı Devleti aralarında yapılan birtakım görüşmelerde bir anlaşma sağlayamadılar. Mehmet Ali Paşa her yıl Osmanlı Devleti'ne vermesi gereken vergiyi göndermedi ve bağımsızlığını ilan etti. Bu durumda II. Mahmud Rusya'nın da desteğini alarak Mehmet Ali Paşa'ya karşı savaşa girişilmesi için emir verdi. (21 Nisan 1839) Osmanlı ordusu Antep'in güneydoğusundaki Nizip'te konakladı. M. Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa ise

²⁰ Hale Şıvgın. (1997). *19. Yüzyılda Gaziantep*. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Ankara, s.16.

²¹Burcu Gelir. (2006). *1680-1700 Tarihleri Arasında Ayntab (Gaziantep) Şehrinde Asayiş Problemleri Ve İslam- Osmanlı Ceza Hukuku Uygulamaları*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, Konya, s.9

²²Sıtkı Dal. (2009). *139 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Erzurum, s.26.

karargâhını Halep'te kurdu. Osmanlı ordusunun başında Hafız Ahmet Paşa bulunuyordu. Osmanlı ordusunda ayrıca Prusya'dan getirilmiş subaylar bulunuyordu. Bunların arasında ileride Prusya genelkurmay başkanı olacak Helmut Von Moltke'de bulunuyordu. Osmanlı ordusunun süvari kuvvetleri sınırın beş saat ötesine kadar uzanmıştı. Savaşın başladığını gören Antep halkı şehirdeki Mısır kuvvetlerini iç kaleye hapsetmişti. Bu Mısır ordusu için bardağı taşıran son damla olmuştu. İbrahim Paşa kuvvetleri ile birlikte 24 Haziran'da saldırdı. Hafız Paşa'nın ordusunu dört saat içerisinde perişan etmişti.²³ Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın egemenliği fazla sürmemiş ertesini yıl şehirden çekilmişlerdi. Böylelikle Antep'teki Mısır tahakkümü sona ermiştir.²⁴

1.4. Milli Mücadele Döneminde Gaziantep

Osmanlı Devleti'nin çöküşünü müteakip bütün Osmanlı memleketleri gibi Antep için de kötü günler başlamıştır. 1918'de Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imza etmesinin ardından bölgede işgaller başlamış ve Antep de 15 Ocak 1919 tarihinde İngilizler tarafından Mondros Mütarekesinin 7. Maddesi gerekçe gösterilerek işgal edilmiştir. İşgali müteakip İngilizler tarafından şehirdeki Ermenilerin de kışkırtmasıyla Türklere sürekli baskı uygulanmıştır. Bütün evler tek tek aranmış, şehirde sokağa çıkma yasağı uygulanmaya başlanmıştır. Türklerin elinde bulunan ekmek bıçağına kadar tüm kesici ve patlayıcı aletler toplanmış ve şehrin ileri gelenleri de çeşitli bahanelerle Halep'e sürülmüştür. İngilizler burada kalıcı olmadıklarını ve asıl hedeflerinin Musul bölgesindeki petrol kaynakları olduğunu Eylül 1919'da Fransızlarla yaptıkları bir antlaşmayla ortaya koymuşlardır. Bu antlaşma İngiltere ve Fransa arasında imzalanan "Suriye İtilafnamesi'dir."²⁵ Burada asıl mesele yukarıda da arz edildiği üzere Musul petrolüdür ve İngiltere antlaşmayı müteakip önce Suriye sonra da Ekim 1919 sonunda Antep, Urfa ve

²³ Şıvgın, a.g.e., ss.36-38.

²⁴ Pamuk, a.g.e., s.62.

²⁵ Suriye İtilafnamesi için bakınız; Büyükoğlu, a.g.e., s.50.

Maraş'ı boşaltmıştır.²⁶ Bu sırada 21 Ekim 1919'da Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuku Milliye Cemiyetinin Gaziantep şubesi açıldı.²⁷

29 Ekim 1919 günü Ermeni halkının coşkulu gösterileri arasında, içlerinde gönüllü Ermeni birliklerinin de bulunduğu Fransız işgal kuvvetleri Antep'e girmişlerdir.²⁸ İşgal büyük bir tepkiyle karşılandı. 29 Ekim günü 13. Kolordu Kumandanı Ahmet Cevdet Bey, işgal kuvvetleri kumandanına bir telgraf yazarak işgali protesto etti. 23 Kasım'da Antep'te büyük bir miting yapıldı.²⁹ Gaziantep'liler bir taraftan bu haksız işgali, bu zulmü hem şehirde hem de sulh konferansı ve İstanbul nezdinde proteste ederken bir taraftan da vatanlarını müdafaa için tertibat aldılar. Halep'e hususi adamlar göndererek silah ve cephane temin ettiler. Bir tüfeğe 20 altın lira bir fişeğe bir gümüş çeyrek verebilmek için çiftçiler çifte hayvanlarını, fakir halk yorgan ve yataklarını satıyorlardı. Ocak 1920'de şehir dışında ilk savaşlar başladı. Fransızların Kilis ve Maraş'a giden kuvvetleri yollarda çevrilerek imha edildi. Şahin bey Antep-Kilis yolunu kapatmış Fransız garnizonunun Katma'daki tümeniyle irtibatını kesmişti.³⁰ 21 Ocak 1920'de Antep içerisinde Şehit Kâmil olayı meydana geldi.³¹ 12 yaşındaki Kamil ile annesi İnönü Caddesi'nde bulunan askeri fırın önünde yoldan geçtiği sırada fırındaki iki sarhoş Fransız askeri Kâmil'in annesine sarkıntılık etmek istemişti. Mehmet Kâmil'de annesini korumak için Fransızlara taşla hücum etti. Bunun üzerine Fransız askerleri küçük Kamil'i süngüledi.³² Bu olay şehirde geniş yankı bulmuş tansiyonu yükseltmiştir.

Şahin Bey'in 28 Mart 1920'de Kilis yolunda Fransızlarla Milis güçleri arasında Elmalı Köprüsü üzerinde çıkan çatışmada şehit düşmesinin ardından 1 Nisan 1920 de şehirde şiddetli harp başladı. Harbin ilk gününde Türk semtindeki Fransız karakolları işgal edildi ve içindekiler esir edildi.³³ Şehirde çatışmalar tüm hızıyla devam ediyordu. 17 Nisan'da 800 kişilik bir takviye kuvveti olan Fransızlar ise, 18

²⁶ Mehmet Biçici. (2014). *Gaziantep Milletvekilleri ve Siyasi Faaliyetleri (1923-1950)*, Doktora Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş, ss.2-3.

²⁷ Ali Nadi Ünler. (1957). Gaziantep Savunması. *Gaziantep Kültür Dergisi*, c.I, S.I, Kasım, s.10.

²⁸ Zekai Güner,. (2007). *Antep Savunması Ve Ali Şefik Özdemir Bey'in Faaliyetleri*. ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, c.III, S.6, s.50.

²⁹ R. Yaşar Büyükoğlu. (2012). *Milli Mücadele Döneminde Güneydoğu Anadolu 30 Ekim 1918-20 Ekim 1921*. Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, s.139.

³⁰ Ünler, a.g.m. s.10.

³¹ Büyükoğlu, a.g.e.,s.144.

³² *Cumhuriyetin 50. Yılında Gaziantep 1973 İl Yıllığı*. s.15

³³ Ünler, a.g.m., s.11.

Nisan'da Mutasarrıfa bir mektup göndererek, vuruşmaktan vazgeçmelerini ve Fransız İdaresine tâbi olunmasını istemiş, aksi takdirde şehrin bombalanacağını bildirmişlerdi. 19 Nisan'da Türk Millî Kuvvetleri şehrin etrafındaki Fransız çemberini parçalayarak, içeriye 200 kişilik bir kuvvet sokmayı başardı. Bu suretle güçlenen Türk milisleriyle Fransız ve Ermeniler arasında 26 Nisan'da başlayan ve Birinci Mağarabaşı Savaşı adını alan bu çatışmada millî kuvvetler büyük başarı sağlamış ve dışarı ile bağlantıyı yeniden kurmuşlardı. Düşmana indirilen bu ilk darbe sonucu dışarıda bulunan Kılıç Ali Bey'e bir raporla bildirilmişti.³⁴

Fransız işgalinde bulunan mevkiiler içinde askeri bakımdan en önemlisi Kurban Baba Tepesi idi. Bu tepe hem Fransız karargâhının bulunduğu koleje, hem de Mardin Tepe'ye hâkim vaziyette idi. 30 Nisan ve 1 Mayıs tarihlerinde bu tepeye saldırı yapıldı. Kanlı bir savaştan sonra bu tepe de ele geçirildi. 2 Mayıs'ta göğüs göğse savaşlar oldu. Şehir dışı Türk topçusu ise, şehir içi Türk kuvvetlerinin hücumu sırasında Fransız ve Ermeni mevzilerini bombardıman etmişti. 3 Mayıs günü Türk kuvvetleri düşman cephesine hücumla başladılar. Gerçi bu saldırının sonunda bir zafer sağlanamadı, ancak Fransızların sıkıntı içinde oldukları anlaşıldı. Fransızların 9 Mayıs'ta Kilis'ten önemli bir kuvvetle Antep üzerine yürümekte olduğu istihbaratı alındı. Nizamiye ve millî kuvvetlerle düşman üzerine yürünerek Kilis-Antep yolu üzerindeki Kızılcahisar-Görgün'ün batısındaki sırtlarda düşmanla karşılaşıldı. Akbaba ve Elma Tepelerindeki çarpışma sonunda düşman geri çekilmek zorunda kaldı. Bununla beraber Anteplilerin de güç anlar geçirmekte oldukları görülmektedir. Nitekim Antep Heyet-i Merkeziyesi'nin 27 Mayıs 1920'de Mustafa Kemal Paşa'ya gönderdiği bir telgrafta: Antep'teki milislerin morallerinin sarsılarak dağıldığı, şehrin Fransız toplarıyla yıkıldığı, bütün gelir kaynaklarının kuruduğu, acele yardım gönderilmesi gereğini ve eğer yardım gönderilmezse Anteplilerin her şeyi göze alacakları bildiriliyordu.³⁵

Bu arada Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanmayı başarmış, böylelikle TBMM Hükümeti adıyla meşru devlet kurabilmişti. TBMM seçimlerinde, Antep halkı Kılıç Ali'yi büyük bir vefa örneği milletvekili seçmişti. Ayrıca Antep Tahrirat Müdürü Ragıp Bey, Eytam Müdürü Hafız Şahin Efendi, Rumkale eşrafından Sait

³⁴ Güner, a.g.m., s.57.

³⁵ Güner, a.g.m., s.58. Ayr. Bknz. ; Sahir Üzel. (1952). *Gaziantep Savaşının İç Yüzü*. Ankara, ss.79-81.

Efendizade Yasin Efendi ve Antep Evkaf Memuru Kilisli Hocazade Abdurrahman Efendi de milletvekili seçilmişlerdi. Mustafa Kemal Paşa ve Genelkurmay Başkanlığından gelen telgraf üzerine, Kılıç Ali'nin Ankara'ya gelmesi emredilmiştir.³⁶ Daha sonra 1920 yılının Haziran ayı sonunda Antep'e gelerek Fransızlara karşı savaşıran birliklerden birine komuta eden Ali Şefik Özdemirbey, Halkın isteği üzerine 8 Ağustos'ta Antep'teki tüm direnişçi güçlerin komutanlığına getirildi.³⁷

Şehir 1 Nisan 1920'den, 7 Şubat 1921'e kadar Fransızlara karşı direnmiştir. Açlık, mühimmat-cephane kıtlığı ve herhangi bir dış yardım alamamak gibi nedenlerden dolayı şehrin direnişi kırılmış ve Türk kuvvetleri geri çekilmek zorunda kalmıştır. Bu gelişmelerin neticesi Fransızlar 9 Şubat 1921'de şehri işgal etmişlerdir.³⁸ Gerek Fransızların gerekse onlarla birlikte hareket eden Ermenilerin baskı ve zulümler halkın direnişine yol açmış, Antep halkı Fransız kuvvetlerine karşı büyük bir mücadele vermiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, kendi gücüyle işgale on ay dokuz gün dayanan ve düşmana geçit vermeyen Antep'e 6 Şubat 1921'de gazilik unvanı verdi. Böylece şehir Gaziantep adıyla anılmaya başlandı. Fransızlar Ankara Anlaşması'nın³⁹ ardından 25 Aralık 1921'de şehri boşaltmaya başladı ve şehir iki yıl süren işgalden sonra inancın zaferini yaşadı.⁴⁰

6 Şubat 1921 yılında "Gazi"lik unvanından sonra Gaziantep halkının Milli Mücadelede takdire şayan fedakârca hizmetleri dolayısıyla TBMM tarafından, mücadeleden 87 yıl sonra, 7 Şubat 2008 tarihinde çıkarılan 5734 sayılı kanunla Gaziantep'e İstiklal Madalyası verildi.⁴¹

³⁶ Güner, a.g.m., s.58.

³⁷ Murat Bardakçı. Mustafa Kemal'in Musul'u Kurtarmak İçin Gönderdiği Şefik Bey'in Macerası. *Habertürk*, 15 Haziran 2014, s.21

³⁸ Biçici, a.g.e., s.3.

³⁹ Ankara Anlaşması için ayrıca bakınız; Mustafa Balcıoğlu. (2009) *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi*. c.1, ATAM, Ankara, ss.249-253.

⁴⁰ Zenzem Yüçetürk. (2009). *98/3 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H.1155/M.17421743) Transkripsiyon Ve Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, s.6.

⁴¹ Gaziantep, İstiklal Madalyası'na 87 Yıl Sonra Kavuştu. <http://www.haberler.com/gaziantep-istiklal-madalyasi-na-87-yil-sonra-haberi/> (Erişim; 08.01.15).

İKİNCİ BÖLÜM

GAZİANTEP MİLLETVEKİLLERİ BİYOGRAFİSİ

Bu bölümde, 23 Nisan 1920’de kurulan ilk meclisten 2015 yılına kadar parlamentoda görev yapan Gaziantep milletvekilleri biyografilerine yer verilmiştir. Kronolojik sıraya göre ayrıntılı biyografileri verilen milletvekillerinin görev yaptıkları dönemler açısından alt başlıklar altında verilmiştir. 1920-1950 yılları arası Gaziantep milletvekilleri, 1950-1980 yılları arası Gaziantep Milletvekilleri, 1980-2000 yılları arası Gaziantep milletvekilleri ve 2000-2015 yılları arası Gaziantep milletvekilleri alt başlıkları altında sıralanmıştır. Araştırmaya dâhil olan 113 milletvekilinin, farklı dönemlerde mecliste görev yapanlarda dâhil, meclise ilk giriş yılı dikkate alınmıştır.

2. 1. 1920–1950 Dönemleri Gaziantep Milletvekilleri

1920-1950 yılları mecliste yer alan milletvekilleri, görev yaptıkları dönem bakımından Türkiye siyasi olarak devlet statüsüne kavuşması, cumhuriyetin ilanı, siyasi, sosyal, iktisadi, eğitim, kültür ve sosyal alanda yapılan yenilikler, politik olarak tek parti dönemi bir yapının olması, çok partili hayata geçiş denemeleri vb. iç politikada yaşanan gelişmeler arasında gösterebilir. Bunun yanında Türkiye’nin dış politikada kendini göstermeye başlaması Lozan Antlaşmasında çözülememiş konuların halledilmeye çalışılması, Birleşmiş Milletlere üye olunması, II. Dünya Savaşı’nın çıkması vb. olaylar gösterilebilir. İç ve dış politikada bu olayların yaşandığı bir Türkiye’de Mecliste yer alan milletvekillerinin üstlendiği rolün önemli olduğu söylenebilir. Gaziantep milletvekilleri de bu dönemin hassasiyeti çerçevesinde görev yapmışlardır.

2.1. Abdullah Lami Efendi (Ersoy)
(d. 1875, Kilis) – (ö. 9 Temmuz 1929)

Abdullah Lami Efendi, 1875(h.1291) Kilis doğumludur. Hocasade Mehmet Tahir Efendi'nin oğlu olan Abdullah Lami Efendi, ilk ve orta öğrenimini Medresede tamamladıktan sonra 1902'de Kilis Şer'iyeye Mahkemesi Zabıt Kâtipliği ile devlet hizmetine girmiştir. 1903'ten, 1907'ye kadar açıkta kaldıktan sonra Ergani Evkaf Memurluğuna atanmış, daha sonra sırasıyla, Maraş, İstanbul-Kartal, Trablusşam, Halep ve Antep'te Evkaf Memurluğu görevi yürütmüş, bu arada Antep Sultanisinde ek görev olarak öğretmenlik yapmıştır.⁴²

Evkaf Memuru ve Müderris iken, 45 yaşında, I. Dönem Gaziantep Milletvekili seçilen Abdullah Lami Efendi,⁴³ Mecliste İrşad, Şer'iyeye-Evkaf ve Milli Eğitim Komisyonlarında çalışmıştır. 6 Eylül 1920'de Vakıf idarelerini teftiş etmek üzere, II. Toplantı yılı başına kadar izinli sayılmış, 7 Şubat 1921'de izni süresiz olarak uzatılmıştır. III. Toplantı yılında Şer'iyeye-Evkaf Komisyonunun sözcülüğünü yapan Abdullah Lami Efendi, Son toplantı yılını hastalığı nedeniyle izinli geçirmiştir. Dönem içinde "3"ü gizli oturumlarda olmak üzere kürsüde 11 kez söz almış, 2 gensoru önergesi 1 kanun önerisi vermiştir.

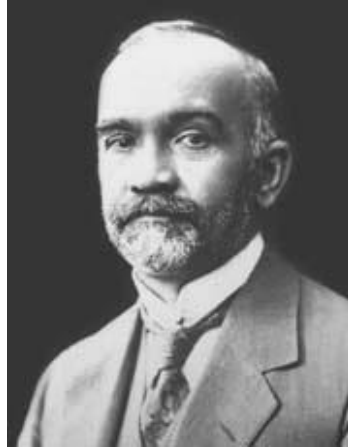
Milletvekilliği I. Dönemde sona erdikten sonra yeniden hizmete alınmasını istemesi üzerine, 23 Eylül 1928'de İstanbul-Beykoz Evkaf Memurluğuna atanmıştır. 28 Ağustos 1929'da emekliye ayrılan Abdullah Lami Efendi, 9 Temmuz

⁴² Fahri Çoker. *Milli Mücadele ve T.B.M.M. I. Dönem 1919-1923.c.III*, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:6, Ankara, s.421.

⁴³ Ali Sarıkoyuncu. (2002).*Milli Mücadelede Din Adamları*. c.I, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, s.63.

1929'da vefat etmiştir. Abdullah Lami Efendi, evli olup çocuğu yoktur. Arapça ve Farsça bildiği kısa hâl tercümesinde yazılıdır. Ailesi "ERSOY" soyadını almıştır.⁴⁴

⁴⁴ Çoker, a.g.e., ss.421-422.

2.2. Ali Cenani Bey (Mehmet Ali Cenani) (d. 1872, İstanbul) – (ö. 27 Aralık 1934)

Mehmet Ali Cenani Bey, 1872 (1288) tarihinde İstanbul'un Üsküdar semtinde doğmuştur. Babası, Üsküdar'da oturan Antep eşrafından Rasim Paşa'dır.⁴⁵ Annesi Hadice Hanımdır.⁴⁶ Babası Rasim Paşa'nın ölümü üzerine İstanbul'dan ayrılarak Antep'e yerleşmiştir. 1886 tarihinde Amerikan Koleji'ne kayıt yaptıran Cenani, kolej muallimlerinden Prof. Bezciyan'dan Fransızca, Fransız İhtilal Tarihi ve Mecelle dersleri, ticaret mahkemesi reisi Abdurrahman Efendi'den Ceza Hukuku Yöntemi, Ceza Kanunu ve Hukuk dersleri, babası Rasim Paşa'dan Farsça, Osmanlı Edebiyatı, İzdırapzade Hoca Abdullah Efendi'den ise Arapça Dilbilgisi ve Mantık dersleri almış ve aynı zamanda lise öğrenimini Antep Amerikan Koleji'nde tamamlamıştır. Gaziantep'te bulunduğu süre zarfında bir yandan babasından kalan çiftlikle uğraşırken diğer yandan da gençlere ve öğretmenlere Batıdaki uygar ve özgür düşünceleri aktarmış, onları bilgilendirmeye çalışmıştır. Dönemin padişahına söz ve hareketlerde bulunduğu suçlaması ile dört ay on gün boyunca tutuklu kalmıştır. Lakin hakkında yapılan soruşturma neticesinde yeterli delil bulunamadığı için serbest bırakılmıştır.⁴⁷

Bir müddet Halep'te Jön Türklerin arasında yer aldıktan sonra, İttihat ve Terakki Fırkasının ilk kuruluşuyla politikaya girmiştir. 1908'de II. Meşrutiyetin ilanından sonra açılan Mebusan Meclisinin birinci döneminde Halep'ten

⁴⁵Cengiz Şavkılı. (2008). Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Antep Milletvekili Mehmet Ali Cenani Bey ve Faaliyetleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 7(2) , s.408.

⁴⁶ TBMM. (2010). *TBMM Albümü 1920-2010 1920-1950*, c.1, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, s.95.

⁴⁷ Biçici, a.g.t., s.68.

milletvekili seçilmiş, II. Dönemde yine Halep'ten, III. Dönemde Antep'ten Milletvekili seçilerek, Meclisteki yerini Mondros Mütarekesinden (30 Ekim 1918) Meclisin feshine kadar korumuştur. Son Osmanlı Meclisinde Rauf Bey (Orbay) ve arkadaşlarının kurdukları Felah-ı Vatan grubuna katılmıştır.

Ali Cenani Bey, Kürt Mustafa Divanı Harbince tutuklanmış, bunun nedeni Akçakoyun çevresinde Ermenilerin ölmesi olayından suçlu tutulmasıdır. Soruşturma sonucunda Ermenilerin ölüm nedeninin tifüs hastalığı olduğu anlaşılmıştır.⁴⁸İngilizler tarafından 13 Temmuz 1920'de Malta Adası'na sürgüne gönderilen Cenani, 1 Kasım 1921'de diğer esirler (59 kişi) ile birlikte yurda gelmiştir. Oğlu Ekrem Cenani'nin notları arasında, babasının Birinci Dünya Savaşının bittiği günlerde İstanbul'dan Antep'e dönerken Kilis'in güneyinde Atatürk ile görüşerek elde ettiği 4.000 silahı Antep'e ve köylerine dağıttığını, Adana ve Maraş'ı da kapsayan Kilikya Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini kuranlar arasında bulunduğu kaydedilmektedir.

Gaziantep Mebusu Ali Cenani Bey'in mebusluğu da 12 Mart 1921'de kabul edilmiş ve 14 Kasım 1921'de sürgünden dönerek Ankara'ya gelmiştir. 1924'te Fethi Okyar kabinesinde Ticaret Bakanı olan Cenani, 3 Mart'ta kurulan İsmet Paşa kabinesinde yeniden Ticaret Vekâletine atanmıştır. Ticaret Vekili olduğu sıralarda memleketin tahıl ve un ihtiyacını sağlamak ve ekmek fiyatının yükselmesine engel olmak üzere özel kanun ile Ticaret Vekâleti emrine verilen 500.000.TL ödeneğini harcamasında görevini gereği gibi yapmadığı iddiası ile hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Ali Cenani Bey Yüce Divan'a sevk edilmiş, Yargılama sonucu, bir ay hapsine, 170.000 Liranın ödettirilmesine, 4 ay resmi görevden mahrumiyetine ve hapis cezasının ertelenmesine hüküm giymiştir. Ali Cenani Bey, hastalığı nedeniyle 5 Mart 1931'de politikadan ayrılmıştır. 1932'de felç geçiren Ali Cenani Bey, 27 Aralık 1934'te İstanbul'da vefat etti. Evli olup 5 çocuk babasıydı.

TBMM, I. II. III. dönemlerde Gaziantep Milletvekiliği yapan, Ali Cenani Bey, gerek milletvekiliği öncesi ve sonrasında, gerekse Ticaret Bakanlığı sırasında yurda ve Gaziantep'e birçok yararlı hizmetler etmiştir. Ticaret Bakanı bulunduğu sırada yurdun ekonomi ve sanat alanında kalkınması bakımında gerekli olan Maadin ve Sanayi Bankasının kurulmasına çalışmış, sonra bu banka Sümerbank ve

⁴⁸Şavklı, a.g.m., s.408.

Etibank adlarıyla ikiye ayrılarak tasarlanan amaçlara doğru ilerleyip büyük hizmetler veren iki kuruluş olmuştur. Ticaret Bakanlığı zamanında 3 beyaz denilen un, şeker, pamuk; üç kara adı ile anılan kömür, demir ve petrol üretilmesi için gerekli hazırlıklar yapılmış, bu arada bir de pamuk kongresi toplanmıştır. Ali Cenani Bey bundan başka Uşak Şeker Fabrikasının temelini atmış Kaliforniya'dan petrol mühendisi Cevat Eyyup Beyi getirterek petrol etütleri için hazırlıklara, tarımın gelişmesi için makine ve traktör dış alımına başlatmıştır. Ali Cenani Bey milletvekili bulunduğu sırada Antep'in bir mutasarrıflık olması için çalışmış, bunu da başarmıştır. Bunun sonucu Halep'in bazı köyleri Antep'e bağlanmış, Kilis ve Rumkale ilçelerini kapsayan bir mutasarrıflık oluşturulmuştur. Ali Cenani Bey'in kültür ve eğitim hayatında da önemli katkıları olmuştur. Şöyle ki; Antep'te sekiz kadar ilkokul, kendi milletvekilliği maaşını bile vererek açılmasına katkıda bulunduğu bir idadi, bir darümuallimin (erkek öğretmen okulu), bir darülharir (ipekçilik okulu) ve Darülhilafet-i Aliye adlı bir medresenin açılmasına öncülük etmiştir.⁴⁹

⁴⁹Şavkılı, a.g.m., ss.409-411

2.3. Hafız Mehmet Şahin Efendi (d. 1877, Gaziantep) – (ö. 13 Temmuz 1959)

Hafız Mehmet Şahin Efendi, 1877 (1293) yılında Antep'te doğmuştur. Babası Seyfettinzade Memik Efendi,⁵⁰ annesi Ayşe Hanımdır.⁵¹ İlk ve orta öğrenimini Antep Nümune Rüştîyesinde 1892'de tamamladıktan sonra ayrıca Nikayip Medresesinde öğrenim ve eğitim gören Hafız Mehmet Şahin, Elhac Mersinli Ali Efendiden icazet alarak aynı medreseye Müderris olarak atanmıştır. 1914'te Antep Eytam Müdürü olmuş, bu görevi yürütmekte iken milli mücadeleye katılarak Antep savunmasında yararlı hizmetlerde bulunmuştur. TBMM'nin I. Dönemi için yapılan seçimlerde Gaziantep Milletvekili olarak 1 Haziran 1920'de Meclise katılmış. Mecliste, Şer'îye-Evkaf Komisyonunda çalışmıştır.

II. III. IV. V.VI. VII ve VIII. Dönemlerde de Gaziantep'ten milletvekili seçilerek Parlamentodaki yerini 14 Mayıs 1950'ye kadar koruyan Hafız Mehmet Şahin Efendi, 13 Temmuz 1959'da Ankara'da vefat etmiş, Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verilmiştir.

Milli Mücadelede takdire şayan fedakârca hizmetleri dolayısıyla Başkanlık divanının önerisi üzerine, Genel Kurulun 10 Şubat 1925 tarihli birleşiminde Yeşil-

⁵⁰ Çoker, a.g.e., s.428.

⁵¹ TBMM, a.g.e.,c.I, s.96.

Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyasıyla ödüllendirilmesi kararlaştırılmıştır.⁵² Hafız Mehmet Şahin Efendi, Evli ve altı çocuk babasıydı.⁵³

⁵² Çoker, a.g.e., s.428.

⁵³ TBMM, a.g.e.,c.l, s.96.

2.4. Kılıç Ali Bey (Ali Kılıç) **(d.1890, İstanbul) – (ö. 14 Temmuz 1971)**

Kılıç Ali Bey, 1890 (1306)İstanbul doğumludur. Asıl adı “Asaf” olan Kılıç Ali’nin Babası Rodos’tan gelmiş olan Evlad-ı Fatihan’dan (Rumeli’nin fethinde bulunanların soyu) “Hüsrevoğulları” sülalesinden (Aynı zamanda bu sülaleye “Yeşilimamoğulları” da deniyordu.) Tevfik Bey’dir.⁵⁴ Annesi Demsaz Hanımdır.⁵⁵ Millî Mücadelede Kılıç Ali Bey olarak anılmış olan Asaf Bey’e, soyadı kanunundan sonra da Atatürk tarafından Kılıç soyadı verilmiş ve Ali Kılıç’a dönüşmüştür.

Kılıç Ali Bey, ilk ve orta öğrenimini İstanbul Gedikli Küçük Zabıt Mektebi’nde tamamlayarak 3 Mart 1906’da astsubay olmuş ve ordu hizmetine girmiştir. Çeşitli birlik ve kıtalarda geçen görevi sırasındaki başarısı nedeniyle 1909’da teğmenliğe ve 17 Haziran 1915’te üsteğmenliğe yükseltilmiştir. I. Dünya Savaşı’nda I. Ordu I. Alayda görevli olarak Çanakkale Muharebeleri’ne katılan Kılıç Ali yaralanması üzerine Almanya’ya-Wiesbaden’e tedaviye gönderilmiştir. Eşi Hümevra Hanım’la da İstanbul’da bu görev esnasında tanışmış ve Almanya dönüşü (1916) onunla evlenmiştir.

1918’de yüzbaşı olarak Kafkas İslam Ordusu’nda Nuri Paşa’nın yaverliğini yapmıştır. Mütarekeden sonra ordunun dağılması üzerine İstanbul’a dönen Kılıç Ali, 2 Nisan 1919’da istifa suretiyle ordudan ayrılmıştır. Erzurum Kongresi’nin toplanmasından sonra millî mücadeleye katılmaya kararlı olarak 28 Ekim 1919’da bazı arkadaşlarıyla birlikte Sivas’a gelmiş, Mustafa Kemal Paşa ile tanışmış ve

⁵⁴ Biçici, a.g.t., s.70.

⁵⁵ TBMM, a.g.e.,c.l, s.149.

Heyeti⁵⁶ Temsiliye’de alınan kararla, Maraş, Gaziantep ve Havalisi Kuvayı Milliye Komutanlığı’na atanmıştır. Kurduğu teşkilat ve topladığı kuvvetlerle ordu birliklerine yardımcı olarak Maraş’ın Fransızlarca boşaltılmasını sağladıktan sonra Şubat 1920’de emrindeki kuvvetlerle Gaziantep’e gelen Kılıç Ali, Fransız kuvvetlerine yaptığı baskın hareketiyle savunmayı pekiştirmiştir.

TBMM I. Dönemi için yapılan seçimlerde 4 Mayıs 1920’de Gaziantep milletvekili seçildiyse de görevi dolayısıyla süresiz izinli sayılması 8 Mayıs’ta Genel Kurulca kararlaştırılmıştır. Mayıs sonunda Yozgat yöresinde ortaya çıkan ve Çapanoğullarının katılmasıyla genişleyen ayaklanmayı bastırmaya memur edilmekle 4 Haziran’da Antep’teki görevinden ayrılmış ve Fırka Kumandanı yetkisiyle Yozgat Livasında ilan edilen sıkıyönetim amirliğine atanarak emrindeki süvari müfrezesi ve diğer kuvvetlerle birlikte ayaklanmanın bastırılmasında etkili olmuştur. 25 Temmuz 1920’de meclise katılan Kılıç Ali, 22 Eylül 1920’de Ankara İstiklâl Mahkemesi Üyeliği’ne seçilmiştir. Arada fasılalarla 22 Temmuz 1922’ye kadar bu görevini sürdürmüş, Antep’in 8 Şubat 1921’de Fransızlar tarafından işgali üzerine 14 Şubat’ta Başkanlık Muhafız Bölüğü’nden emrine verilen 30 kişilik süvari müfrezesiyle tekrar bu yöreye gönderilmiştir. Fransızlarla anlaşma yapılmasından sonra meclise dönerek İstiklâl Mahkemesi’ndeki görevine devam etmiştir. Kılıç Ali III. ve son toplantı yılında Millî Savunma Komisyonu’nda çalışmıştır. Bu arada 26 Ağustos 1924’te kurulan Türkiye İş Bankası’nın kurucuları arasında yer almıştır.

II. Dönemde yeniden Gaziantep’ten milletvekili seçilen Kılıç Ali, Millî Savunma Komisyonu’ndaki çalışmasını sürdürürken, Tahrir-i Sükûn (Huzurun Sağlanması) Kanunu’nun kabulünden sonra kurulan Ankara İstiklâl Mahkemesi Üyeliği’ne (7 Mart 1925’te) seçilerek meclisten ayrılmıştır. Asker kaçakları, soygun ve öldürme olayları, Terakkiperver Fırkanın kapatılması, gazeteciler, komünistler, saltanat ve hilafeti geri getirmek isteyenler, şapka giyilmesine, tekke ve zaviyelerin kapatılmasına karşı gelenler ve nihayet İzmir’de Gazi Mustafa Kemal Paşa’ya suikast girişimi ve uzantısı olan ittihatçıların davalarının yargılanmasında bulunarak mahkemenin görevinin sona erdiği 7 Mart 1927’de yasama görevine dönmüştür. III. IV. ve V. Dönemlerde tekrar Gaziantep’ten

⁵⁶ Biçici, a.g.t., s.70

milletvekili seçilerek parlamentodaki yerini 1939'a kadar korumuştur.⁵⁷ Milli Mücadelede gösterdiği hizmetleri dolayısıyla başkanlık divanının önerisi üzerine, Yeşil-Kırmızı Şeritli İstiklal Madalyasıyla ödüllendirilen Ali Kılıç, evli ve 4 çocuk babasıydı. 14 Temmuz 1971 yılında yaşamını yitiren Ali Kılıç,⁵⁸ Türk futbolcu ve teknik direktör Gündüz Kılıç, köşe yazarı Altemur Kılıç ve Keskin Kılıç'ın babasıdır.⁵⁹

⁵⁷ Biçici, a.g.e., s. 71.

⁵⁸ TBMM, a.g.e.,c.I s.14

⁵⁹ Ali Kılıç, http://wikipedia.org/wiki/Ali_Kılıç (24.10.14).

2.5. Ragıp Bey (Yoğun) **(d. 1876 İstanbul) – (ö. 4 Ağustos 1955)**

Ragıp Bey, 1876 (1292) yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Mısırlı zade Hüseyin Hakkı Efendi,⁶⁰ annesi Fatma Hanımdır.⁶¹ İlk ve orta öğrenimini babasının memuriyette bulunduğu Mekke İbtidai Mektebi ve Rüştiyesinde tamamladıktan sonra İstanbul'da "Mekteb-i İrfan" ve Menşei Küttab-ı Askeri de okuyarak 1895'te seraskerlik Muhasebat Dairesinde Kâtiplikte devlet hizmetine girmiştir. 1898'de Askeri Tıbbiye Mektebi Muhasebe Kâtipliğine atanmış, padişah Abdülhamit yönetimine karşı çıkan tıbbiye öğrencileriyle ilişkisi olduğu kuşkusu ile takip edildiğini öğrenmekle 1899'da görevinden ayrılarak Hicaz'a kaçmıştır. Bir yıl açıkta kaldıktan sonra Cidde Belediyesi'nde kâtip ve sandık emini olarak görev alan Ragıp Bey, 1901'de Mekke, 1902'de Hicaz Vilayeti Mektupçuluk kaleminde kâtip olarak çalışmış, Bu görevini, derecesi yükseltilmek suretiyle 1910'a kadar sürdürmüştür.

Meşrutiyetin ilanından(1908) sonra Hicaz'a gelen İttihat ve Terakki Fırkası Genel Merkez Müfettişlerinin önerisiyle Fırkanın sorumlu Kâtipliğini üstlenmiş. 29 Mayıs 1910'da İl İdare Meclisi Başkâtip yardımcılığı, 13 Eylül 1910'da Maarif⁶² Dairesi Hesap ve Tahrirat Kâtibisi olmuştur. 1914'te İl Evrak Müdürü olarak Emir Hüseyin'in Divan Kâtipliğini yürüten Ragıp Bey, 1915'te Suriye Vilayeti Evrak Müdürü ile yer değiştirme isteği gerçekleşmediğinden açıkta kalmış, 1916'da Suriye Vilayeti İstatistik Müdürlüğüne atanmıştır. 1917'den, 1918'e kadar Hicaz

⁶⁰ Çoker, a.g.e., s.431.

⁶¹ TBMM, a.g.e.,c.I, s.14.

⁶² Çoker, a.g.e., s.431.

Demiryolları İaşe ve Kooperatif Şirketi Başkâtipliği yapmış, 6 Mart 1918'de Havran sancağı Tahrirat Müdürlüğüne, 1919'da da Antep Tahrirat Müdürlüğüne nakledilmiştir. Ragıp Bey, Antep savunmasında ulusal direniş örgütlerini meydana getirenlerin başında yer almıştır.

TBMM'nin I. Dönemi için 4 Mayıs 1920'de yapılan seçimlerde Gaziantep Milletvekili olarak 1 Haziran 1920'de meclise katılan Ragıp Bey, görülen lüzum üzerine 24 Ağustos'ta Rumkale (Halfeti) Kaymakamlığına atanmıştır. 5 Eylül'de kabul edilen Nisab-ı Müzakere Kanunu, memurlukla milletvekilliğinin bir kişi üzerinde bulunmasını yasakladığından Gaziantep Mutasarrıflığının, 14 Ekim 1920 tarihli telgraf yazısıyla Kaymakamlığı tercih ettiğini TBMM Başkanlığına bildirmişse de isteğini kendisi bildirmesi gerektiğine karar verilerek yeniden yapılan soruşturmada “Gaziantep Mutasarrıflığına Vekâleti” sırasında düşmanın memleketi kuşatmayı yarma emri üzerine 7 Şubat 1921'de Antep'ten çıkarak Rumkale'ye geldiğini ve milletvekilliğini tercih ettiğine dair dilekçesini posta ile gönderdiğini ve gerçekten bu dilekçenin 24 Mart 1921'de alınmış olduğu anlaşılınca, durum, Başkanlık Divanınca bu şekilde Genel Kurula arz edilerek 30 Nisan 1921'deki birleşimde uzun süre meclise devam etmemesini mazerete dayandığı gerekçesiyle milletvekilliği kabul edilmiştir. 1922'de Isparta'da hükümet tarafından zorla alınan koyun satışının soruşturulmasında görev almış. Sonra da dilekçe Komisyonunda çalışmıştır.

Milletvekilliği bu dönemde sonra erince yeniden memurluğa tayin isteğinde bulunması üzerine 1924'te Malatya Tahrirat Müdürlüğüne atanan Ragıp Bey, bir ara Malatya Vali Vekilliği yapmış, 1925'te Karahisar-Şarki Tahrirat Müdürlüğüne nakledilmiştir. 1926'da emekliye ayrılan Ragıp Bey, 4 Ağustos 1955'te vefat etmiştir. Evli olup yedi çocuk babasıydı.

Milli Mücadeledeki takdire şayan ve fedakârca hizmetleri nedeniyle, TBMM'nin 11 Şubat 1925 tarihli birleşiminde aldığı kararla Kırmızı-Yeşil şeritli İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmiştir.⁶³

⁶³ Çoker, a.g.e., s.432.

2.6. Mehmet Sani Yasin Kutluğ
(d. 1889, Halfeti, Şanlıurfa) – (ö. 30 Kasım 1973)

Mehmet Sani Yasin Kutluğ, 1889 (1305) yılında Şanlıurfa'nın Halfeti İlçesinde doğmuştur. Babası toprak sahibi Abdullah Nâfi Efendi,⁶⁴ annesi Hadice Hanımdır.⁶⁵ Rüştüye öğreniminden sonra çiftçilik ile meşgul olan Yasin Kutluğ, I. Dünya Savaşında askeri nakliyatta er olarak birliklere cephane sağlamasından ve geri hizmetlerde yararlılık göstermiştir. Mütarekeden sonra yörenin düşman işgaline uğraması üzerine teşkil ettiği gönüllülerden oluşan bir müfreze ile 1920 Şubatında Birecik ve Mart 1920'de Akçakoyunlu harekâtına katılmış, Fransız kuvvetlerinin Gaziantep'i kuşatmasında 250 kişilik bir kuvvetle kuşatmayı yarıp şehre girmeyi başarmıştır.

TBMM'nin I. Dönemi için yapılan seçimde Gaziantep Milletvekili olan Mehmet Sani Yasin Kutluğ, Yozgat ayaklanmasını bastırma harekâtına katılan Kılıç Ali Bey kuvvetleri arasında yer alması itibariyle ancak 11 Temmuz 1920'de Mecliste hazır bulunmuştur. 17 Temmuzda Mustafa Kemal Paşa'nın refakatinde cepheye giden ve TBMM'nin orduya selam ve güvenini belirtecek milletvekili heyetinde bulunmuştur. Güney Cephesinde harekâta bulunan II. Kolordu birliklerinin Maraş, Antep ve Urfa'yı savunan yerel kuvvetlerle takviyesi için vatani hizmete memur edilmiştir. 1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılmasına dair önergeyi imzalayan 54 kişi arasında yer alan Mehmet Sani Yasin Kutluğ, 1923'te Elcezire İstiklâl Mahkemesi üyeliğine seçilmiştir. Dönem içinde 14'ü gizli

⁶⁴ Çoker, a.g.e., ss.429-430.

⁶⁵ TBMM, a.g.e.,c.l, s.14.

oturumlarda olmak üzere, kürsüde 86 konuşma yapmış, 13 soru önergesi ve 5 kanun önergesi vermiştir.

Milletvekilliği I. Dönemde sonra erince memleketine dönerek tarım ile meşguliyetini sürdüren Mehmet Sani Yasin Kutluğ, 30 Kasım 1973'te vefat etmiştir.

Yasin Kutluğ, evli olup beş çocuk babasıydı. Cephede ve mecliste hizmeti nedeniyle Kırmızı-Yeşil Şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirilmiştir.⁶⁶

⁶⁶ Çoker, a.g.e., ss.429-430.

**2.7. Ahmet Remzi Bey (Hacı Ahmet Remzi Güres)
(d. 1893, Kilis) – (ö. 06 Ekim 1983)**

Ahmet Remzi Bey, 1893 (1309) yılında Kilis'in Ketenciler mahallesinde doğmuştur. Babası Hafız Mustafa Efendi, annesi Gülsüm hanımdır. Kilis Rüştüyesinde ve Halep idadisinde orta öğrenimini tamamlayıp 1914'te Mülkiye Mektebinden diploma almış ve aynı yıl askere alınmıştır. Topçu ve yedek teğmen olarak Çanakkale, İran ve Irak cephelerinde hizmet veren Ahmet Remzi Bey, 1918'de Dicle Grubu ile birlikte İngilizlere esir düşmüştür. Kısa bir süre sonra esir kampından kaçarak Kilis'e gelmiş, önce Çiftçiler Derneği şubesinde, Gençler Cemiyetinde ve Kilis İslam Cemiyetinde çalışmıştır. Kilis Müdafaa-i Hukuk Teşkilatında yararlı hizmetler veren Ahmet Remzi Bey, 1920-1921 yıllarında Kilis dolaylarındaki milli hareketlere katılarak, Bölük Komutanlığı, İdare Heyeti üyeliği, İaşe Başkanlığı, Müdafaa-i Hukuk İdare Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur.

Kilis'in alınmasını izleyen günlerde Müdafaa-i Hukuk Başkanlığı yapan Ahmet Remzi Bey, daha sonra 18 Nisan 1922'de Evkaf memuriyetine atanmış, 8 Mayıs 1923'te asaleten Kilis Kaymakamlığına getirilmiştir.

Bu görevde iken TBMM'nin II. Dönem seçimlerine katılan Ahmet Remzi Bey, 15 Temmuz 1923'te yapılan seçimde 501 oy alarak Gaziantep'ten milletvekili seçilmiştir. Maarif, Muvazanel Maliye, Divanı Muhasebat, Dâhiliye, Memurin Muhakemat ve Bayındırlık komisyonları üyeliklerinde, Divanı Muhasebat Komisyonu Sözcülüğünde bulunmuştur. Belkıs Hanıma Hidematı vataniyeden maaş bağlanması, Muhâmât (Avukatlık) Kanununun değiştirilmesi ve Mübadeleye

Tabi Halka Verilecek Taşınmazlar önergesi gibi Genel Kurulda, 42 değişik konuda, 86 konuşması vardır. Borsadaki satış işlemleri hakkında soru önergesi vermiştir.

1942’de Başbakanlık Yüksek Murakabe üyeliğine atanan Ahmet Remzi Bey, Temmuz 1950’de emekliye ayrılarak Kilis’te tarımla uğraşmıştır. Maden kömürü işletmeciliği yapmıştır. Almanca, Arapça, Fransızca ve Farsça bildiği sicilinde yazılı olan Ahmet Remzi Bey, Kızılay ve Çocuk Esirgeme Kurumunun daimi üyesidir.

Gaziantep’ten III, IV. Ve V. Dönemlerde de milletvekili seçilen Ahmet Remzi Güres, 6 Ekim 1983’te vefat etmiştir.⁶⁷ Evli ve 4 çocuk babasıydı.⁶⁸

⁶⁷ Kâzım Öztürk. *Türk Parlamento Tarihi TBMM II. Dönem 1923-1927*. c.III, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No: 3, Ankara, ss.330-331.

⁶⁸ TBMM, a.g.e.,c.I s.259.

**2.8. Ferit Efendi (Mustafa Ferit Arsan)
(d. Gaziantep, 1876) – (ö. 9 Ekim 1941)**

Ferit Efendi, 1876 (1292) yılında Ayıntap'ın (Antep), Şahinbey İlçesinin Cevizli Mahallesinde doğmuştur. Babası Büyük Hoca lâkabıyla anılan Mustafa Nuri Efendi, annesi H. Ömer Ağanın kızı Ayşe Hanımdır.

Gaziantep Cumhuriyet İlk Okulunu (Sarı Mektep) bitiren Ferit Efendi, uzun süre Ticaretle uğraşmış, Erzurum'da çeşitli ticari faaliyetlerde bulunmuştur. İki kez ticaret mahkemesi üyeliğine getirilen Ferit Efendi, Gaziantep mücadelelerine katılmış, Fransızlara esir düşmüştür. Esareti Gaziantep'in kurtuluşuna kadar, dokuz ay sürmüştür. TBMM'nin II. Dönem seçimlerine katılan Ferit Efendi'nin Mazbatası 12 Ağustos 1923'te onaylanmış, Dilekçe, Ticaret, Ziraat ve Memurin Muhakemat komisyonları üyeliklerinde bulunmuştur.

III. Dönem de Gaziantep milletvekilliği yapan Mustafa Ferit Arsan, milletvekilliğinden sonra Ankara'da şehir içi otobüs ve taksi işletmeciliği yapmıştır. 9 Ekim 1941'de vefat eden Ferit Efendi, Ankara Asri Mezarlığına defnedilmiştir.⁶⁹ Evli, 7 çocuk babasıydı.⁷⁰

⁶⁹ Öztürk, a.g.e., s.329.

⁷⁰ TBMM, a.g.e.,c.l, s.96

2.9. Reşit Bey (Ağar)

(d. Besni, Adıyaman 1875) – (ö. 27 Nisan 1935)

Reşit Bey, 1875'te (1291) yılında Adıyaman'ın Besni ilçesinde doğmuştur. Babası Eşraftan Yakup Ağa,⁷¹ annesi Hatice Hanımdır.⁷² İlk ve orta öğrenimini Rüştiyede tamamlayan Reşit Bey, toprak sahibi bir ailenin evlâdı olarak tarım ile meşgul olmuştur. 1900-1916 yılları arasında üç kez ilçe Bidayet Mahkemesi'nin seçilmiş üyeliğini yapmıştır.⁷³

Sivas Kongresi'nin toplanmasından (1919) sonra millî mücadeleye katılan Reşit Bey, TBMM'nin I. Dönemi için yapılan seçimde Malatya milletvekili olarak 26 Temmuz 1920'de mecliste hazır bulunmuştur. İktisat Komisyonu'nda çalışan Ağar, 4 Ekim 1922'de altı ay izin ile meclisten ayrılmıştır. Dönem içinde 3'ü gizli oturumlarda olmak üzere kürsüde 22 konuşma yapmış ayrıca 1 gensoru önergesi ve 3 kanun önerisi vermiştir. II. Dönemde tekrar Malatya'dan III. IV. ve V. dönemlerde Gaziantep'ten milletvekili seçilerek yasama görevini vefatına kadar sürdürmüştür. 27 Nisan 1935'te İstanbul'da vefat eden Ağar, Edirnekapı mezarlığında toprağa verilmiştir. Evli olup 7 çocuk babası olan Ağar'ın çocukları da mecliste görev almışlardır. Bunlardan; bir oğlu Vakkas Sait Ağar 1920-1987 yılları arası IX. Dönemde, torunu Halil Ağar ise XVI ve XVII. dönemlerde Adıyaman milletvekili olarak TBMM'de görev yapmışlardır.⁷⁴

⁷¹ Çoker, a.g.e., s.734.

⁷² TBMM, a.g.e.,c.I, s.149.

⁷³ Çoker, a.g.e., s.734.

⁷⁴ Biçici, a.g.t., s.72.

2.10. Nuri Conker

(d. 1881, Manastır) – (ö. 11 Ocak 1937)

Nuri Conker, 1881’de (1297) yılında Manastır’da doğmuştur. Elazığ Rızaiye Mahallesi, 66’Nolu hanede nüfusa kayıtlıdır. Babası Osman Bey, annesi Ayşe Hanımdır. 1902’de Harp Okulundan ve 1902’de Harp Okulu’ndan ve 23 Ekim 1905’te Kurmay Okulu’ndan mümtaz yüzbaşı olarak mezun olmuştur. 1910’da sınavla kurmay olan Conker, okulu bitirdikten sonra sırasıyla, Numune Taburu Öğretmen yardımcılığına, Redif Bölüğü Komutanlığı’na, Ordu Kurmayı Subay Talimgâhı Komutan yardımcılığına ve Küçük Subay (Astsubay) Okulu Müdürlüğü görevlerine getirilmiştir.

31 Mart 1909 olayında İstanbul’a gelip Maçka Kışlası’nı işgal etmiş, Taşkışla muharebesine katılmıştır. 1910’da Selanik Talimgâhı Komutan yardımcısı olarak Arnavutluk İsyanına karşı savaşmıştır. 31 Mart 1911’de kurmay sınıfına geçirilmiş, 9 Haziran 1911’de II. Sınıf Redif Üsküp Fırkası Kurmaylığına⁷⁵ atanmış ve 18 Ekim 1911’de Bingazi bölgesine gönderilmiştir. 19 Aralık 1911’de Bingazi Kuvvetleri Kurmaylığına atanan Conker, 23 Mayıs 1912’de Binbaşılığa yükselmiş ve Trablusgarp’ta eylemli olarak harbe katıldıktan sonra 3 Ekim 1912’de İstanbul’a dönmüştür.

Balkan Harbi’nde, Bolayır ilerisinde Bulgarlarla yapılan muharebede yaralanan Conker, tedavi için bir buçuk ay Almanya’da kalmıştır. Genel savaşta 24. Alay Komutanı olarak görev yapmış, alayı ile Mısır harekâtına katılmıştır. Daha sonra Gelibolu ve Çanakkale Savaşları’na katılmış, burada 28 Temmuz 1915’te

⁷⁵ Öztürk, a.g.e., s.567.

Hono Bayırı'nda ikinci kez yaralanmış, Pangaltı Hastanesi'nde gerekli tedaviyi gördükten sonra 23 Ağustos 1915'te yarbaylığa yükselen Conker, 8. Fırka Komutanlığı'na atanmış, daha sonra tümeni ile Kafkas Cephesi Savaşları'na katılarak hizmetleri karşılığı iki sene seferi kıdemi verilmiştir. Üç ay sıhî izinle İstanbul'a gelen Conker, daha sonra Askerî Ataşe olarak Lahey'e gönderilmiş, 13 Haziran 1920'de Matbuat ve İstihbarat Genel Müdürlüğü görevine getirilmiştir.

Mütarekeden sonra millî harekâta katılarak Ankara'ya gelen Conker, 11 Eylül 1920'de Ankara Komutanlığı'na ek olarak Ankara Vali Vekilliği'ne atanmıştır. 16 Eylül 1920'de 41. Fırka Komutanlığına ve Adana Valiliği'ne gönderilmiş, Kilikya Cephesi'nde Fransızlarla çarpışmıştır. 1 Şubat 1921'e kadar Adana Valiliği'nde bulunduktan sonra 27 Şubat 1921'de üç ay süre ile Almanya'ya izinli gönderilmiştir. Almanya'ya gideceği zaman Hariciye Vekâleti, 2 Mart 1921'de yarı resmî olarak Berlin Mümessilliği verilmiş, Daha sonra Almanya'da satın alma ve eşya sevki görevinde bulunan Conker, 1 Eylül 1921'de Kurmay Albaylığa yükseltilmiştir.

TBMM'nin II. Dönem seçimlerine katılan Conker, 12 Temmuz 1923'te yapılan seçimde 601 oy alarak Kütahya'dan milletvekili seçilmiştir. Meclis'te İrşad Müdafaa-i Milliye, Hariciye ve Muvazene-i Maliye komisyonlarında çalışan⁷⁶ Conker, 5. Şube Başkanlığı, Millî Müdafaa Komisyonu Sözcülüğü de yapmıştır. Edirne ve Adana'nın kurtuluş törenlerine katılan heyetlerde ve Yozgat'a ilk gidecek trenle hareket edecek heyette yer almıştır.

Nuri Conker, yapmış olduğu hizmetlerden dolayı, 22 Şubat 1927'de Kırmızı İstiklâl Madalyası, Kılıçlı Üçüncü Mecidî, Alman Hükümetinin Üçüncü Rütbeden (Eğl Ruj) Nişanı ile İkinci Sınıf Alman ve bir Salip Nişanı, Avusturya Devletinin İkinci Sınıf Meziyyet-i Askeriye, Salip Nişanı, Kafkas Muharebesinde aldığı Gümüş Madalyalara layık görülmüştür. 10 Temmuz 1927'de emekliye ayrılan⁷⁷ Conker, Mustafa Kemal ile de sıkı dostluk kurmuştur. Dostlukları Selanik'teki çocukluk yıllarına dayanan ikili, Daha sonraki yıllarda Selanik'te Üçüncü Ordu'da, Hareket Ordusu'nda, Arnavutluk Harekâtında, Trablusgarp'ta, Çanakkale'de Conkbayırı'nda, Doğu'da Muş Cephesi'nde, Kurtuluş Savaşı'nın her saniyesinde ve devrimler

⁷⁶ Öztürk, a.g.e., s.568.

⁷⁷ Öztürk, a.g.e., s.569.

boyunca hep beraberdirler olmuşlardır. Aralarındaki şakalaşma ve samimiyet herkes tarafından bilinmektedir ve hatta Atatürk'e "Kemal" diye hitap eden tek arkadaşıdır. Atatürk, Conkbayırı Muharebesi'nde gösterdiği kahramanlıklar nedeniyle ona "Conker" soyadını kendisi bizzat vermiştir. Nuri Conker'in, Atatürk ile Latife Hanım'ın boşanmalarında payı olduğu iddia edilmekte, hatta Atatürk ile İsmet İnönü'nün dahi ilişkilerinin bozulmasında onun düşüncelerinin etkili olduğu öne sürülmektedir.⁷⁸

II ve III. Dönemlerde Kütahya'dan, IV. (Ara Seçim) ve V. Dönemlerde de Gaziantep'ten dönemlerde de milletvekili seçilen Nuri Conker, V. Dönemde TBMM Başkanvekilliği yapmıştır.⁷⁹

Nuri Conker'in Osmanlı Devleti'nin yıkılışını ele aldığı "Zabit ve Kumandan" adlı bir de eseri vardır. Mustafa Kemal Paşa da bu kitaba bir cevap niteliği taşıyan "Zabit ve Kumandan ile Hasbıhal" adında bir kitap kaleme almıştır.⁸⁰ 11 Ocak 1937'de vefat eden Conker, evli ve 4 çocuk babasıydı.⁸¹

⁷⁸ Biçici, a.g.t., s.73.

⁷⁹ TBMM, a.g.e.,c.l, s.259.

⁸⁰ Biçici, a.g.t., s.74.

⁸¹ TBMM, a.g.e.,c.l, s.259.

2.11. Mehmet Ali Ağakay
(d. 1893, Girit) – (ö. 21 Ekim 1965)

Mehmet Ali Ağakay, 1893'te (1309) Girit'te doğmuştur. Babası Mustafa Cemil Bey, annesi Ülfet Hanımdır.⁸² İlköğrenimini Girit'in Hanya kasabasında, lise öğrenimini İzmir İdadisinde, yükseköğrenimini İstanbul Tıp Fakültesi'nin askerî kısmında yaparak, 1 Mayıs 1917'de birinci mülâzım rütbesi ile "Askerî Hekim" unvanıyla orduya katılmıştır. 1 Mayıs 1917'den 30 Ekim 1918'e kadar Büyük Savaş'ta görev almış, savaşın ilk yılını öğrenci olarak tabip muavini unvanıyla Erzurum'da geçirdikten sonra Tuzla Hastanesi'nde ve bir süre de Kafkas İslâm Ordusunda hizmet vermiştir. 28 Temmuz 1919'da, okul masraflarını vermek suretiyle, istifa etmiş, bir yıl Bozüyük, bir yıl da Burdur Hükümet tabipliği görevinde bulunmuştur. 18 Temmuz 1921'de İstiklâl Savaşı dolayısıyla yeniden askere alınan Mehmet Ali Ağakay, Burdur-Eğirdir Askerî Hastanesi tabipliği, Piribeyli Menzil Hattı tabipliği yapmış ayrıca Çay Mecruhîn Komisyonu tabipliği, 35. Alay sertabipliği, 12. Fırka sertabip muavinliği, 4. Seyyar Hastane tabipliği görevlerinde bulunmuştur. 14 Haziran 1923'te yüzbaşı olarak terhis edilen Mehmet Ali Ağakay, iki yıl İstanbul Yenibahçe Guraba Hastanesi göz asistanlığı, bir yıl Leyli Tıp⁸³ Talebe Yurdu müzakereciliği, bir yıl Besni Trahom Mücadele tabipliği yapmıştır. Yıldız'da trahomlu çocuklara ayrılan Hâkimiyeti Milliye Okulunda göz hastalıkları uzmanlığı yapan Mehmet Ali Ağakay, Ordu hizmetinde iken geçirdiği lekeli hummaya bağlı olarak sol bacağındaki arızadan dolayı Müdafaa-i Milliye Vekâletince 14 Haziran 1932'de malûlen emekliye sevk edilmiştir. 1 Ekim 1936'da TDK uzmanlığına

⁸² TBMM, a.g.e.,c.I, s.259.

⁸³ İhsan Güneş. *Türk Parlamento Tarihi TBMM V. Dönem 1935-1939.c.II*, TBMM Vakfı Yayınları No:26, Ankara, s.294.

atanmış aynı zamanda Gazi Eğitim Enstitüsü ve Ankara Birinci Ortaokul göz tabipliği görevini yürütmüştür.

Bu görevdeyken, istifa eden Numan Menemencioğlu'nun yerine milletvekili seçilmiş, VI. ve VII. Dönemde de Gaziantep Milletvekili seçilen Mehmet Ali AĞAKAY, Fransızca ve Grekçe bilmekteydi. Dil üzerine yazdığı yazılarla Atatürk'ün dikkatini çekmiş. Türk Dil Kurumunda Terim Kolu, Sözlük Kolu başkanlığında bulunmuştur. Türkçenin araştırılması konularında yazılar yazan Mehmet Ali Ağakay, 21 Ekim 1965'te Ankara'da vefat etmiştir.

Ağakay'ın, Kelime Yapma Yolları (1943), Yakın Anlamlı Kelimeler Sözcüğü (1958), Fransızca-Türkçe Sözlük (1962) gibi çeşitli eserleri vardır.⁸⁴

⁸⁴ Güneş, a.g.e., s.295.

2.12. Ömer Asım Aksoy
(d.1899, Gaziantep) – (ö. 10 Ekim 1993)

Ömer Asım Aksoy, 1899 (1315) yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Abdurrahman Bey, annesi Fatma hanımdır.⁸⁵ Gaziantep'in tanınmış ailelerinden, Şevketzadeler'den⁸⁶ olan Aksoy, Antep Mahmudiye İlkokulunu, Ticaret İdadisini, 1928'de de İstanbul Hukuk Fakültesini bitirmiştir.

1916'da Halep Posta ve Telgraf Başmüdüriyetinde göreve başlamış. Tahrirat Kaleminde bir yıl kaldıktan sonra, Antep Posta ve Telgraf Muhabere Memurluğuna nakledilmiştir. Ayrıca Ticaret Ulûmu Ticariyye ve Türkçe öğretmen vekilliği yapan Aksoy, 1919'da Posta ve Telgraf İdaresinden istifa ederek İstanbul'da Tıbbiyeye girmiştir. Bir yıl öğrenim gördükten sonra,⁸⁷ Antep Harbi'nin başlamasıyla diğer Gaziantep'li öğrencilerle birlikte Beyrut yolu ile Antep'e dönüp, düşmanın muhasarasının boşluğundan yararlanarak kente girmişlerdir. Antep Savaş Kurulu, Ömer Asım Aksoy'u Dr. Mecit Barlas'a muavin olarak vermiş, Savaşın sonuna kadar Antep Savaş Hastanesinde görev yapmıştır.⁸⁸

Gaziantep'in kurtuluşundan sonra iş hayatına atılan Aksoy, ortaokulda Türkçe öğretmenliği, Darü'l-hilafe medresesinde Riyaziye öğretmenliği yapmıştır. Ayrıca Maarif-i Mahalliye-i İslamiyye Cemiyeti üyeliği ve Cemiyetin Halk Mektebi müdürlüğü, Gazi Sancak Gazetesi müdürlüğü ve Türk Ocağı Umumî kâtipliği görevlerinde bulunmuştur. 1925'te İstanbul'a gidip Hukuk Fakültesi'ne girmiş, bu

⁸⁵ Güneş, a.g.e., s.301.

⁸⁶ Uğuroğlu Barlas. (2006). *Gaziantep'in Yakın Tarihi Üzerine Araştırmalar*. İstanbul, s.62.

⁸⁷ Güneş, a.g.e., s.301.

⁸⁸ Barlas, a.g.e., s.62.

fakülteyi 1928’de bitirerek Gaziantep’e dönmüştür. 1930 yılına kadar Nizip Cumhuriyet Savcılığı görevini yürüten Aksoy, daha sonra bu görevden istifa ederek Gaziantep’te avukatlık yapmaya başlamıştır.

Ömer Asım Aksoy, 1931-1935 arasında Gaziantep İnhisarlar Başmüdürlüğü avukatlığı, Gaziantep Cumhuriyet Halk Partisi il başkanlığı ve halkevi başkanlığı ve 1933 Şubatında açılan Gaziantep Lisesi’nde Edebiyat öğretmenliği görevlerinde bulunmuştur.⁸⁹ V. dönemde Gaziantep’ten milletvekili seçilmiş ve 8 Şubat 1935 tarihli seçim tutanağı ile 1 Mart 1935’te meclise katılmıştır. 7 Mart 1935’te tutanağı onaylanmıştır. Dönem boyunca adliye encümenine üye seçilen Aksoy’un 1938 senesi Hariciye Vekâleti bütçesi konusunda Genel Kurul’da bir konuşması vardır.

VI. VII. ve VIII. Dönemlerde de Gaziantep’ten milletvekili seçilen Ömer Asım Aksoy, 1918’de iki arkadaşının ölümü üzerine yazdığı “İki Damla Gözyaşı” adlı ağıt ile yazı hayatına girmiş, 1933’ten sonra dil ve folklor konusunda çeşitli yazılar yazmış ise de asıl çalışmalarını Türkçenin özleşmesi ve Türk dili alanında yoğunlaştırmıştır. 1950’de emekli olan Ömer Asım Aksoy, 1941-1976 yılları arasında Türk Dil Kurumu Derleme ve Tarama Kolu Başkanlığı, 1963-1976 arası Türk Dil Kurumu Genel Yazmanlığı, yine aynı yıllar arasında kurumun yayımladığı Türk Dili Dergisi sorumlu müdürlüğü, 1941-1983 arasında Türk Dil Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği yapmıştır. 30 Ekim 1993’te Ankara’da vefat etmiş, Gaziantep’te toprağa verilmiştir. Ömer Asım Aksoy, Evli ve üç çocuk babasıydı.⁹⁰

Yaşamı boyunca kendisini Türkçeye adayan Ömer Asım Aksoy, geride 40’ın üzerinde eser ve yüzlerce makale bırakmıştır. Bunlardan bazıları, 1933 basımlı “Gaziantep Dilinin Tetkiki”, 1933 basımlı “Hasip Dürri’nin Eserlerinin Tetkiki”, 1934 basımlı “Gaziantep’te Eti Eserleri”, 1935 basımlı “Öz Türkçe Dersleri”, 1936 basımlı “Karşılıklar Kılavuzu Üzerine Öz Türkçe”, 1936 basımlı “Gaziantep Ağzında Sentaks Araştırmaları”, 1936 basımlı “Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler”, 1937 basımlı “Aydi Divanı”, 1939 basımlı “Halkevi Konuşmaları”, 1941 basımlı “Hasırcıoğlu Hafız Mehmet Ağa”, Gaziantep Halkevi tarafından yayımlanmıştır. Ayrıca, “Gaziantep Ağzı-I” (1945), “Gaziantep Ağzı-II” (1945),

⁸⁹ Biçici, a.g.t., s.76.

⁹⁰TBMM, a.g.e.,c.l, s.259.

“Gaziantep Ağızı-III” (1946), “Mütercim Asım” (1962), “Anayasanın Dili” (1964), “Dil Üzerine Düşünceler” (1964), “Atasözleri ve Deyimler” (1968), “Özleştirme Durdurulamaz” (1973), “Gelişen ve Özleşen Dilimiz” (1975) Türkçe Bir Hayat gibi eserleri de Türk Dil Kurumu yayınları arasında yer almıştır.⁹¹

⁹¹Biçici, a.g.t., s.77.

2.13. Bekir Sıtkı Kaleli

(d.1900, Akçadağ, Malatya) – (ö. 24 Ocak 1961)

Bekir Sıtkı Kaleli, 1900 (1316) yılında Akçadağ, Sultansuyu Çiftliğinde doğmuştur. Babası Yusuf Bey, Annesi Hatice Melek hanımdır. İlkokulu Trablusgarp'ta Mekteb-i İrfan'da, ortaokulu İstanbul Beyazıt Rüştiyesi ve Fatih Askerî Rüştiyesinde, liseyi Kuleli Askerî Lisesi'nde okuyan Kaleli, 7 Mart 1912'de Harp Okulu'na girmiş, 25 Aralık 1916'da zabıt vekili, 30 Nisan 1917'de mülâzım-ı evvel, 10 Ekim 1920'de mülâzım-ı sani olmuştur.

İhtiyat Zabıt Namzetleri Talimgâhında öğretmenlik, İstanbul hücum taburunda bölük zabıtlığı ve yaverliği, Babıâli hücum müfreze komutanlığı görevlerinde bulunan Bekir Sıtkı Kaleli, 16 Mart 1920'de İstanbul Maltepe Endaht Mektebinde görevli iken Kocaeli Kuvayı Milliyesi'ne katılmıştır. Özgeçmişindeki anlatımına göre, İstanbul'dan Anadolu'ya silah sevkinin sağlanmasına yardım etmiş, 1920 yılının Ekim ayında kurye olarak Moskova'ya gitmiştir. Dönüşünde Rus Hükümetince millî hükümete yapılan para yardımında paranın Türkiye'ye nakline nezaret etmiştir. Bundan sonra⁹² 3. Kafkas Fırkası Emir subaylığında bulunmuş, Kütahya ve Sakarya savaşlarına katılarak 1 Eylül 1921'de yaralanmıştır. Daha sonra Askerî Mektepler Müfettişliği emrinde ve en son İstanbul Merkez Kumandanlığında görevli iken, tekrar yaralanmıştır. 3. dereceden harp malûlü olarak bir üst derece verilerek yüzbaşılığa yükseltilmiş ve 15 Haziran 1925'de emekliye sevk edilmiştir. Kendisine, "İstiklâl muhârebâtı bidayetinde ibraz eylediği yararlılığı tebciyen birinci defa olarak Müdafaayı Milliye Vekâleti'nin inhası üzerine 5 Nisan 1925 tarihinde

⁹² Güneş, a.g.e., s.292.

toplanan Büyük Millet Meclisi'nce 14 Mayıs 1925'te Gazi Mustafa Kemal imzalı takdirname verilmiştir." 1926'de İstanbul Liman Şirketi Müfettişliği yapmış, 1929-1930 ders yılı sonunda İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirmiştir.

Daha sonra Emniyet Sandığı Avukatlığı görevini üstlenen Kaleli, Bu görevdeyken V. dönem seçimlerine katılarak milletvekili seçilmiştir. 8 Şubat 1935 tarihli seçim tutanağı ile 1 Mart 1935'te meclise katılmış, 7 Mart 1935'te tutanağı onaylanmıştır. Dönem içinde İktisat, Millî Müdafaa encümenlerinde görev yapmıştır. Ayrıca, Belediye Kanunu'na Ek Kanun, Memurin, İskân Kanunu'na Ek Kanun, İzmir Vilayeti Turistik Yolları'nın İnşası hakkındaki kanunun, İskân Kanununun 3. maddesine bir fıkra ilâvesini müzakere etmek üzere kurulan geçici encümenlere de üye seçilmiştir. Ayrıca Kaleli Askerî ve Mülkî Tekaüd Kanununun 18. maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun, Maarif Vekâleti 1937 yılı bütçesi, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanunu, vekillerin tekaüt maaşının yetimlerine intikal edip etmeyeceği hakkındaki mazbata dolayısıyla Genel Kurulda konuşmalar yapmıştır.

VI. VII. ve VIII. dönemlerde de Gaziantep Milletvekili seçilen Bekir Sıtkı Kaleli, 24 Ocak 1961'de vefat etmiştir.⁹³ Evli ve 2 çocuk babasıydı.⁹⁴

⁹³ Güneş, a.g.e., s.293.

⁹⁴ TBMM, a.g.e.,c.l, s.325.

2.14. Ali Hikmet Ayerdem
(d. 1877, Mora, Yenişehir) – (ö. 22 Mart 1939)

Ali Hikmet Ayerdem, Mart 1877'de (1293) Mora-Yenişehir'de doğmuştur. Nüfusu, Balıkesir'in Börekçiler Mahallesi'nde kayıtlı olan Ayerdem'in babası İsmail Bey, annesi Mıhrilye Hanımdır.

26 Aralık 1898'de teğmen rütbesiyle Harbiye'den diplomasını almış kurmay sınıfına ayrılarak, 18 Aralık 1899'da üsteğmen rütbesine yükselerek 9 Ocak 1902'de kurmay yüzbaşı olmuştur 21 Aralık 1903'te Kolağalığına terfi ederek Selanik'te Maiyeti Müşiri Erkânı Harbiyesi'ne atanmıştır. Bu görevde iken 28 Mayıs 1907-27 Aralık 1907 tarihlerinde ek görevle Şark Demiryolu Hattı Müfettişliği yapmıştır. 6 Aralık 1907'de binbaşı olan Ayerdem, 27 Aralık 1907'de Yalova'daki 91. Alay, 1. Tabur Takip Kumandanlığına ve 4 Mart 1907'de Filorina'daki 24. Alay, 1. Tabur Komutanlığı'na atanmıştır. 23 Aralık 1908'de Cumaibala'daki 65. Alay Komutanlığı'na, 31 Mart (13 Nisan 1909) Olayı üzerine Hareket Ordusu karargâhı ile İstanbul'a gelerek Yıldız'a yürüyen kol kumandanı sıfatıyla Yıldız'ı teslim almıştır.⁹⁵ İsteği üzerine Cumaibala'daki alayına geri dönmüş ve 14 Şubat 1909'da İzmir Şimendifer Hattı Askerî Komiserliği'ne getirilmiştir. 14 Aralık 1910'da yeni kurulan 6. Fırka Kurmay Başkanlığını ek görev olarak yürüten Ayerdem, Trablusgarp savaşında İzmir'in savunmasında görev almış ve 13 Ağustos 1912'de Fırka Kurmay Başkanlığı'ndan istifa ederek komiserlik görevini yürütmeye devam etmiştir. 20 Ekim 1912'de İstanbul'da Şark Hattı Komiserliği refakatine verilmiş, 18 Aralık 1912'de Şark Ordusu Menzil Müfettişliği Kurmay Başkanlığı görevine

⁹⁵ Öztürk, a.g.e., s.171.

atanmıştır. Bu görevde, ordunun geri hizmetlerinin düzenlenmesi ve Edirne'nin geri alınmasına hizmet eden Ali Hikmet Ayerdem, 24 Ekim 1913'te Ankara'da yeni kurulan 5. Kolordu Kurmay Başkanlığı'na atanmış ve Kolordu'nun seferberliğe hazırlığını tamamlayıp, Kolorduyu Maltepe civarına naklederek mevzilenmiştir.

29 Aralık 1914'te kaymakamlığa yükselen Ayerdem, İzmir'deki 4. Kolordu Kurmay Başkanlığı'na getirilmiş, İzmir'in İngilizlere karşı savunulmasında yararlılık göstermiştir. 25 Eylül 1915'te, önce 14. Fırka Komutanlığı'na, görev yerine gitmeden yeni kurulan 49. Fırka Komutanlığı'na atanmış, daha sonra 14 Ağustos 1916'da 49. Fırka ile Kafkas cephesine gönderilmiştir. 7 Şubat 1917'de İstanbul'a çağırılmış, 25 Mart 1917'de İzmir Demiryolu Hattı İşletme Müdürlüğü görevine getirilen Ayerdem, 14 Temmuz 1918'de miralaylığa terfi ettirilmiş ve 27 Aralık 1918'de Hürriyet ve İtilafçıların iktidara gelmesi üzerine, işten el çekirilmiştir. Bunun üzerine Mayıs 1918'de İstanbul'a gelip, Şubat 1920'de İnebolu üzerinden Anadolu'ya geçmiştir.

Garp Cephesi Kumandan Vekili sıfatıyla göreve başlayan Ali Hikmet Ayerdem, 11. Fırka Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı görevlerinde bulunmuştur. 28 Mayıs 1922'de 2. Kolordu Kumandanlığına nakledilen Ayerdem, Kurtuluş Savaşları'nın bütün muharebelerine katılmıştır. 06 Temmuz 1922'de livalığa yükselen Ayerdem, dördüncü rütbeden Mecidi, Gümüş imtiyaz Harp, Alman Harp, Avusturya Fransuva Jozef ve İstiklâl Madalya ve nişanlarına sahiptir.

TBMM'nin II. dönem seçimlerine katılan Ayerdem, yapılan seçimde Bursa'dan milletvekili seçilmiştir. Mazbatası 12 Ağustos 1923'te onaylanan Ayerdem, 19 Aralık 1923'te Genel Kurul tarafından, Ordu Kumandanlığında bulunduğu sürece izinli sayılmış,⁹⁶ daha sonra askerliği tercih etmesinden dolayı milletvekilliğinden istifa etmiş,⁹⁷ istifa telgrafı 1 Kasım 1924 günlü toplantıda Genel Kurul'a sunulmuştur. 30 Ağustos 1926'da ferikliğe (korgeneral) terfi etmiş, 10 Mayıs 1934'te 6. Kolordu Komutanlığına getirilmiştir. Bu görevde bir sene kaldıktan

⁹⁶Öztürk, a.g.e., s.172.

⁹⁷TBMM, a.g.e.,c.I, s.259.

sonra isteği ile 30 Mayıs 1935'te emekliye ayrılmış ve V. dönemde de Gaziantep'ten milletvekili seçilmiştir.

İyi derecede Fransızca bilen Ali Hikmet Ayerdem,⁹⁸ 3 çocuk babası olup, 22 Mart 1939'te vefat etmiştir.⁹⁹

⁹⁸Öztürk, a.g.e., s.172.

⁹⁹TBMM, a.g.e.,c.l, s.259.

2.15. Numan Menemencioğlu
(d. 1893, Bağdat) – (ö. 15 Şubat 1958)

Numan Menemencioğlu, 1893'te (1309) Bağdat'ta doğmuştur. Babası Meclisi Âyan Üyesi Rifat Bey, Annesi Vatan Şairi Namık Kemal'in kızı Feride hanımdır. Maria Selma hanımla evlenen Menemencioğlu, yeğeni (kız kardeşinin kızı) Feride Nevin'i evlât edinmiştir.

İlk ve ortaokulu Selanik'te Terakki ve İstanbul Burhanı Terakki okullarında okumuş, lise öğrenimini de Fransa'da tamamlamıştır. Lozan Üniversitesi Hukuk Fakültesini 1914'te bitiren Menemencioğlu, Hariciye Vekâletinde görev almış. 29 Ekim 1914-31 Ekim 1922 arasında Viyane Sefaret, 3. Kâtibi olarak görev yapmıştır. 1 Kasım 1922-19 Ocak 1923 arasında Bern Sefareti evrakını muhafazaya memur edilmiştir. 20 Ocak 1923'te Paris Mümessilliği İkinci Kâtibi, 5 Mayıs 1923'te Bükreş Elçiliği Başkâtibi, 29 Aralık 1924'te Atina Elçiliği Başkâtibi, 14 Haziran 1927'de Beyrut Başşehbenderi, 23 Haziran 1928'de Birinci Daire Umum Müdürü görevlerinde bulunmuştur. 1 Temmuz 1929'da Elçi Payesiyle Müsteşar, 1 Ağustos 1931'de 1. Sınıf Orta Elçi unvanıyla Müsteşar, 11 Haziran 1933'te Umumî Kâtip olmuştur.¹⁰⁰ Bu görevdeyken V. dönemde Gaziantep milletvekili seçilmiştir. 28 Mart 1937 tarihli seçim tutanağı 5 Nisan 1937'de onaylanarak aynı gün meclise katılmıştır. Yine aynı tarihte Celal Bayar Kabinesi'nde Hariciye Vekâleti Siyasî Müsteşarlığı'na atanmıştır. Siyasî Müsteşarlıkların kaldırılması üzerine Hariciye Vekâleti Umumî Kâtipliği'ne getirilmiştir. 29 Kasım 1937'de istifa etmiş, Nyon anlaşmasının maksadı ve onun yüklediği mükellefiyet hududu dâhilinde kalmak

¹⁰⁰ Güneş, a.g.e., s.298.

şartıyla anlaşmalar akdi için hükümete salahiyet verilmesi hakkındaki kanun dolayısıyla, Genel Kurul'da bir konuşma yapmıştır.

VI. ve VII. dönemlerde İstanbul milletvekili seçilen Menemencioğlu, Saraçoğlu Kabinesinde 14 Ağustos 1942 ve 9 Mart 1943 tarihleri arasında Hariciye Vekilliğinde bulunmuştur. Daha sonra istifa etmiş, 9 Kasım 1944'te Paris'e Büyükelçi olarak atandıktan sonra 2 Kasım 1950'de emekli olmuştur. XI. dönemde de Demokrat Parti'den İstanbul milletvekili seçilen Numan Menemencioğlu 15 Şubat 1958'de vefat etmiş, Ankara, Cebeci mezarlığında toprağa verilmiştir.¹⁰¹

¹⁰¹ Güneş, a.g.e., s.299.

2.16. Ahmet Aksu

(1887, Pazarcık, Kahramanmaraş) – (ö. 11 Kasım 1954)

Ahmet Aksu, 1887 yılında Kahramanmaraş'ın, Pazarcık İlçesi Bağdınısağır köyünde doğmuştur. Babası Salih Bey, annesi Fatma Hanımdır. Rüştiyeden (ortaokul) mezun olmuş, tarım işleriyle uğraşmıştır. Pazarcık'ta dava vekilliği yapan Aksu, Pazarcık CHP İlçe Yönetim Kurulu Üyeliği, Başkanlığı ve Gaziantep Umumî Meclis Üyeliği ve 26 Mart 1939-15 Ocak 1943 yılları arasında Gaziantep Mebusu olarak meclis çalışmalarına katılmıştır.

VI. Dönem Gaziantep Milletvekili olan Aksu, dönem boyunca her yıl Maliye Encümeni Azalığı'na seçilmiştir. Meclisteki görevi esnasında Hatay halkının askerlik işleri ve Hatay Vilayetinin kurulması hakkındaki kanun lâyihasını müzakere için İskân Kanunu, Korunma Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesi ile Uzunköprü-Svilengrad arasındaki demiryoluna dair, sanayi kanun lâyihası ve küçük sanatlar kanun lâyihasını müzakere etmek ve fevkalâde ihtiyaçlar için yaptırılacak Nâfia binalarına ait eşyanın gümrüksüz ithali hakkında kurulan muvakkat encümenlerde aza olarak görev yapmıştır.¹⁰² 11 Kasım 1954 yılında vefat eden Aksu, evli ve 6 çocuk babasıydı.¹⁰³

¹⁰² Biçici, a.g.t., s.81.

¹⁰³ TBMM, a.g.e.,c.I, s.325.

2.17. Abdurrahman Melek
(d. 1896, Antakya) – (ö. 13 Ocak 1978)

Abdurrahman Melek, 1896 (1312) yılında Antakya’da doğmuştur. Babası Hacı Faik Bey, annesi Hatice Hanımdır. İlkokulu ve rüştiyeyi (ortaokul) Antakya’da, sultaniyi (Lise) Halep’te bitirdikten sonra 1913 yılında Şam tıbbiyesine girmiştir. Daha sonra İstanbul’a gelerek 1919’da İstanbul Tıp Fakültesi’ni bitirmiştir. 1914 yılında Melek, kendisi gibi yüksek tahsilli üç arkadaşı ile birlikte Antakya’da Türk Ocağı’ni açmış, ancak bir süre sonra ocağın kurucuları ve üyeleri olan gençlerin bazılarının seferberlik nedeniyle askere veya tahsil için başka memleketlere gitmesi sebebiyle ocak kapatılmıştır. Bu dönemde Melek’te askere alınarak 41. Fırka’da yedek subay-doktor yardımcısı olarak askerliğini tamamlamıştır.¹⁰⁴

1938-1939 arasında Hatay Devleti Başbakanlığını yapan Abdurrahman Melek, Başbakanlığı sürerken VI. Dönem seçimlerine katılarak Gaziantep’ten milletvekili olmuş, VII. ve VIII. Dönemlerde CHP adayı olarak tekrar Gaziantep Milletvekilliğine seçilmiştir. 12 Ağustos 1946 tarihinde TBMM Dışişleri Komisyonu üyeliğine seçilmiş, 11 Kasım 1946, 5 Kasım 1947, 5 Kasım 1948 ve 7 Kasım 1949 tarihlerinde aynı üyeliğe tekrar seçilmiştir. IX. dönemde ise Hatay milletvekili olarak TBMM’ye katılmıştır. Fransızca, Almanca ve Arapça bilen Abdurrahman Melek, Leman Hanım’la evlenmiş, Faik, Erdem ve Gökçen (Erner) adlarında üç çocuğu olmuştur Abdurrahman Melek, 13 Ocak 1978 tarihinde vefat etmiştir. Cenazesi 16 Ocak Pazartesi günü Karşıyaka (Ankara) Mezarlığında defnedilmiştir.¹⁰⁵ Melek,

¹⁰⁴ Biçici, a.g.t., s.81.

¹⁰⁵ Mustafa Çufalı. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM VIII. Dönem 1946-1950*, c.III, TBMM Kültür, Sanat Ve Yayın Kurulu Yayınları No:146, Ankara, s.447.

Hatay'ın Fransızlardan geri alınması için verilen mücadelenin başından sonuna kadar içinde olmuş ve çalışmış bir kimse olarak anılarını “Hatay Nasıl Kurtuldu” adlı kitabında toplamış ve bu eser Türk Tarih Kurumu tarafından 1966'da basılmıştır.¹⁰⁶

¹⁰⁶ *Abdurrahman Melek*, http://tr.wikipedia.org/wiki/Abdurrahman_Melek (16.11.14)

2.18. (Mehmet) Nuri Pazarbaşı
(d. 1885, Gaziantep) – (ö. 19 Nisan 1961)

1885 (1301) yılında Gaziantep'te doğmuş olan Mehmet Nuri Pazarbaşı, medrese eğitimi almış ve aynı zamanda da iyi derecede Arapça ve Farsça bilmektedir. Babası ilim sahibi bir adam olan Şirvani Camii İmamı Mehmet Efendi'dir. Annesi Fatma Hanımdır. Behiye (1887-1971) Hanım ile evlenmiş olup, Mehmet Ali (1904-1973), Necmettin (1909-1966), Selâhattin Eyyubi (1916-1979), Asiye Münevver (1914), Talât Enver (1917-1939) ve Ülker (1925) adlarında 6 çocuk babasıydı. Tüccar bir aileye mensup olması hasebiyle ticaretle uğraşan Mehmet Nuri Bey, Osmanlı devletinde belediye başkanlığı ve ticaret odası başkanlığı yapmış kimselere verilen "Pazarbaşı" unvanını da buradan almaktadır.

Nuri Pazarbaşı, 1910 yılında Antep'te öksüz ve yetim çocuklar için "Darüleytam Mektebi"ni açarak savaş döneminde bu çocukların sahipsiz kalmasına engel olmaya çalışmıştır. Okulun bütün giderleri ve çocukların ihtiyaçları tamamen Mehmet Nuri Pazarbaşı Bey tarafından karşılanmıştır.¹⁰⁷ Cemiyet-i İslamiye'nin kurucuları arasında bulunmuş,¹⁰⁸ Antep Harbinde Heyeti Merkeziye'nin idare heyeti başkanlığı yapmış, savaşlarda şahsi servetinden, muhtaçlara gıda, elbise ve silah yardımı yapmıştır. Vatanseverliği ve Antep savunmasında yaptığı fedakârlıklara karşı, TBMM tarafından İstiklâl Madalyası verilmiş, ayrıca 1938 yılında Genelkurmay 10. Şubesinin basmış olduğu, "Kahramanlar Destanı" eserinde,

¹⁰⁷ Biçici, a.g.t., s.82.

¹⁰⁸ Cemil Cahit Güzelbey. (1988). *Gaziantep Büyüklüğü ve Gaziantep Meşahirine Ek*. Ankara, s.220.

Pazarbaşı'nın hizmetlerinden söz etmektedir.¹⁰⁹ Pazarbaşı, Savunmadan sonra Antep'i ziyaret eden, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ve Şeyh Sünüsü'yi evinde konuk etmiştir.¹¹⁰

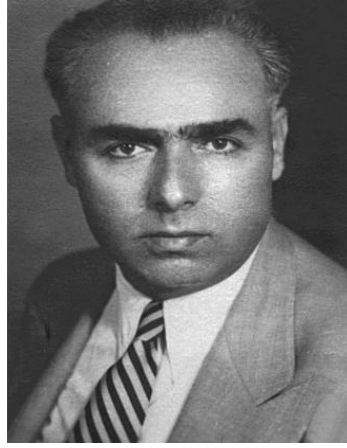
26 Mart 1939 ve 15 Ocak 1943 yılları arasında Gaziantep mebusu olarak görev yapan Nuri Pazarbaşı, dönemin bütün içtima seneleri başında İktisat Encümenliğinde aza olarak görev yapmıştır. Ayrıca İskân Kanunu'nun¹¹¹ 32. maddesinin tadilini ve bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesini müzakere etmek üzere kurulan muvakkat encümeninde aza olarak görev almıştır. Pazarbaşı aynı zamanda; "Adam Olmanın Anahtarı" ve "Kur'an Duaları Usul Defteri", "Gençlere Öğüt Ahlak Ve Terbiye" adında üç tanede eser kaleme almıştır. 1960 yılında Hidemat-ı Vataniye kanununa göre kendisine aylık 500 lira maaş bağlanan Mehmet Nuri Pazarbaşı 16 Nisan 1961 yılında Gaziantep'te vefat etmiştir.¹¹²

¹⁰⁹ Mustafa Güzelhan. (Mart 1962). Mehmet Nuri Pazarbaşı'yı Anarken, *Gaziantep Kültür Dergisi*, c.V, S.52, s.15.

¹¹⁰ Güzelbey, a.g.e., s.220.

¹¹¹ Biçici, a.g.t., s.82.

¹¹² Biçici, a.g.t., s.83.

2.19. (Mehmet) Cemil Alevli
(d. 1901, Gaziantep) – (ö. 1 Nisan 1972)

Cemil Alevli, 1901 (1317) yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mustafa Remzi Efendi, annesi Hatice Hanımdır. Balıklı'da bulunan Mahmudiye Okulu ve ardından Numune Rüştiyesi'nden diploma almış ardından Aynül Maarif'te (Gaziantep Ticaret İdadisi) okumuştur. Gaziantep Savunması sırasında bir süre Balıklı Cephesinde görev yapan Cemil Alevli, sonra şehirde bulunan çocuk ve kadınların Tekirsin köyüne nakledilmesi görevinde bulunmuş, Bu kafilenin savaş bitene kadar güvenlik sorumluluğunu üstlenmiştir.¹¹³

Savaş bittikten sonra 1922 yılında Gaziantep Özel idaresince tekstil öğrenimi için Almanya'ya gönderilen Cemil Alevli, burada Yüksek Tekstil okulunda ve konusu bu olan fabrikalarda 4 yıl eğitim görmüştür. Eğitimini tamamladıktan sonra Gaziantep'e dönmüş,¹¹⁴ Bir süre İktisat Vekâleti'nde Heyeti Fenniye'de çalıştıktan sonra bir fabrika kurmak hususundaki idealinin¹¹⁵ tahakkuku için serbest hayata atılmıştır. İlk önce sermaye arayan Cemil Alevli, bulamayınca idealinde yaşadığı fabrikayı kurabilmek için sermayeyi bizzat temin etmeye teşebbüs etmiş, 7 yıl ticaret hayatında çalıştıktan sonra fabrikayı kuracak sermayeyi elde etmiş bulunduğundan, bizzat Avrupa'ya giderek teçhizatları satın alarak 1933 yılında Veliç İplik Fabrikası'nı kurmuştur. Son güne kadar da başında müdürü ve sahibi olarak işleten Cemil Alevli, 1940 yılında CHP Gaziantep Vilayet İdare Heyeti'ne seçilmiş, 1943 yılından itibaren de CHP İl İdare Kurulu Başkanı olmuştur. 1930 yılından itibaren

¹¹³Çufalı, a.g.e., s.439.

¹¹⁴Güzelbey, a.g.e., s.87.

¹¹⁵Çufalı, a.g.e., s.439.

Ticaret Odası ve Belediye azalıkları, Kızılay 2. Başkanlığı ve Türk Ocağı üyeliğinde bulunan Cemil Alevli, 1943 yılından itibaren yapılması için maddi ve manevi katkılarda bulunduğu Gaziantep Havaalanı 1944 yılında hizmete girmiştir.

1946 seçimlerinde CHP listesinden milletvekili seçilen Cemil Alevli, 12 Ağustos 1946 tarihinde TBMM Bayındırlık Komisyonu üyeliği ile 11 Kasım 1946 tarihinde TBMM Ekonomi Komisyonu üyeliliklerine seçilmiştir. 5 Kasım 1947 ve 5 Kasım 1948 tarihlerinde aynı üyeliğe tekrar seçilen Cemil Alevli, aynı zamanda Ticaret Komisyonu üyeliği de yapmıştır.

1952 yılında Yazıcık semtinde Mehlika Alevli İlkokulu'nu, 1963 yılında da Karşıyaka semtinde 20.000 m² alan üzerine Adsız İlkokulunu yaptırmıştır. Vefatından sonra Adsız İlkokulu, Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Cemil Alevli İlkokulu olarak değiştirilmiştir. Yabancı dil ve çağdaş eğitiminin ön planda olduğu Özel Gaziantep Koleji'ni kuran Cemil Alevli, bundan sonraki yaşamını tamamen eğitime adanmış ve yeni kurulan Gaziantep Kolej'inin gelişmesi, büyümesi ve kalkınması için çalışmıştır. Aynı zamanda Suburcu caddesinde, gaz, benzin, mazot, makine yağı, iplik, dokuma, pamuk ithalat ve toptan ticaret işleriyle de uğraşmıştır.¹¹⁶

1926 yılında İstanbul hâkimlerinden Mehmet Ali Kavadar'ın kızı Emine Mehlika Hanımla (d.1912, ö.1993) evlenen Cemil Alevli, bu evlilikten Oktay Veliç, Nüket Veliç ve Ayla adlarında üç çocuğu olmuştur. Almanca bilen Alevli, 1 Nisan 1972 tarihinde vefat etmiştir.

Eserleri; Gençlere Başarı Yolu: Cemil Alevli'nin Hayatı ve Hayat Görüşü, (Anlatan Cemil Alevli, haz. Hulusi Yetkin), Gaziantep: Gaziantep Kültür Derneği, 1963¹¹⁷

¹¹⁶ Biçici, a.g.e., s.86.

¹¹⁷ Çufalı, a.g.e., s.440.

2.20. Muzaffer Canbolat
(d. 1907, Kilis) – (26 Mayıs 1967)

Muzaffer Canbolat, 1907 (1323) yılında Kilis'te doğmuştur. Babasının adı Ahmet Bey, annesinin adı Siret Hanımdır. 1932 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olan Canbolat, Tıp Fakültesi Talebe Kâtibi Umumisi ve Reisliği ile Milli Türk Talebe Birliği Başkanlığı yapmıştır. 1934-1943 yılları arasında Ankara Numune Hastanesi'nde Kadın Hastalıkları Uzmanı olarak çalışmış bir süre serbest doktorluk yaptıktan sonra, Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Başkanı olmuştur.

VII ve VIII. dönemlerde Gaziantep'ten CHP Milletvekili seçilen Canbolat, 12 Ağustos 1946 tarihinde ad çekme suretiyle Seçim Tutanaklarını İnceleme Komisyonuna seçilmiştir. 12 Ağustos 1946 tarihinde TBMM Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu üyeliğine seçilen Canbolat, 11 Kasım 1946, 5 Kasım 1947, 5 Kasım 1948 ve 7 Kasım 1949 tarihlerinde aynı üyeliğe tekrar seçilmiştir. 1962'de milletvekili olmadan önce son olarak hissedarı olduğu Padeko İlaç Limited Şirketi'nin Müdürü olarak görev yapmış, Ekim 1961 seçimlerinde Millet Meclisi'ne CHP adayı olarak Gaziantep'ten seçilmiştir. Almanca ve Fransızca bilen Canbolat, evli ve 1 çocuk sahibiydi. 26 Mayıs 1967 Cuma günü vefat etmiştir.¹¹⁸

¹¹⁸Çufalı, a.g.e., s.445.

2.21. Cemil Sait Barlas
(d. 1905, İstanbul) – (ö. 10 Ekim 1964)

Cemil Sait Barlas, 1905 (1321) yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Temyiz Mahkemesi üyelerinden Mehmet Sait Bey, annesi Zahide Hanımdır. İstanbul Erkek Lisesi'nden sonra 1929 yılında İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitiren Barlas, Heidelberg Hukuk Fakültesi'nde, Türkiye'de hisse senetleri konusunda doktora yapmıştır. İstanbul I. Sulh Mahkemesi Hâkimliği, Adliye Müfettişliği, Etibank Hukuk Müşavirliği görevlerinde bulunan Barlas, VII. ve VIII. Dönemlerde Gaziantep'ten CHP Milletvekili seçilmiştir. 1946'da Makro Paşa gazetesinde çıkan bir yazı üzerine Sabahattin Ali'yi mahkemeye vermiş, Mahkeme sonucu Sabahattin Ali 4 ay hapse mahkûm olmuştur.

12 Ağustos 1946 tarihinde TBMM Anayasa Komisyonu üyeliğine seçilen Cemil Sait Barlas, Bu komisyonun kâtipliğini yürütmüş, 11 Kasım 1946 tarihinde ise TBMM¹¹⁹ Ekonomi Komisyonu üyeliğine seçilmiştir. 5 Kasım 1947 tarihinde aynı üyeliğe tekrar seçilen Barlas, II. Saka Hükümetinde (10 Haziran 1948-14 Ocak 1949) Ticaret Bakanı, Günaltay Hükümeti'nde Ekonomi ve Ticaret Bakanı (16 Ocak 1949-7 Haziran 1949) ve Devlet Bakanı (7 Haziran 1949-22 Mayıs 1950) görevlerinde bulunmuştur.

1951 yılında basın hayatına atılan Cemil Sait Barlas, Ankara'da haftalık Pazar Postası gazetesini çıkarmıştır. Bir yıl sonra gazetenin yayımına ara vermiş, 1953 yılında yine Ankara'da Son Havadis gazetesini yayınlamaya başlamıştır. 1956'da Pazar Postasını yeniden yayınlamaya başlayan Barlas, 1958'de Son Havadis'i,

¹¹⁹Çufalı, a.g.e., s.443.

1959'da ise Pazar Postasını kapatmıştır. 1961 yılında Kurucu Meclis'e CHP temsilcisi olarak girmiştir. Milli Reasürans T.A.Ş. Genel Müdürü olan Cemil Sait Barlas, Ölünceye kadar bu görevini sürdürmüştür. Almanca ve Fransızca bilen, evli ve 3 çocuk babası olan Barlas, Adapazarı yakınlarında bir trafik kazasında 10 Ekim 1964 tarihinde vefat etmiştir.

Eserleri:

1. Hjalmar Schacht, Horace Greely, Daha Çok Para, Daha Çok Sermaye, Daha Çok İş, (çev. Cemil Sait Barlas), İzmit: Selüloz Basımevi, 1950
2. Das Türkische Aktienrecht Inaugural, Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde einer Hohen Juristischen Fakultät der Karl-Ruprechts-Universität zu Heidelberg. Bruchsal: J. Kruse und Söhne, 1952
3. Devrilen Diktatörler, İstanbul, 1960
4. Sosyalistlik Yolları ve Türkiye Gerçekleri, İstanbul: İstanbul Matbaası, 1962 ¹²⁰

¹²⁰Çufalı, a.g.e., s.444.

2.22. Ali Şefik Özdemirbey
(d. 1885, Kahire) – (ö. 17 Mayıs 1951)

Kanuni Sultan Süleyman zamanında Yemen ve Habeşistan'ı fetheden, Özdemir Paşa ile Veziriâzam Özdemiroğlu Osman Paşa'nın soyundan gelen Şefik Bey,¹²¹ Kafkasya'dan Mısır'a göç eden Adige Mısır Kölemenlerinden Özdemir ailesine mensuptur. 1885'te Mısır-Kahire'de doğmuştur. Babasının ismi Ahmet Cevdet Bey, annesinin ismi ise Sacahan (ya da Haccehan) Hanımdır.

Özdemir Bey, Kahire El-Ezher ve Darü'l-fünun Edebiyat-ı İslamiyye Şubesi mezunudur. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde Hatay, Irak ve Suriye'de İtilaf Devletlerine karşı başarılı mücadeleler vermiştir. Çok iyi derecede Fransızca, İngilizce ve Arapça bilmekte olan Özdemir Bey, Mondros Ateşkes Antlaşmasından sonra, Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle Hatay ve Antep'te Fransızlara karşı şehir müdafaasında Milis Yarbayı rütbesiyle görev alarak Mustafa Kemal Paşa önderliğinde başlatılan Milli direnişe katılarak mücadeleye devam etmiştir. Özellikle Antep harbi sırasında, Suriye hakkında Mustafa Kemal Paşa'ya bilgi vermek maksadı ile Antep'e gönderilmiştir.¹²²

1920 yılının Haziran ayı sonunda Antep'e gelerek Fransızlara karşı savaşan birliklerden birine komuta eden Özdemirbey, Halkın isteği üzerine 8 Ağustos'ta Antep'teki tüm direnişçi güçlerin komutanlığına getirilmiş, Fransız güçlerine karşı yapılan halk savaşını başarıyla yönetmiştir. Bölgedeki Türkmen, Kürt, Arap aşiretlerini, mülteci Cezayir Müslümanlarını, hatta Alsas-Lorenli Alman ve Rus

¹²¹ Bardakçı, a.g.m., s.21

¹²² Biçici, a.g.t., s.85.

mültecilerini bir araya getirerek Fransızlara karşı mücadele etmiştir.¹²³ TBMM Hükümeti ile Fransızlar arasında anlaşma sağlanmasından sonra bu görevi biten Özdemirbey, 1922 yılında Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın emri, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa'nın talimatı ve TBMM'nin onayı ile Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan Musul'u anavatana bağlamak, bölgede İngiliz mandası ve bir Kürt devleti oluşumuna engel olmak üzere Musul harekâtını başlatmıştır.¹²⁴ Misak-i Milli sınırları içinde bulunan bu bölgede, Anaze ve diğer aşiret gönüllüleri ve Kuzey Afrika Müslümanlarından kurulu bir birlikle, Kürt lideri Şeyh Mahmut'un Barzan ve Zaber gibi Kürt aşiretlerinin de desteğini sağlayarak İngilizlere karşı başarılı savaşlar vermiştir. İngilizlerin üstün güçlerle saldırıya geçmeleri ve gerekli yardımların gönderilmemesi sonucu yenilerek İran topraklarına ve oradan da Anadolu'ya çekilmiştir.¹²⁵

Ali Şefik Özdemirbey, Tüccarlık, çiftçilik, nâfia işleri, Şam-Türk Arap Birliği Teşkilatı Kuruculuğu, Müteahhitlik, Ayıntap Milis Kaymakamlığı gibi iş ve memuriyetliklerin yanı sıra Cumhuriyet'ten sonra da TBMM VI. Dönem Siirt ve VII. Dönem Gaziantep Milletvekilliği yapmıştır. Yaşamı boyunca çeşitli devlet kademelerinde askeri ve siyasi vazifeler ifa etmiştir.¹²⁶ Soyadı Kanunu'nun kabulünden sonra cediti Özdemir Paşa'nın ismini kendisine soyadı olarak alan¹²⁷ Şefik Bey, 17 Mayıs 1951 tarihinde Ankara'da vefat etmiş ve vasiyeti üzerine cenazesi Gaziantep'e getirilerek Asrî mezarlığa, 18781 numaralı mezara defnedilmiştir.¹²⁸ Ali Şefik Özdemirbey, evli ve 5 çocuk babasıydı.¹²⁹

¹²³ Şefik Özdemir Bey (1885-1934), <http://kafkas.org.tr/izbirakan/sefikozydemir.html> (22.11.14)

¹²⁴ Zekai Günera.g.n., s.64.

¹²⁵ Şefik Özdemir Bey (1885-1934), <http://kafkas.org.tr/izbirakan/sefikozydemir.html> (22.11.14)

¹²⁶ Biçici, a.g.t., s,85.

¹²⁷ Bardakçı, a.g.m., s.21.

¹²⁸ Biçici, a.g.t., s,85.

¹²⁹ TBMM, a.g.e.,c.1,s.393.

2.23. Mehmet Aşir Atlı
(d. 1881, Kilis) – (ö. 23 Ekim 1957)

Mehmet Aşir Atlı, 1881 yılında Kilis'te doğmuştur. Büyük Çerkez sürgününden (1864) önce Balkanlara, daha sonra da Anadolu'ya göç etmek zorunda kalan bir Adige ailesinden olup, babasının ismi Mehmet Bey, annesinin ismi Hatice Hanımdır. 1903'te Harp Okulu'nu, 1906'da Harp Akademisi'ni Mümtaz Yüzbaşı olarak bitirmiştir. 1911'de Kurmaylığı onanmış, I. Dünya Savaşı'nda Irak cephesinde kurmay görevlerinde, tümen komutanlıklarında ve ek görevle Süleymaniye Mutasarrıflığında bulunmuştur.

27 Haziran 1918'de 2. Tümen, 14 Aralık 1919'da 23. Tümen, Ağustos 1921'de 16. Tümen Komutanlıklarına atanan Mehmet Aşir Atlı, 23. Tümen Komutanlığı sırasında İzmir Doğu Cephesi Kuvay-ı Milliye Komutanlığı yapmıştır. Bu cephede birlikte savaştığı Kuvay-ı Seyyare güçlerinin Marmara ve İç Anadolu'daki karşı ihtilal hareketlerini bastırmaya gönderildiği bu devrede Kuvay-ı Seyyare Komutanı Çerkez Ethem Bey'le bazı anlaşmazlıkları olmuştur. Yunan saldırısının ilerlemesi üzerine ve kendisinin de Çerkez asıllı olması sebebiyle Bekir Sami Günsav ile birlikte Bursa'nın Yunanların eline düşmesinden sorumlu gösterilmek istenmiştir. Fakat hizmetlerini bilen ve takdir eden Mustafa Kemal Paşa'nın araya gitmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onları savunması üzerine cephe gerisinde Antalya Valiliği ve Bölge Komutanlığı'na atanmıştır (Kasım 1920-Ağustos 1921). Bu görevi sırasında İtalyanlarla politik ve askeri işbirliğini sağlamış, Kütahya-Eskişehir Muharebelerinde TBMM Ordusunun yenilgiye uğraması üzerine tekrar cepheye

çağırılmış ve Sakarya Savaşı devam ederken, gösterdiği kahramanlıklardan dolayı albaylığa terfi ettirilmiştir.

1914’de Binbaşı, 1916’da Yarbay, 1921’de Albay olan Mehmet Aşir Atlı, 19 Eylül 1923’te 2. ve 3. Ordu Kurmay Başkanlıklarında bulunmuş ve 1925’te Generalliğe yükselmiştir. Büyük Taarruzda ve Dumlupınar Meydan Muharebesi’nde 6. Kolorduya bağlı 16. Tümen’in komutanı olarak görev yapmakta olan Atlı, 1925-1928 yılları arasında 2. ve 3. Ordu Kurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevini yapmıştır. Tümen komutanlıklarında bulunduktan sonra, 8 Ağustos 1930 tarihinde kendi isteği ile Tümgenerallikten emekliye ayrılmıştır.¹³⁰

5 Kasım 1939 tarihinde VI. dönem ara seçimlerinde Kütahya’dan, VII. dönem’de Bursa’dan, VIII. dönemde ise Gaziantep’ten CHP listesinden milletvekili seçilen Atlı, 12 Ağustos 1946 tarihinde ad çekme suretiyle Seçim Tutanaklarını İnceleme Komisyonuna seçilmiş, ardından TBMM Milli Savunma Komisyonu üyeliğine seçilmiştir. Atlı, 11 Kasım 1946, 5 Kasım 1947, 5 Kasım 1948 ve 7 Kasım 1949 tarihlerinde aynı üyeliğe tekrar seçilmiştir. Almanca ve Fransızca bilen Atlı, evli ve 3 çocuk babasıydı.

Mehmet Aşir Atlı, 23 Ekim 1957 tarihinde vefat etmiştir. Cenazesi İstanbul Karacaahmet Mezarlığı’nda toprağa verilmiş, daha sonra Ankara Devlet Mezarlığı’na nakledilmiştir.¹³¹

Katıldığı Savaşlar;

1911-1912 Trablusgarp Savaşı

1914-1918 I. Dünya Savaşı

1919-1922 Kurtuluş Savaşı

Nişan ve Madalyaları;

İkinci Rütbeden Kılıçlı Mecidi Nişanı

Gümüş Liyakat ve İmtiyaz Madalyaları

¹³⁰ Biçici, a.g.e., s.87.

¹³¹ Çufalı, a.g.e., s.442.

Avusturya-Macaristan Harp Madalyası

Alman Demir Salip (Haç) Nişanı

İstiklal Madalyası ve Takdirname¹³²

¹³² Biçici, a.g.e., s.88.

3. 1950-1980 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri

1950-1980 yılları arasında Türkiye ve Dünya siyaseti sancılı bir süreçten geçmekteydi. Bu dönemde, Türkiye Cumhuriyeti, 1950 yılında başlayan Kore Savaşı'na fiilen katılmış ve 1950'den 1953'e kadar tugay büyüklüğünde bir kuvvetle Kuzey Kore'ye karşı savaşmıştı. Yine bu dönemde, 18 Şubat 1952'de Türkiye NATO üyesi olmuştur. Dönemdeki en önemli gelişme ise 27 Mayıs 1960'ta yapılan ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde gerçekleşmiş ilk askerî darbe olan 27 Mayıs İhtilâli olmuştur. Bu ihtilalle birlikte DP kapatılmış, bu partinin milletvekilleri yargılanmıştır. Yine bu dönemde, 12 Mart 1971 muhtırası yapılmış, dönem öğrenci hareketlerinin sıkça yaşandığı bir dönem olmuştur. Ayrıca 20 Temmuz 1974 tarihinde, Kıbrıs Barış Harekâtı yapılmıştır.

İç ve dış politikada bu olayların yaşandığı bir Türkiye'de Mecliste yer alan milletvekillerinin üstlendiği rolün önemli olduğu söylenebilir. Gaziantep milletvekilleri de bu dönemin hassasiyeti çerçevesinde görev yapmışlardır.

3.1. Ekrem Cenani

(d. 1901, Gaziantep) – (ö.30 Temmuz 1994)

Ekrem Cenani, 17 Aralık 1901'de (1317) Gaziantep'in Şahinbey İlçesi Eyüpoğlu Mahallesinde doğmuştur. Babası Mehmet Ali Bey¹³³, annesi Nazire Hanımdır. İlköğrenimini özel olarak tamamlayıp, 1913-1916 yılları arasında İstanbul Amerikan Robert Koleji'nde, ortaöğrenimini bitirmiştir. Lise öğrenimini Almanya Stuttgart'ta 1916-1920 yılları arasında Wilhelms Realschule'de tamamlayan Cenani, İstanbul Hukuk Fakültesine girip, 1927'de hukuk diploması almıştır. Avukatlık stajını Devlet Şûrası Mülazımlığı ile Nizip, Birecik Cumhuriyet Savcılığında ve İzmir Sulh Hâkimliğinde tamamlamış, 1921'de Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine girmiştir. 1930'da avukatlık ruhsatını alıp, Gaziantep Barosuna girmiştir. Aynı zamanda çiftçilikle uğraşan Cenani, 1944'te Gaziantep Çiftçi Derneğinin kuruculuğunu ve başkanlığını yapmıştır.¹³⁴

Siyasi yaşamına, 1923-1936 yılları arasında CHP Gaziantep İdare Üyeliğiyle başlayan Cenani, 1939-1941 yılları arasında CHP ilçe idare kurulu başkanlığında bulunmuştur. 1946 seçimlerine bağımsız olarak katılmış, aynı yıl DP'ye girip 1950'ye kadar bu partinin Gaziantep İl İdare Kurulu Başkanlığı görevini yürütmüştür. IX. Dönem seçimlerine katılan Ekrem Cenani, yapılan seçimde DP'den Gaziantep Milletvekilliğine seçilmiştir. Tarım ve Bütçe Komisyonlarında çalışmış, petrol kanunu için kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Kan gütme konusunda genel kurulda söz almıştır. X ve XI. Dönemlerde de Gaziantep'ten, DP

¹³³ *Gaziantep Milletvekili Mehmet Ali Cenani özgeçmişini için bakınız.*

¹³⁴ Kazım Öztürk. *Türk Parlamento Tarihi TBMM IX. Dönem 1950-1954. c.II, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:18, Ankara, s.397.*

milletvekilliğini sürdüren Ekrem Cenani'ye, Yassıada Yüksek Adalet Divanıncı, Anayasayı ihlâl suçlamasıyla 4 yıl 2 ay ağır hapis cezası verilmiştir.

Milletvekilliği sonrası tarımla uğraşan Cenani, 30 Temmuz 1994'te İstanbul'da vefat etmiş, cenazesi Edirnekapı Şehitliği aile kabristanında toprağa verilmiştir.¹³⁵ Almanca İngilizce, Fransızca bilen Ekrem Cenani, evli ve 1 çocuk babasıydı.¹³⁶

¹³⁵ Öztürk, a.g.e., s.398.

¹³⁶ TBMM. (2010). *TBMM Albümü 1920-2010 1950-1980*. c.II. Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, s.561.

3.2. Mustafa Samih İnal **(d.1912, Kilis) – (ö.30 Eylül 1980)**

Mustafa Samih İnal, 12 Nisan 1912’de (1328) Kilis’in Tırlıklı Mahallesinde doğmuştur. Babası Hüseyin Efendi, annesi Zekiye Hanımdır. İlk ve ortaöğretimini Kilis’te, lise öğrenimini İstanbul Erkek Lisesinde tamamlayan İnal, İstanbul Tıp Fakültesine girerek, 1937 senesinde “Tabip” diplomasını almıştır.1937’de Yedek Subay Okuluna girmiş, 1938’de tabip asteğmen rütbesi ile Gülhane Tatbikat Okuluna devam etmiştir. 1938’de 17. Tümen emrinde Tunceli harekâtına eylemli olarak katılmış, teğmenliğe kadar yükselmiştir. 1 Kasım 1938’de terhis edilmiştir.

İnal, 1939’da Bâlâ Hükümet Tabipliğine, 1940’ta Ankara Doğumevi asistanlığına atanmış, bu görevde iken 08 Temmuz 1940 – 06 Kasım 1941 tarihleri arasında ikinci kez askere alınıp, 7 nolu Seyyar Hastahane emrine¹³⁷ verilmiştir. Dönüşünde, eğitimini tamamlamak üzere fahri asistanlığını sürdürmüş, 1943’te İzmir Memleket Hastanesinde asistan olmuştur. Burada eğitimini tamamlayarak Doğum ve Kadın Hastalıkları Uzmanı olmuştur. 1943-1945 yılları arasında üçüncü kez askere çağrılarak, Depolar Komutanlığı emrine verilmiştir. 1945’te Ankara Doğum ve Çocuk Bakımevi mütehassıs yardımcılığına atanarak, mütehassıslığa yükselmiştir.

Bu görevde iken IX. Dönem seçimlerine katılan Mustafa Samih İnal, yapılan seçimlerde DP’den Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. Mecliste Sağlık, Gümrük ve Tekel komisyonlarında çalışmış, gümrük Kanunu konusunda kurulan geçici komisyonda görev almıştır. Genel kurulda 2 konuda söz almıştır. X ve XI.

¹³⁷ Öztürk, a.g.e., s.399.

Dönemlerde de Gaziantep'ten Milletvekili seçinle İnal'a, Yassıada Yüksek Adalet Divanınca, Anayasayı çiğnediği suçlaması ile 4 yıl 2 ay ağır hapis cezası verilmiştir.

Parlamento sonrasında hekimlik mesleğine dönen Mustafa Samih İnal, 1966'da SSK Ankara Hastanesine (Ankara Doğumevi emrinde) Nisaiye mütehassıslığına, 1968'de aynı hastanenin başhekim yardımcılığına, 1970'de SSK Ankara Doğumevi Yardımcılığına getirilmiş, bu görevde iken 1972'de emekliye ayrılmıştır. 30 Eylül 1980'de Ankara da vefa eden¹³⁸ İnal, evli ve 1 çocuk babasıydı. Fransızca bilmekteydi.¹³⁹

¹³⁸ Öztürk, a.g.e., s.400.

¹³⁹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.561

3.3. Abdullah Galip Kınoğlu (d. 1898, Kilis) – (ö. 29 Ekim 1985)

Abdullah Galip Kınoğlu, 1898'de (1314) Kilis'in, Çaylak Mahallesinde doğmuştur. Babası sorgu hâkimi Kadri Bey, annesi Sıdika Hanımdır. İlk ve orta eğitimini Kilis'te tamamlayıp, Halep Sultanisinin 11. Sınıfına geçtiği sırada askere çağrılmıştır. Savaş sonuna kadar yedek subay olarak silâh altında kalmış, Ocak 1919'da terhis edilmiştir. Açılan sınavı kazanarak Mülkiyeye girip 20 Ekim 1923'te Mülkiyeden mezun olmuştur. Ayrıca Ekim 1920'de kaydolduğu İstanbul Hukuk Fakültesinden Ekim 1923'te mezun olmuştur.

Kınoğlu, 1916-1917 tarihleri arasında Kilis Ortaokulu kâtip vekilliğinde bulunmuş, 1917-1919 tarihleri arasında da Kilis'te İrfaniye İlkokulunda öğretmenlik yapmıştır. 1923'te Çal¹⁴⁰ İlçesi Müddeiumumîliğine, 1924'te Çal Mahkemesi Asliye Müddeiumumîliğine, 1925'te Yumurtalık Müddeiumumîliğine, aynı yıl Maraş Mahkemesi Asliye Azalığına, 1926'da Birecik Hâkimliğine, 1930'da Eskişehir Hâkimliğine, 1931'de Ankara Hâkimliğine, 1932'de Manisa Hukuk Hâkimliğine, 1939'da İzmir Ticaret Mahkemesi Başkanlığına getirilmiştir. 1944'te Temyiz Mahkemesi Üyeliğine Yükselmiş, Yargıtay Üyeliği IX. Dönem seçimlerine girinceye kadar sürmüştür.

IX. Dönemde yapılan seçimde DP'den Gaziantep Milletvekili seçilen Abdullah Galip Kınoğlu, Adalet ve Dilekçe komisyonlarında çalışmış, Pasaport Konsolosluk Kanunu tasarıları, askerlerin özlük işleri, umumi hayata müessir afetler konularında kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır. Kilis halkının milli sınırlar

¹⁴⁰ Öztürk, a.g.e., s.401.

dışında kalan emlâkları konusunda sözlü sorusu, Danıştay kanununa ek kanun teklifinde bulunan Kınoğlu, Genel Kurulda değişik 19 konuda konuşma yapmıştır.

Yasama etkinliği IX. Dönemle sınırlanan Kınoğlu, parlamento sonrasında yeniden hâkimlik mesleğine dönmüştür.1954'te Temyiz Mahkemesi İkinci Başkanlığına seçilmiş, bu görevinden 1960'ta emekliye ayrılmıştır. 29 Ekim 1985'te vefat eden¹⁴¹ Kınoğlu, evli ve 2 çocuk babasıydı.¹⁴²

¹⁴¹ Öztürk, a.g.e., s.402.

¹⁴² TBMM, a.g.e.,c.II, s.561

3.4. Süleyman Kuranel **(d. 1911, Gaziantep) – (ö. 4 Ocak 1987)**

Süleyman Kuranel, 1911’de (1327) Gaziantep’in, Kepenek Mahallesi’nde doğmuştur. Babası Ökkeş Efendi, annesi Zeynep Hanımdır. İlk ve ortaöğrenimini Gaziantep’te tamamlayan Kuranel, İstanbul’a gidip Işıklar (Fevziye) Lisesine girmiş, Lise öğreniminden sonra Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık bölümünden 1937’de mezun olmuştur.

1939 yılında Gaziantep Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde göreve başlayan Süleyman Kuranel, bu görevinde 1 Kasım 1939’a kadar çalıştıktan sonra, askerlik görevini yerine getirmek üzere ayrılmış, terhisinin ardından, 1942’de Gaziantep Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğüne atanmıştır. Üç yıl Gaziantep Yapı ve Yol Limited Şirketi Müdürlüğü yapmış, 18 Kasım 1946’da yeniden silâh altına alınarak 30 Nisan¹⁴³ 1947’de terhis edilmiştir.

1946-1950 tarihlerinde Gaziantep Şehir Meclisi DP Üyeliğinde bulunmuş, bu süre içinde serbest mimar olarak çalışmıştır. 1944’te CHP İlçe Başkanlığı yapmış, 1946’da DP’ye geçmiştir. 1946’da DP milletvekili adayı olmuş, IX. Dönem Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. Bayındırlık komisyonunda çalışmış, Akaryakıt ve Harçlar kanunu, karayolları Trafik konularında kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır. Akaryakıt Komisyonun Kâtipliğini yapmış, 1953’te Balıkesir ve çevresindeki deprem bölgesini görecek heyete seçilmiştir.

¹⁴³ Öztürk, a.g.e., s.403.

Gaziantep'teki hükümet konakları, yurdun imar ve kalkınması konularında sözlü sorusu; 1950 yılında ithal edilen akaryakıt, Devlet Demir Yollarında kaybolan eşya, devlet yollarının bakımı, kamuda çalışan yüksek mühendisler konularında yazılı sorusu ile 4 kanun teklifi, genel kurulda değişik 18 konuda 31 konuşması vardır.

X ve XI. Dönemlerde de Gaziantep'ten milletvekili seçilen Kuranel'e, Yassıda Yüksek Adalet Divanınca, Anayasayı çiğnediği suçlaması ile 6 yıl ağır hapis cezası verilmiştir. Parlamento sonrasında serbest mimar olarak çalışmıştır. 4 Ocak 1984'de vefat eden Kuranel,¹⁴⁴ evli ve 4 çocuk babasıydı.¹⁴⁵

¹⁴⁴ Öztürk, a.g.e., s.404.

¹⁴⁵ TBMM, a.g.e.,c.II, s.561

3.5. Ali Kemal Ocak

(d. 1911, Gaziantep) – (ö. 20 Mayıs 1964)

Ali Kemal Ocak, 1911 yılında (1327) Gaziantep'in Şahinbey İlçesi, Cevizli Mahallesinde doğmuştur. Babası Mustafa Nuri Efendi, annesi Şakira Hanımdır. İlköğrenimini Gaziantep'te tamamlayıp, İzmir Amerikan Kolejine girerek buradan mezun olmuştur.

İzmir Erkek Lisesinde 8 yıl süre ile İngilizce öğretmenliği yapan Ocak, 1940-1949 yıllarında Türk Hava Kurumu Gaziantep Şubesi Başkanlığı yapmış 13 Temmuz 1942'de Gaziantep Beden Terbiyesi İl Müdürlüğüne getirilmiştir. Bir süre çiftçilik yapan Ocak, tarım ve dokuma ticareti ile de uğraşmış, Antalya¹⁴⁶ Umumi Nakliyat T.A.Ş Acenteliği yapmıştır.

Ali Kemal Ocak, siyasi hayatına DP ile başlamış, 4 yıl süre ile DP Gaziantep İlçe Kurulu Başkanlığı'nda bulunmuştur. IX. Dönem seçimlerine katılan Ocak, yapılan seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. Mecliste, ekonomi komisyonunda çalışmış, 1 Kasım 1952 ve 1953'te TBMM Başkanlık Kâtipliğine seçilmiştir. TBMM adına milletlerarası kongre, konferans ve komisyonlara katılarak kişilerin gözetmeleri gereken hususlar hakkındaki talimatnameyi görüşmek üzere kurulan komisyonda da görev almıştır. Genel kurulda değişik 5 konuda konuşma yapmıştır. X ve XI. Dönemlerde de Gaziantep'ten milletvekili seçilen Ali Kemal Ocak'a, Yassıada Yüksek Adalet Divanınca, Anayasayı çiğnediği suçlamasıyla 6 yıl ağır hapis cezası verilmiştir.

¹⁴⁶ Öztürk, a.g.e., s.405.

Parlamento sonrası tarım, ticaret ve taşımacılıkla uğraşmıştır. Yasama görevi yapan yakınları arasında: XIII. (II.) Dönem Gaziantep Milletvekili Mehmet Kamil Ocak (Kardeşi), XIV. (III.) Dönem Gaziantep Milletvekili Erdem Ocak (Amcasının oğlu), IX. X ve XI. Dönem Gaziantep Milletvekili Mehmet Lütfi Söylemez ve XVI. (V.) Dönem Gaziantep Milletvekili Mehmet Atilla Ocak (Oğlu) bulunmaktadır. İngilizce bildiği sicilinde yazan Ali Kemal Ocak, 20 Mayıs 1964'te vefat etmiştir. Gaziantep Asri Mezarlığı'na defnedilen Ocak, ¹⁴⁷ Evli ve 2 çocuk babasıydı.¹⁴⁸

¹⁴⁷ Öztürk, a.g.e., s.406.

¹⁴⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.562.

3.6. Ali Cevdet San

(d. 1908, Nizip, Gaziantep) – (ö. 12 Ağustos 1993)

Cevdet San, 1908 yılında (1324) Gaziantep'in Nizip ilçesinde doğmuştur. Ankara-Çankaya, Güven Mahallesi nüfusuna kayıtlıdır. Babası Faik Efendi, annesi Elif Ülfet Hanımdır. İlköğrenimini Nizip ve Kilis'te, ortaokulu Gaziantep'te, lise öğrenimini Kabataş, Ankara ve İstanbul liselerinde tamamlamış, İstanbul Mühendislik Mektebine girip 1936'da yüksek mühendis diploması almıştır. Sicilinde İngilizce, Fransızca bildiği yazılıdır.

Cevdet San, bir yıl kadar Merinos Fabrikası yapımında çalıştıktan sonra 1938'de Titaş İnşaat Şirketi Şantiye Şefliğine getirilmiştir. 29 Mart 1941'de Zonguldak Ereğli içme suyu projesini gerçekleştirmiştir. 1 Haziran 1942'de Artırım İnşaat Şirketinde DDY Cebeci¹⁴⁹ varyantını yapmış, daha sonra inşaat müteahhitliği işiyle uğraşmıştır. 07 Ekim 1949-22 Mayıs 1950 tarihlerinde Esenboğa Hava Meydanında tayyare hangarları yapımını gerçekleştirmiştir.

Cevdet San'ın, bu çalışmaları sürerken IX. Dönem milletvekili seçimlerine katılmış, yapılan seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Mecliste, Ekonomi ve Bayındırlık komisyonlarında çalışan San, Akaryakıt ve Harçlar Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Umumi Hayata Müessir Afetler kanunlarında kurulan geçici komisyonlarda da görev almıştır.

Mühendislik ve Mimarlık Kanununun değiştirilmesi, Nizipli Habeş Böler'e vatani hizmet aylığı bağlanması hakkında kanun gibi tekliflerinde bulunmuştur.

¹⁴⁹ Öztürk, a.g.e., s.407.

Genel Kurul'da değişik konuda 20 konuşması olan San, X ve XI. Dönemlerde de Gaziantep'ten milletvekili seçilmiştir. Cevdet San, Yassıda Yüksek Adalet Divanınca, Anayasayı çiğnediği suçlaması ile 5 yıl ağır hapis cezasına çaptırılmıştır. Parlamento sonrasında; 1964-1971 yılları arasında Amerikan Parsons Mühendislik Şirketi Türkiye Temsilciliği, 1967-1976 yılları arasında Ereğli Demirçelik Fabrikaları İdare Meclis Üyeliği görevlerinde bulunmuştur. 28 Ekim 1970'te Hava Meydanları ve Akaryakıt Tesisleri İnşaat Reisliği emrinde çalışmaya başlamış, buradan kendi isteğiyle 4 Aralık 1972'de emekliye ayrılmıştır.¹⁵⁰ 12 Ağustos 1993'te vefat eden Ali Cevdet San, evli ve 1 çocuk babasıydı.¹⁵¹

¹⁵⁰ Öztürk, a.g.e., s.408.

¹⁵¹ TBMM, a.g.e.,c.I, s.262.

3.7. Mehmet Selahattin Ünlü (d. 1909, İslâhiye, Gaziantep) – (ö. 01 Şubat 1985)

Mehmet Selahattin Ünlü, 1909 yılında (1325) Gaziantep'in İslâhiye İlçesi, Ortaklı (Melikanlı) köyünde doğmuştur. Babası Mustafa Ağa, annesi Medine Hanımdır. Kendisinin ve ailesinin beyanına göre, Adana Rüştüyesine (Ortaokul) 1925'te girip daha sonra Ankara Adliye Meslek Okulundan 1928-1929 öğretim yılında mezun olmuştur.

1927-1928 yılları arasında Ankara İcra Dairesinde memur olarak çalışmış, 1931-1932 yılları arasında Elazığ Sorgu Hâkimliğinde bulunmuştur. Daha sonra Gaziantep'e dönerek bir müddet çiftçilikle uğraşmış, 1946 yılında ise İslâhiye Müteşebbis Heyeti Başkanı olarak DP'yi kurucuları arasında yer almıştır.

IX. dönem seçimlerine katılan Ünlü, yapılan seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir¹⁵². Mecliste, Tarım Komisyonunda çalışan Ünlü, X. ve XI. Dönemlerde de DP'den Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. Yassıada Yüksek Adalet Divanıca, Anayasayı çiğneme suçlaması ile 5 yıl ağır hapis cezası çaptırılan Mehmet Selahattin Ünlü, parlamento sonrası tarım ve ticaretle uğraşmaya başlamıştır.

Mehmet Selahattin Ünlü, XII. (I.) ve XII. (II.) dönemlerde Gaziantep Milletvekili olan Süleyman Ünlü'nün de amcasının oğlu olup, 1 Şubat 1985'te vefat

¹⁵² Öztürk, a.g.e., s.409.

etmiştir. Mezarı İslâhiye’de aile kabristanında bulunan¹⁵³ Ünlü, evli ve 6 çocuk babasıydı.¹⁵⁴

¹⁵³ Öztürk, a.g.e., s.410.

¹⁵⁴ TBMM, a.g.e.,c.II, s.562.

3.8. Abdülkadir Atik

(d. 1894, Kilis) – (ö. 25 Temmuz 1979)

Abdülkadir Atik, 1894 yılında Kilis'te doğmuştur. Babası Ahmet Efendi, annesi Şakire Hanımdır. Tıp öğrenimi gören Atik, Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması üzerine, öğrenimini yarıda keserek "İhtiyat Zabit Mektebi" (Yedek Subay Okulu) daha sonra da Halep Askeri Merkez Hastanesi ile Şam Menzil Müfettişliği emrinde bulunan Der'a Menzil Hastanesi'nde tabip muavini olarak askerlik görevini yerine getirmiştir. 1916'da terhis edilerek, okuluna geri gönderilen Atik, 1919 yılında okulunu bitirerek, 1920 yılında Kilis Hükümet Tabibi olarak göreve başlamıştır. Fransızların bölgeyi işgali üzerine, bu görevden ayrılmış, 1922 yılında Hükümet Tabibi unvanı ile Rumkale'ye atanmıştır. Daha sonra, 1923 yılında yeniden Kilis Hükümet Tabibi olmuş, 1932 yılına kadar bu görevi yürütmüştür. Bu görevden istifa ettikten sonra 1933 yılında Kayseri Merkez Hükümet Tabipliğine atanan Atik, aynı yıl istifa ederek bu kez, Kilis Gümrük Muhafaza Taburu Tabipliğine atanmış, bu görevi 1944 yılına kadar yürütmüştür.

Kilis'te serbest doktorluk yapmaya başlayan Abdülkadir Atik, 1946 yılında Demokratik Parti Kilis Şubesi'ni kurarak İlçe İdare Kurulu Başkanı olmuştur. 8 Eylül 1950'de Kilis Belediye Başkanı seçilen Atik, bu görevden 14 Ekim 1951 yılında istifa ederek ayrılmıştır. 1954 yılında yapılan seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Mecliste, Gümrük ve İnhisarlar ile Sıhhat ve İçtimat Muavenet Encümeni'nde aza olarak görev yapan Atik, Arapça

bilmekteydi. X. dönem Gaziantep Milletvekili olan Abdülkadir Atik vekillik sonrasında serbest doktor olarak çalışmalarına devam etmiştir.¹⁵⁵

25 Temmuz 1979 yılında vefat eden Abdülkadir Atik, evli ve 4 çocuk babasıydı.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Kazım Öztürk. *Türk Parlamento Tarihi TBMM X. Dönem 1954-1957*. C.II, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:24, Ankara, s.332.

¹⁵⁶ TBMM, a.g.e.,c.II, s.633.

3.9. İhsan Dai

(d.1921, Gaziantep) – (01 Eylül 2002)

İhsan Dai, 1921’de (1337) Gaziantep’in Şahinbey İlçesi, Gülşen Mahallesinde doğmuştur. Babası ünlü tacir Mahmut Efendi, annesi Zekiye Hanımdır. İlk, orta ve lise öğrenimini Gaziantep’te tamamlayarak 1940’ta İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’ne girmiş, bu okuldan, 1944’te pekiyi derece ile mezun olmuştur. Baba mesleği olan ticarete girmiş, 1945’te Dai Sabun Fabrikası’nı ve 1950’de Dai Yün Mensucat Fabrikasını kurmuştur.

1946’da DP Gaziantep örgütünü kurup İl Başkanlığını üstlenen İhsan Dai, kısa bir süre Belediye Başkanlığında bulunmuştur. Ülkü Basımevini kurarak aynı adla çıkarttığı gazetenin başyazarlığını yapmıştır.¹⁵⁷ X. Dönem seçimlerine girmiş, yapılan seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. İktisat Komisyonu’nda çalışan İhsan Dai, bu komisyonun sözcülüğüne ve kâtipliğine seçilmiştir. Gıda Vergisi Kanun Teklifi ve Petrol Kanunu’nun değiştirilmesi konularında kurulan geçici komisyonlarda görev almıştır. Genel Kurul’da 4 değişik konuda konuşması vardır.

XI. Dönemde de aynı patiden ve seçim çevresinden milletvekili seçilen İhsan Dai’ye, Yassıada Yüksek Adalet Divanı’nca, Anayasa’yı çiğneme suçlaması ile 5 yıl ağır hapis cezası verilmiştir. Parlamento sonrasında ticari yaşama dönerek 1963’te Güneş Un İrmik Makarna Fabrikası’nı, 1970’te Güneş Yem Fabrikası ve Makine Fabrikası, 1973’te Mersantaş A.Ş. Yürüyen Merdiven Fabrikası’nı kurmuştur. 1983’te Ortaş A.Ş. İthalat, İhracat, Sanayi ve Ticaret ve Ankara’da Yürüyen

¹⁵⁷ Öztürk, a.g.e., s.332.

Merdiven A.Ş.'nin kurucu ve yöneticiliğini yapmıştır. Bu girişimlerinde önemli teknolojik ithalatını gerçekleştirdi.

Milletvekili bulunduğu sırada Ankara'da İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyeti'ni kurup başkanlığını üstlenen İhsan Dai, 1988'de İktisat Fakültesi Vakfı ve 1989'da Demokratlar Kulübü Ankara merkez kurucusu olmuş ve ikinci başkanlığını üstlenmiştir.¹⁵⁸ 01 Eylül 2002'de vefat eden İhsan Dai, evli ve 2 çocuk babasıydı.¹⁵⁹

¹⁵⁸ Öztürk, a.g.e., s.333.

¹⁵⁹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.561.

**3.10. (Mehmet Kudret) Bahadır Dülger
(d. 1911, Üsküdar) – (ö. 21 Mart 1968)**

Bahadır Dülger, 11 Haziran 1911 (1327) yılında İstanbul'un İlçesi Üsküdar'da doğmuştur. Babası Bahriye Yüzbaşı Trabzonlu Ragıp Efendi, annesi Pakize Hanımdır. İlköğrenimini Zonguldak'ta, orta ve lise öğrenimini 1933 yılında Galatasaray Lisesi'nde tamamlayan Dülger, Ankara Hukuk Fakültesi'ne girerek 1937 yılında bu fakülteden mezun olmuştur. Yükseköğrenimi sırasında 1933-1934 yılları arasında İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda mubayaa memur adayı olarak, 1934-1935 yılları arasında Merkez Bankası'nda Kambiyo memurluğunda, 1935-1937 yılları arasında Gümrük İnhisarlar Vekâleti Neşriyat Müdürlüğü memur adaylığında ve aynı yerde mütercimlikte çalışmıştır.

Yükseköğrenimini tamamladıktan sonra 8 Kasım 1937 yılında Erzurum Lisesi Fransızca yardımcı öğretmenliğine atanmış, aynı zamanda Erzurum'da yayımlanan günlük Doğu Gazetesi'nin yayın müdürlüğü görevini yapmıştır. 31 Ağustos 1939'da başladığı askerlik hizmetini Kars Koşulu Topçu Taburu'nda tamamlayan Dülger, topçu teğmen olarak 1941 yılında terhis edildi. Askerliği sırasında 1939'da Erzurum Lisesi ve 1940 yılında Sivas Lisesi'nde tarih öğretmenliği yapmıştır. 1941 yılında Maarif Vekâleti Neşriyat Dairesi raportörlüğüne atanan Dülger, bu görevinden 1944'de istifa ederek, İstanbul İthalâtçı ve İhracatçılar Birliği kontrolörlüğü görevinde bulundu.

Bahadır Dülger, Tasvir başyazarlık, Hürriyet Gazetesi'nde fıkra yazarlığı görevinde bulunmuş, daha sonra Zafer Gazetesi fıkra yazarlığı yaptığı sırada 1950 yılında yapılan IX. Dönem genel seçimlere girmiş, yapılan seçimlerde DP listesinden

Erzurum Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Mecliste, Dilekçe ve Dışişleri komisyonlarında çalışmış, Dilekçe Komisyonunun Sözcülüğünü ve Başkanlığını, Dışişleri Komisyonunun da Sözcülüğünü yapmıştır. Dülger, İskân Bankası kurulması konusunda kurulan geçici komisyonda görev almış, aşırı sağ ve sol fikir cereyanları, Gülek'in Londra konuşması, Eroin Kaçakçılığı ve Anıtkabir konularında sözlü sorusu ve Ankara Devlet Demiryolları Hastanesi ve ataşemiliterlerin atanması konularında yazılı sorusu vardır. Genel kurulda değişik 61 konuda 134 konuşması vardır.

Bahadır Dülger, X. Dönemde Erzurum ve XI. Dönemde de Gaziantep Milletvekili seçilere meclise girmiş, Yassıada Yüksek Adalet Divanınca, Anayasayı Çiğneme suçlamasıyla hakkında ölüm cezası verilmiştir.

Parlamento sonrasında yazarlıkla uğraşmaya devam eden Dülger, 21 Mart 1968'de Londra'da vefat etmiştir.¹⁶⁰ Fransızca bilen Dülger, evli ve 3 çocuk babasıydı.¹⁶¹

Bahadır Ülger'in Eserleri;

Mareşal Fevzi Çakmak: Anlattıklarım (Derleme). 1948

Dreyfüs Meselesi (Derleme). 1966

Hitler'in Son Günleri (Tercüme) Trevor Roper'den 1947

Longuvel Şatosu (Tercüme) Ludovic Halevy'den 1948

Anna Karenina (Tercüme) Leon N. Tolstoy'dan. 1949

İslamiyet'in Manevi ve Kültürel Değerleri (Tercüme) Haydar Bammate'den. 1963

Cengiz Han (Tercüme) Vassili Yan'dan. 1966¹⁶²

¹⁶⁰ Öztürk, a.g.e., ss.862-863.

¹⁶¹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.714.

¹⁶² Öztürk, a.g.e., s.864.

3.11. Mahmut Nedim Ökmen
(d. 1908, Kilis) – (ö. 02 Şubat 1967)

Mahmut Nedim Ökmen, 1908 (1324) yılında Kilis'te doğmuştur. Babası Kilis esnafından Abuş Efendi, annesi Şefika Hanımdır. İlk ve ortaokulu Kilis'te, lise öğrenimini de İstanbul Erkek Lisesi'nde tamamlayan Ökmen, açılan sınavı kazanarak Mülkiye Mektebine girmiş, 1931 yılında mülkiyeden mezun olmuştur.

1931'de İstanbul Defterdarlığı Muhakemat Müdürlüğü'nde stajyer olarak memuriyet hayatına başlayan Ökmen, daha sonra 1932'de Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü Muhasebe Dairesi'nde memur adaylığına atanmıştır. Aynı yıl Maliye Müfettiş Muavinliğine, 1935 yılında 4. Sınıf Maliye Müfettişliğine terfi etmiş, daha sonra 1942 yılına kadar sırasıyla 1. Sınıf Maliye Müfettişliğine terfi eden Mahmut Nedim Ökmen, 1945 yılında ise Başmüfettişliğe yükselmiştir.

Bu görevde iken 1950 yılında yapılan IX. Dönem genel seçimlere girmiş, yapılan seçimlerde DP listesinden Kahramanmaraş Milletvekilliğine seçilmiştir. Bu dönemde Sayıştay Komisyonunda çalışmış, Belediye Gelirleri Kanununu görüşmek üzere kurulan geçici komisyonda görev almıştır. 1951-1954 yılları arasında görev yapan II. Menderes Kabinesinde Tarım Bakanı olarak yer almıştır.

X. Dönemde de Kahramanmaraş'tan milletvekilliği yapan Mahmut Nedim Ökmen, 1957 yılında yapılan XI. dönem genel seçimlerde Gaziantep'ten Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. 1954-1955 yılları arasında III. Menderes Kabinesinde Tarım Bakanlığı, 1955-1957 tarihleri arasında görev yapan IV. Menderes Kabinesinde Maliye Bakanlığı, 1957-1960 yılları arasında görev yapan V. Menderes

Kabinesinde üçüncü kez Tarım Bakanlığı görevini yürütmüştür. Mahmut Nedim Ökmen, Yassıada Yüksek Adalet Divanıca, Anayasayı Çiğneme suçlamasıyla 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırılmıştır.¹⁶³

Fransızca ve Farsça bilen Ökmen, 02 Şubat 1967 yılında vefat etmiştir. Mezarı, İstanbul Zincirlikuyu kabristanında bulunmaktadır. Evli ve çocuğu yoktur.¹⁶⁴

¹⁶³ Öztürk, a.g.e., ss.839-840.

¹⁶⁴ TBMM, a.g.e.,c.II, s.715.

3.12. Ali Şahin

(d. 1921, Gaziantep) – (ö. 14 Ocak 1972)

Ali Şahin, 1912 yılında (1337) Gaziantep’te doğmuştur. Babası Kasım Bey, annesi Hanım Hanımdır. İlk, orta ve lise tahsilini tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde yüksek tahsilini de tamamlayan¹⁶⁵ Şahin, sırasıyla Artvin, Ardemiç, Oğuzeli ve Bilecik’te Cumhuriyet Savcılığı yapmıştır.

1957 yılında yapılan genel seçime DP listesinden katılmış, yapılan seçimlerde DP’den Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. XI. Dönemde Gaziantep Milletvekili olarak meclis çatısı altında bulunan¹⁶⁶ Şahin, bu dönem içinde Adliye Encümeni’nde görev almıştır.¹⁶⁷

Az düzeyde Fransızca bilen Ali Şahin, evli ve 7 çocuk babası olup, 14 Ocak 1972’de vefat etmiştir.¹⁶⁸

¹⁶⁵ Zühtü Arslan. (2010). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XI. Dönem 1957-1960*. c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No: 156, Ankara, s.401.

¹⁶⁶ TBMM, a.g.e.,c.II, s.715.

¹⁶⁷ Arslan, a.g.e., s.401.

¹⁶⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.715.

3.13. Osman Orhan Bilen
(d. 1925, Gaziantep) – (ö. 20 Ekim 1993)

Osman Orhan Bilen, 1925 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Fuat Bey, annesi Sariye Hanım'dır.¹⁶⁹ Gaziantep Lisesi'nden mezun olan Bilen, yüksek tahsilini de İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde tamamlamıştır. Askerliğini Topçu Asteğmeni olarak yapan Bilen, askerliğin ardından Osmanlı Bankası'ndan çalışmaya başlamış, daha sonra serbest muhasebecilik ve mali müşavirlik yapmıştır.

1954-1958 yıllarında CHP Gaziantep İl Başkanlığı görevini yürüten Bilen, 1957 yılında yapılan genel seçimlerde CHP'den aday olmuş, seçim sonrası Gaziantep'te çıkan olaylarda il başkanı ve aday olması nedeniyle olaylarda başta bulunduğu iddiasıyla Adana ve Yozgat cezaevlerinde beş ay tutuklu kalmıştır. Daha sonra 1961 yılında yapılan genel seçimlerde, CHP listesinde Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Bilen, mecliste Gümrük ve Tekel Komisyonu Başkanlığı görevini yürütmüştür.

Osman Orhan Bilen, ayrıca Gaziantep Yüksek Tahsil Talebe Cemiyeti ve Gaziantep Kültür Derneği ve diğer sosyal derneklerde, spor kollarında başkanlık ve idare kurulu üyelikleri ile British Petrol Ltd. Şti. Kredi Kontrollüğü görevlerini yürütmüştür.¹⁷⁰ Fransızca ve az düzeyde İngilizce bilen Osman Orhan Bilen, 20 Ekim 1993'te vefat etmiştir. Evli ve 3 çocuk babasıydı.¹⁷¹

¹⁶⁹ TBMM, a.g.e., c.II,.s.793.

¹⁷⁰ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Osman Orhan Bilen'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

¹⁷¹ TBMM, a.g.e., c.II,.s.793.

3.14. Ali İhsan Göğüş
(d. 1923, Gaziantep) – (ö. 22 Temmuz 2011)

Ali İhsan Göğüş, 1923 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Hasan Celal Bey, annesi, Emine Hanımdır.¹⁷² İlkokulu, Kurtuluş İlkokulu'nda okuyan Ali İhsan Göğüş, İlkokul yıllarındayken, yurt gezisi için 26 Ocak 1933 yılında Gaziantep'i ziyaret eden Atatürk'e o dönem bir karşılama töreni düzenlenmiş, o yıllarda üçüncü sınıf öğrencisi olan Ali İhsan Göğüş, düzenlenen törende, Atatürk'e buketi veren çocuk olmuştur.¹⁷³ Ortaokulu Gaziantep ve Kastamonu'da tamamlayan Göğüş,¹⁷⁴ lise eğitimini de İstanbul'da, Kabataş Erkek Lisesi'nde tamamlamıştır.

Yüksek tahsilini 1947 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun olarak tamamlayan Ali İhsan Göğüş, öğrencilik yıllarında, Milli Türk Talebe Birliği Edebiyat Fakültesi Derneği Başkanlığı, Milli Türk Talebe Birliği Genel Sekreterliği görevlerini yürütmüştür. 1947'de gazetecilik hayatına başlayan Göğüş, Güney Postası Gazetesi'nde Yazı İşleri Müdürlüğü yapmış, 1949-1950 yılları arasında ise Tan Gazetesi'nde muhabir ve Yazı İşleri Müdürü olarak çalışmıştır. Daha sonra sırasıyla, Türk Haberler Ajansı, Dünya ve Cumhuriyet gazetelerinde Yazı İşleri Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. 1958-1960 yılları arasında, Demokrat Parti iktidarına karşı Cumhuriyet Halk Partisi çizgisinde muhalefet yapan "Kim" adlı haftalık siyasi dergiyi Özcan Ergüder, Orhan Birgit, Şahap Balcıoğlu ile birlikte çıkarmaya başlamış ve Genel Yayın Müdürlüğünü yapmıştır. Aynı zamanda

¹⁷² TBMM, a.g.e.,c.II. s.857.

¹⁷³ Eyüp Nurettin Bozdoğan. (2011). *Bir Biyografi Denemesi Gazeteci ve Siyasetçi Kimliğiyle Ali İhsan Göğüş*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeler ve İnkılâp Tarih Enstitüsü Atatürk İlkeler Ve İnkılâp Tarih Anabilim Dalı, İstanbul 2011. s.28.

¹⁷⁴ Ali İhsan Göğüş. (2008). *Hep İsmet Paşa'nın Yanında*. Remzi Kitabevi, İstanbul 2008, ss.31-32.

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nde Yönetim Kurulu Üyeliği yapan Ali İhsan Göğüş, siyasete Cumhuriyet Halk Partisi'nde başlamış, İstanbul İl İdare Kurulu, Parti Meclisi, Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerinde bulunmuştur. Ayrıca partinin yayın organı olan Ulus Gazetesi'nin siyasi denetçiliğini yürütmüştür.

Ali İhsan Göğüş 1961-1973 yılları arası üç dönem üst üste CHP'den Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Meclis çatısı altında, İsmet İnönü'nün kurduğu üçüncü koalisyon hükümetinde Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile Hükümet Sözcüğü; ikinci Nihat Erim hükümetinde Devlet Bakanlığı ve Hükümet sözcülüğü yapmıştır. Göğüş, 1946 yılından beri üyesi olduğu CHP'den ayrılarak, 1973 yılında Cumhuriyetçi Parti'nin, ardından Cumhuriyetçi Güven Partisi'nin Genel Başkan Yardımcılıklarını yürütmüş, 1974 yılında CGP'den istifa ederek bu tarihten sonra hiçbir siyasi kuruluşta görev almamıştır. Siyaseti bıraktıktan sonra Tercüman Gazetesi Siyasi Müşavirliği, Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkan Yardımcılığı, Radyo Televizyon Yüksek Kurulu Başkan Yardımcılığı ve Basın Komisyonu üyeliği görevlerinde bulunan¹⁷⁵ Ali İhsan Göğüş, Gazeteci-Yazar Zeynep Göğüş'ün babası, XVII ve XVIII. Dönemlerde Gaziantep Milletvekilliği yapan Hasan Celal Güzel'in de dayısıdır.¹⁷⁶ 22 Temmuz 2011'de vefat eden Göğüş,¹⁷⁷ evli ve 1 çocuk babasıydı.¹⁷⁸

Gaziantep'te, Ali İhsan Göğüş'ün hatıralarının yaşatıldığı "Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Merkezi"¹⁷⁹ ile Ali İhsan Göğüş'ün doğduğu tarihi Antep evi restore edilerek kurulan ve annesinin ismini taşıyan, Gaziantep'in,

¹⁷⁵ Menderes Çınar. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XIII. Dönem 1965-1969*. c.IV, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:147, Ankara, ss.1816-1817.

¹⁷⁶ Hasan Celal Güzel. (2014) *Bir idealist: Ali İhsan Göğüş*.<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/guzel/2011/07/24/bir-idealist-ali-ihsan-gogus> (06.12.2014).

¹⁷⁷ *Ali İhsan Göğüş vefat etti*,<http://www.iha.com.tr/haber-ali-ihsan-gogus-vefat-etti-185207/> (06.11.14)

¹⁷⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.857.

¹⁷⁹ Gaziantep Büyükşehir Belediyesi. (2014) *Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Merkezi Açılışı ve İlber Ortaylı Konferansı*. <http://www.gaziantep-bld.gov.tr/etkinlik-243-ali-ihsan-gogus-muzesi-ve-gaziantep-arastirmalari-merkezi-acilisi-ve-ilber-ortayli-konferansi.html> (06.11.2014).

yemek ve mutfak kültürünün anlatıldığı “Emine Göğüş Mutfak Müzesi” bulunmaktadır.¹⁸⁰

¹⁸⁰Gaziantep Büyükşehir Belediyesi. (2013). *Müzeler Kenti Gaziantep*, Gaziantep, s.13.

3.15. İmam Hüseyin İncioğlu (d. 1920, Gaziantep) – (ö. 31 Temmuz 2009)

İmam Hüseyin İncioğlu, 1920 yılında Gaziantep'te doğmuştur.¹⁸¹ Annesi Yumma Hanım, babası Antep savunmasında 27 semt reisinin kumandanı ve Müdafai Hukuk Cemiyeti üyesi olan Hüseyin İncü Bey'dir. İlkokulu, Şahinbey ve İsmetpaşa İlkokullarında, Ortaokulu Gaziantep Lisesinde, lise eğitimini de İstanbul Erkek Lisesinde tamamladıktan sonra yükseköğrenim için girdiği, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini yarıda bırakıp,¹⁸² Ankara'da yedek subay okuluna gitmiştir. Askerlik hizmetini tamamladıktan sonra Gaziantep'e dönen İncioğlu, ticaretle uğraşmaya başlamıştır.

İmam Hüseyin İncioğlu, aktif politikaya CHP ile başlamış, Köy İlçe Başkanlığı ve Merkez İlçe Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. 1961 ve 1964 seçimlerinde CHP'den Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Daha sonra CHP'den istifa ederek arkadaşlarıyla Güven Partisi'ni kurmuş, aynı partiden, Gaziantep'ten seçilen tek isim olarak XIV. Dönemde Gaziantep Milletvekilliği yapmıştır. Güven Partisinin, Cumhuriyetçi Parti ile birleşmesiyle, Cumhuriyetçi Güven Partisi'nden, XV. Dönemde Gaziantep Milletvekili olarak tekrar meclise girmiştir.¹⁸³

1977'de yapılan genel seçimlerde AP'den listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek TBMM'ye giren İncioğlu, 1977-1978 yıllarında Avrupa Konseyi

¹⁸¹ Esat Arslan. (2012). *Türk Parlamento tarihi TBMM XVI. Dönem 1977-1980*. c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu, Ankara, s.1405.

¹⁸² Ş. Mehmet Sakioğlu. (1997). *Gaziantep'in Ünlü Simaları*. Ankara, s.219.

¹⁸³ Sakioğlu, a.g.e., s.220.

Parlamenteerler Meclisi'nde temsilci olarak yer almıştır. Milletvekilliği sırasında Gaziantep esnaf ve sanatkârları için örgütlenen Kûsget'in (Kûçük Sanayi Geliştirme Merkezi) kuruluşunda aktif olarak yer almış, Esnaf örgütleri ve kırsal alt yapı hizmetlerinin geliştirilmesinde çalışmıştır.¹⁸⁴ 30 Temmuz 2009 tarihinde yatak odasında kendisine ait tabanca ile kafasına bir el ateş ederek intihar girişiminde bulunmuştur. Yapılan müdahalelere rağmen bir gün sonra hayatını kaybeden Hüseyin İncioğlu,¹⁸⁵ Evli ve 3 çocuk babasıydı.¹⁸⁶

¹⁸⁴ Arslan, a.g.e., s.1405.

¹⁸⁵ *İmam Hüseyin İncioğlu*, http://tr.wikipedia.org/wiki/İmam_Hüseyin_İncioğlu (27.11.2014).

¹⁸⁶ TBMM, a.g.e.,c.II, s.1050.

3.16. Mehmet Kudretullah Mavitan (d. 1905, İstanbul) – (ö. 16 Temmuz 1998)

Mehmet Kudretullah Mavitan, 1905 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Mehmet Fethi Bey, annesi İffet Hanımdır.¹⁸⁷ 1924 yılında İstanbul Erkek Lisesi'nden mezun olan Mavitan, yüksek tahsilini de 1926-1930 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi ve Paris Uçak Yüksek Mühendislik Okulu'nda tamamlamıştır.

Mehmet Kudretullah Mavitan, Kayseri Uçak Fabrikası Teknik Direktörlüğü ve Demirağ Uçak Fabrikası Müdürlüğü görevlerinde bulunmuş ayrıca İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Profesörlük yapmıştır.¹⁸⁸ 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin ardından kurulan askerî yönetiminin, Ekim 1960'ta üniversitelerden ihraç ettiği 147 öğretim üyesinden birisi olan¹⁸⁹ Mavitan, 1961 yılında yapılan genel seçimlerde, AP listesinde Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Mecliste Sanayi Komisyonu Başkanlığı yapmıştır. 16 Temmuz 1998 yılında vefat eden Mavitan, Fransız ve İngilizce bilmekteydi. Evli ve 2 çocuk babasıydı.¹⁹⁰

¹⁸⁷ TBMM, a.g.e.,c.II, s.794.

¹⁸⁸ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Mehmet Kudretullah Mavitan'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

¹⁸⁹ *147'liklerin tam listesi*, (2014) <http://tr.wikipedia.org/wiki/147'likler> (15.12.2014)

¹⁹⁰ TBMM, a.g.e.,c.II, s.794.

3.17. Ahmet Mithat San
(d. 1905, Nizip, Gaziantep) – (ö. 12 Ekim 1994)

Ahmet Mithat San, 1905 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babası Mehmet Faik Bey, annesi Elif Hanımdır.¹⁹¹ İlköğrenimini Nizip, ortaöğrenimini de Gaziantep ve Kabataş Lisesi'nde tamamlayan San, 1924 yılında yükseköğrenim için Almanya gitmiş, burada Thüringen Eyaleti, Bad-Sulza Mühendislik Okulu, Elektrik Mühendisliği Bölümünü 1929 yılında bitirmiştir. Bir müddet Berlin'de A.E.G fabrikasında mühendis olarak çalışan Ahmet Mithat San, daha sonra yurda dönerek Şanlıurfa ve Ankara'da muhtelif özel şirketlerde çalışmıştır. 1934-1935 yılları arasında askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren San, terhisinin ardından Ankara'da elektrik şirketinde çalışmaya devam etmiştir. 1936 yılında şirketten istifa ederek, Ticaret Vekâleti Karadeniz mıntıkası, Ölçüler ve Ayar Müfettişliği, 1939 Ticaret Vekâleti Fen Heyeti Azalığı'na tayin edilmiştir.

27 Nisan 1939 tarihinde Fen Heyeti Azalığı görevinden istifa eden San, araştırmalar yapmak için gittiği Almanya'dan II. Dünya Savaşı başlayınca yurda dönmek zorunda kalmıştır. 1940 ve 1944 yıllarında tekrar silâh altına alınan San, bir müddet Bursa İpek İş Fabrikası'nda müdür olarak çalıştıktan sonra 1947 yılında bu görevinden istifa etmiştir.¹⁹²

1950-1954 yılları arasında DP'den Bursa Milletvekili olarak meclise giren Ahmet Mithat San, bu dönemde Meclis çatısı altında, Ekonomi ve Bayındırlık

¹⁹¹ TBMM, a.g.e., c.II, s.794.

¹⁹² TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Ahmet Mithat San'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

Komisyonu Başkanlığı yapmıştır. 1961-1965 yılları arasında da YTP'den Gaziantep Milletvekili olarak meclise giren San, 29. Hükümette Ulaştırma bakanlığı yapmıştır.

İngilizce, Almanca, Fransızca bilen Ahmet Mithat San, 12 Ekim 1994 yılında vefat etmiş olup, evli ve 1 çocuk babasıydı.¹⁹³

¹⁹³ TBMM, a.g.e.,c.II, s.794.

3.18. Süleyman Ünlü
(d. 1931, İslâhiye, Gaziantep) – (ö. 24 Kasım 2001)

Süleyman Ünlü, 1931 yılında Gaziantep'in İslâhiye İlçesi Melikanlı Köyü'nde doğmuştur. Babası Mustafa Bey, annesi Zeynep Hanımdır. Eğitimini hususi olarak alan Süleyman Ünlü, uzun süre çiftçilik mesleğiyle uğraşmıştır.

1961 yılında yapılan genel seçimlerde, Adalet Partisi listesinde Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.¹⁹⁴ 12 Eylül 1980 ihtilalından sonra Anavatan Partisi'ne katılan Süleyman Ünlü, 1984 yılında yapılan yerel seçimlerde Anavatan Partisi'nden İslâhiye Belediye Başkanı seçilmiştir.¹⁹⁵ 24 Kasım 2001 yılında vefat eden Süleyman Ünlü, evli ve 4 çocuk babasıydı.¹⁹⁶

Süleyman Ünlü, IX. Dönem DP'den Gaziantep Milletvekilliği yapan Mehmet Selahattin Ünlü'nün amcasının oğludur.¹⁹⁷

¹⁹⁴ TBMM, a.g.e.,c.II, s.794.

¹⁹⁵ Çınar, a.g.e., s.1823.

¹⁹⁶ TBMM, a.g.e.,c.II, s.794..

¹⁹⁷ Öztürk, a.g.e., s.410.

3.19. Mehmet Kamil Ocak
(d. 1913, Gaziantep) – (ö.21 Mayıs 1969)

Mehmet Kamil Ocak, 1913 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mustafa Nuri Bey, annesi Şakire Hanımdır.¹⁹⁸ İlköğrenimini Gaziantep'te yapan Ocak, 1925 yılında Robert Kolejine girmiş, altı yıl akademi kısmında okuduktan sonra aynı kolejin ticaret bölümünü 1935'te bitirmiştir. Okul yıllarında sporla da uğraşan Kamil Ocak, Robert Koleji ve Galatasaray Basketbol Takımlarında oynamış, 1935 Berlin Olimpiyatları'na Türk Basketbol Takımı ile katılarak milli formayı giymiştir. Ocak, 1955 yılında Galatasaray Kulübü tarafından 50. Kuruluş yıldönümü dolayısıyla şampiyonluk kazanmış bir oyuncu olarak gümüş madalya ve diploma ile ödüllendirilmiştir.

Mehmet Kamil Ocak, daha sonra iş hayatına atılarak, 1935-1938 yılları arasında TC Merkez Bankasında çalışmış oradan Gaziantep Dokumacılar Kooperatifi Müdürlüğüne atanmıştır. 1948 yılında Gaziantep Fıstık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Umum Müdürlüğü'ne getirilen Ocak, on iki yıl bu görevde kaldıktan sonra 1960 yılında ayrılarak sahibi olduğu çiftlikte, çiftçilikle uğraşmaya başlamıştır.

1946 yılında DP ile siyasete atılan Ocak, bu partinin Gaziantep İl Teşkilatı kurucuları arasında yer almış ve bu partinin İl Başkanlığını yapmıştır. 1955-1956 yılları arasında Gaziantep Belediye Başkanlığı da yapan Ocak, DP'nin¹⁹⁹ kapatılıp devamı niteliğinde olan Adalet Partisi'nin kuruluşuna kadar bu partide siyaset yapmaya devam etmiştir. Ayrıca milletvekili seçilene kadar AP İl başkanlığı

¹⁹⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.858.

¹⁹⁹ Çınar, a.g.e., s.1819.

görevinde de bulunan²⁰⁰ Ocak, 1965 yılında yapılan genel seçimlerde AP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²⁰¹ Vekilliği döneminden vefatına kadar birinci Süleyman Demirel hükümetinde, spordan sorumlu Devlet Bakanlığı görevini yürüten Mehmet Kamil Ocak, Türkiye'nin hemen her il ve ilçesinde açık ve kapalı spor salonları yapılmasını sağlamıştır. Ayrıca küçük takımlar, ikinci ve üçüncü lige alınarak ligler geliştirilmiş, bu sayede futbolun daha profesyonelce oynanması amaçlanmıştır. Mehmet Kamil Ocak, Gaziantep'e de bir stadyum ve bir spor salonu inşa ettirmiştir.²⁰² 21 Mayıs 1969 yılında vefat eden Kamil Ocak, İngilizce ve Fransızca bilmekte olup, evli ve 4 çocuk babasıydı.²⁰³

Mehmet Kamil Ocak, IX. Dönem DP'den Gaziantep Milletvekili olan Ali Kemal Ocak'ın kardeşidir.²⁰⁴

²⁰⁰ Çınar, a.g.e., s.1820.

²⁰¹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.858.

²⁰² Mehmet Kamil Ocak, (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kamil_Ocak (03.12.2014)

²⁰³ TBMM, a.g.e.,c.II,, s.858.

²⁰⁴ Öztürk, a.g.e., s.406.

3.20. Naşit Sarıca

(d. 1907, Kilis) – (ö. 12 Temmuz 1980)

Naşit Sarıca, 1907 yılında Kilis'te doğmuştur. Babası İzzet Efendi, annesi Hatice Hanımdır.²⁰⁵ İlk ve idadi (lise) öğrenimini Kilis'te tamamladıktan sonra 1926 yılında İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'ndan mezun olmuş, 1929 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nü bitirerek yüksek tahsilini tamamlamıştır.

Kilis'te ilkokul öğretmeni olarak görev yapmaya başlayan Sarıca, daha sonra 1929-1933 yılları arasında Gaziantep pedagoji sınıflarında ve lisesinde eğitim ve psikoloji öğretmenliği ile müdür yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 1933 yılında "Köycülük ve Halkçılık" öğrenimi için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Amerika'ya gönderilen Naşit Sarıca, 1939'da ABD Cornell Üniversitesinden Lisans, 1937'de Ohio State Üniversitesinden Yüksek lisans dereceleri almıştır.

Türkiye'ye döndükten sonra sırasıyla 1937-1965 yılları arasında İzmir İlköğretim Müfettişliği, Elazığ Maarif Müdürlüğü, Dördüncü Genel Müfettişlik Maarif Müşavirliği; İçel, Gaziantep, Niğde, Milli Eğitim Müdürlükleri ve Gazi Eğitim Enstitüsü Meslek Dersleri öğretmenliği görevlerinde bulunan²⁰⁶ Sarıca, 1965 (XIII. Dönem) yılında yapılan genel seçimlerde AP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. 12 Temmuz 1980 yılında vefat eden Naşit Sarıca, İngilizce bilmekte olup, evli ve 4 çocuk babasıydı.²⁰⁷

²⁰⁵ TBMM, a.g.e.,c.II, s.858.

²⁰⁶ Çınar, a.g.e., s.1821.

²⁰⁷ TBMM, a.g.e.,c.II,, s.858.

3.21. Mahmut Uygur
(d. 1902, Nizip, Gaziantep) – (ö. 10 Ekim 1991)

Mahmut Uygur, 1902 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babası Mehmet Necip Efendi, annesi Adile Hanımdır.²⁰⁸ İlk ve ortaokulu Nizip'te bitiren Uygur, 1950 yılına kadar serbest çalışmış, ticaret, nakliyat ve taahhüt işleriyle uğraşmıştır. 1950-1954 ve 1963-1965 yılları arasında Nizip Belediye Başkanlığı yapan Uygur, 1954-1960 yılları arasında da İl Genel Meclis Üyeliğine seçilmiştir.

Bir müddet daha ticaretle uğraşan²⁰⁹ Mahmut Uygur, 1965 (XIII. Dönem) yılında yapılan genel seçimlerde AP listesinden Gaziantep Milletvekilli seçilerek meclise girmiştir. 10 Ekim 1991 tarihinde vefat eden Uygur, evli ve 6 çocuk babasıydı.²¹⁰

²⁰⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.858.

²⁰⁹ Çınar, a.g.e., s.1822.

²¹⁰ TBMM, a.g.e.,c.II, s.858.

3.22. Hüseyin Yılmaz
(d. 1911, Gaziantep) – (ö. 04 Nisan 1986)

Hüseyin Yılmaz, 1911 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Cuma Bey, annesi Meryem Hanımdır.²¹¹ İlk ve ortaöğreniminden sonra İstanbul'da Harp Okulunu bitiren Yılmaz, Diyarbakır Askerlik Dairesi Başkanlığı yapmış, otuz yıla yakın orduda hizmet gördükten sonra Albay rütbesiyle 1964'te emekli olmuştur.²¹²

Hüseyin Yılmaz, 1965 (XIII. Dönem) yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Daha sonra CHP'den istifa ederek, Bağımsız Milletvekili olarak çalışmalarını yürütmeye devam etmiş, bir müddet sonra Güven Partisi'ne katılmıştır. Bu partiden de istifa eden Yılmaz bir müddet tekrar Bağımsız Milletvekili olarak çalışmalarını yürüttükten sonra AP'ye katılmıştır. 04 Nisan 1986 yılında vefat eden Yılmaz iyi düzeyde Fransızca ve az düzeyde de İngilizce bilmekte olup, evli ve 2 çocuk babasıydı.²¹³

²¹¹ TBMM, a.g.e., c.II, s.858.

²¹² Çınar, a.g.e., s.1824.

²¹³ TBMM, a.g.e., c.II, s.858.

3.23. Mahmut Şinasi Çolakoğlu
(d. 1924, Kilis) – (ö. 09 Eylül 2003)

Mahmut Şinasi Çolakoğlu, 1924 yılında Kilis'te doğmuştur. Babası Abdullah Bey, annesi Adile Hanımdır.²¹⁴ İlk ve Ortakulu Kilis'te tamamladıktan sonra İstanbul Pertevniyal Lisesi'nden mezun olan Çolakoğlu, yüksel tahsilini de 1950 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olarak tamamlamıştır. Aynı yıl yedek subay okuluna girerek askere giden Çolakoğlu, askerlik sonrası bir süre Ankara Belediyesi'nde memur olarak çalışmış, 1952 yılında Hâkim Stajyerliğine, 1953 yılında ise Sivas Savcı Yardımcılığına tayin edilmiştir.

Hâkimlik mesleğinden 1958 yılında istifa ederek Kilis'te serbest avukatlığa başlayan Çolakoğlu, 1961 yılında Güneydoğu Sanayi ve Ticaret A.Ş Kilis Zeytinyağı Fabrikası İşletme Müdürlüğü yapmıştır. Bu görevinden 1967 yılında istifa eden Çolakoğlu, aynı yıl bu şirketin Murakıblığına seçilmiştir. 1960-1961 eğitim öğretim yılı itibariyle beş yıl Kilis Lisesi'nde yardımcı öğretmenlik yapan Çolakoğlu, aynı zamanda 1961 yılında Kilis Kent Gazetesi ve Matbaasını kurmuştur.

1964-1969 yılları arası Kilis CHP İlçe Başkanlığı görevini yürüten Çolakoğlu, 1969 yılında yapılan genel seçimlerde CHP'den Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²¹⁵ 09 Eylül 2003 yılında vefat eden Mahmut Şinasi Çolakoğlu, evli ve 3 çocuk babasıydı.²¹⁶

²¹⁴ TBMM, a.g.e., c.II, s.921.

²¹⁵ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*, Mahmut Şinasi Çolakoğlu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²¹⁶ TBMM, a.g.e., c.II, s.921.

3.24. Mehmet Kılıç (d. 1930, Gaziantep)

Mehmet Kılıç, 1930 yılında Gaziantep'in, Şahinbey İlçesi, Mülk Köyü'nde doğmuştur. Babası Cuma Bey, annesi Senem Hanımdır. İlk tahsilinin üç yılını köyünde tamamlayan Kılıç, daha sonra iki yılını da Haruniye İlköğretmen Okulunu'nun hazırlık sınıfını bitirerek tamamlamıştır. Ortaöğrenimini Haruniye-Düziçi İlköğretmen Okulunda, 2 yıllık meslek bölümünü ise Dicle İlköğretmen Okulunda tamamlayan Kılıç, Mardin'in, Savur İlçesi, Berti Köyü'nde İlkokul Öğretmeni olarak göreve başlamıştır.

1953-1965 yılları arasında Gaziantep Valiliği emrinde köylerde ve merkez okullarda öğretmenlik, müdür yardımcılığı ve müdürlük görevlerinde bulunan Mehmet Kılıç, 1966 yılında Ankara Gazi Eğitim Pedagoji Bölümü'nü bitirerek, Hatay'a İlköğretim Müfettişi olarak atanmıştır.

Üç yıl boyunca yürüttüğü müfettişlik görenden sonra 1969 yılında yapılan genel seçimlere katılan Kılıç, yapılan seçimlerde AP'den Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²¹⁷ Mehmet Kılıç, Cumhuriyet Senatosu Gaziantep Üyeliği (5 Haziran 1977-12 Eylül 1980) ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanı Kâtip Üyeliği ve İdare Amirliği yapmış,²¹⁸ olup evli ve yedi çocuk babasıdır.²¹⁹

²¹⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Mehmet Kılıç'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²¹⁸ Mehmet Kılıç, (2014) [http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kılıç_\(Kilis_doğumlu\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kılıç_(Kilis_doğumlu)) (Erişim; 09.12.2014).

²¹⁹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.922.

3.25. Erdem Ocak

(d. 1936, Gaziantep) – (ö. 28 Mart 2008)

Erdem Ocak, 1936 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Hüsamettin Bey, annesi Hayriye Hanımdır.²²⁰ İlkokulu Gaziantep'te okuyan Ocak, ortaokulu İstanbul Özel Işık Lisesinde tamamlamıştır. 1956'da er olarak askere giden Ocak, 1958'de terhis olmuştur. Askerlik hizmetinin ardından Gaziantep'e dönen Erdem Ocak, Demirspor'u kurmuş ve II. Başkanı olarak görev almıştır.

1961 yılında Gaziantep'te AP kurucuları arasında yer alan Ocak, bu partide İlçe İdare Heyeti II. Başkanlığı görevini yürütmüş daha sonra 1966 yılında AP İl kongresinde İl İdare Heyeti'ne seçilerek bu görevi 30 Mayıs 1969'a kadar yürütmüştür. 1968 yılında Gaziantepspor'un kurucuları arasında yer alan Ocak, 2 Haziran 1968 ara seçimlerinde İl Genel Meclisi ve İl daimi Encümen Üyeliği görevlerinde bulunmuştur.

Erdem Ocak, 1969 yılında yapılan genel seçimlerde, AP listesinde Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²²¹ Evli ve 2 çocuk babası olan Ocak, 28 Mart 2008 yılında vefat etmiştir.²²²

²²⁰ TBMM, a.g.e., c.II, s.922.

²²¹ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Erdem Ocak'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²²² TBMM, a.g.e., c.II, s.922.

3.26. Muhittin Sayın
(d. 1907, Nizip, Gaziantep) – (ö. 13 Ekim 1981)

Muhittin Sayın, 1907 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babası Ahmet Efendi, annesi İslim Hanımdır.²²³ İlkokulu Nizip'te, Ortaokulu da Adana Lisesi ve İstanbul Kabataş Lisesi'nde tamamlamıştır. Lise eğitimini, 1927-1928 yılında İstanbul İstiklal Lisesi'nde bitiren Sayın, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden son sınıfta ayrılmıştır. Fransızca da bilen Sayın, 1935-1937 yılları arası yedek subay olarak askerlik görevini yerine getirmiş, 1941-1943 yıllarında tekrar askere alınmıştır.

1945 yılında Nizip Belediye Başkanlığına seçilen Sayın, 1950 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili adayı olarak seçime katılmış, fakat seçilememiştir. 1950 yılından sonra bir müddet tarımla uğraşan Sayın, 1965 yılında yapılan genel seçimlere de CHP listesinden katılmıştır. 1950-1969 yılları arasında CHP İlçe Başkanlığı, Yönetim Kurulu Üyeliği, Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu ve Ortaokul Yaptırma Derneği Başkanlığı görevlerini yürüten Muhittin Sayın, 1969 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²²⁴ Evli ve 7 çocuk babası olan Muhittin Sayın, 13 Ekim 1981 yılında vefat etmiştir.²²⁵

²²³ TBMM, a.g.e., c.II, s.922.

²²⁴ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Muhittin Sayın'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²²⁵ TBMM, a.g.e., c.II, s.922.

3.27. Mehmet Lütfü Söylemez
(d. 1912, Gaziantep) – (ö. 04 Ocak 1984)

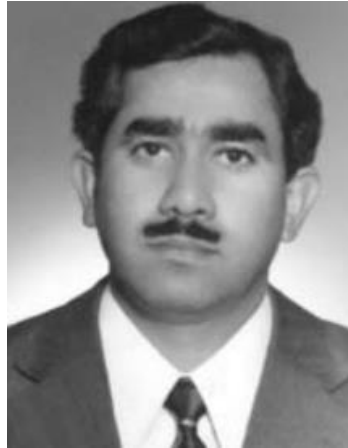
Mehmet Lütfü Söylemez, 1912 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Sait Efendi, annesi Zekiye Emine Hanımdır. 1939 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olan Söylemez, Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanı olarak Ankara'da görev yapmıştır. Daha sonra sırasıyla Operatör Doktor, Serbest Doktor, Gaziantep Doğumevi Kadın Hastalıkları Mütahassısı olarak görev alan²²⁶ Mehmet Lütfü Söylemez, siyasete 1958 yılında DP ile başlamış, 1961 yılına YTP'ye 1962 yılında ise AP geçmiştir.

1969 yılında yapılan genel seçimlerde AP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Söylemez,²²⁷ 04 Ocak 1984 yılında vefat etmiştir. Evli ve 4 çocuk babası olup Fransızca bilmekteydi.²²⁸

²²⁶ TBMM, a.g.e.,c.II, s.922.

²²⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Mehmet Lütfü Söylemez'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir

²²⁸ TBMM, a.g.e.,c.II, s.922.

3.28. Mehmet Bozgeyik (d. 1942, Oğuzeli, Gaziantep)

Mehmet Bozgeyik, 1942 yılında Gaziantep'in Oğuzeli İlçesi'ne bağlı Sarı Höyük Köyü'nde doğmuştur. Babası Ahmet Bey, annesi Güllü Hanımdır. İlkokuldan sonra Gaziantep'te din eğitimi almış, 1959 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın açtığı vaizlik sınavını kazanmıştır. 1962 yılında Kadirli Vaizliği görevinde bulunan Bozgeyik, bu arada İmam Hatip Lisesi'nin bitirmiş, 1969'da Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ne girmiştir. Din Görevlileri, İmam Hatip Yaptırma, Fakirleri Koruma, Öğrenci Koruma, İlahiyat Tedrisatına Yardım Eden Dernekler Federasyonu ve Yüksek İslam Enstitüsü Talebe Cemiyeti üyeliklerinde bulunmuştur.

1973 yılında yapılan genel seçimlerde MSP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Mehmet Bozgeyik, 1977-1986 yıllarında Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanlığı'nda Müşavir-Uzman olarak çalışmıştır.²²⁹ 1994 yılında yapılan yerel seçimlerde Şehitkâmil Belediye Başkanlığına seçilerek iki dönem bu görevi yürütmüştür.²³⁰ Mehmet Bozgeyik, Saadet Partisi Gaziantep İl Başkanlığı da yapmış, 30 Mart 2014 yılında yapılan yerel seçimlerde Saadet Partisi'nden, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan adayı olmuştur.²³¹ Fransızca, Almanca, Farsça bilen Bozgeyik, evli ve 4 çocuk babasıdır.²³²

²²⁹ H. Emre Bağcı. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XV. Dönem 1973-1977*. c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:148, Ankara, s.1869.

²³⁰ M. Oğuz Göğüş. *İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep*. Cihan Ofset, s.140.

²³¹ Mehmet Bozgeyik Kimdir, (2014) <http://saadet.org.tr/haber/gaziantep-buyuksehir-belediye-baskan-adayi-mehmet-bozgeyik> (04.12.2014).

²³² TBMM, a.g.e.,c.II, s.985.

3.29. Mustafa Güneş (1926, Gaziantep)

Mustafa Güneş, 1926 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası M. Hayri Bey, annesi Ayşe Hanımdır. İlkokuldan sonra Düziçi Köy Enstitüsü'nü bitirmiş, 17 yıl İlkokul Öğretmenliği ve Okul Müdürlüğü yapmıştır. 1964'te Gazi Eğitim Enstitüsü'nden mezun olan Güneş, 7 yıl İlköğretim Müfettişliği ve bir yıl da Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

Birçok öğretmen kuruluşunda ve derneğinde faaliyetlerde bulunan²³³ Mustafa Güneş, 1969 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Milletvekilliğe adaylığını koymuş, fakat seçilememiştir.²³⁴ Daha sonra 1973 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Mustafa Güneş, Evli ve 6 çocuk babasıdır.²³⁵

²³³ Bağce, a.g.e., s.1870.

²³⁴ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleeri*. Mustafa Güneş'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir

²³⁵ Bağce, a.g.e., s.1870.

3.30. İbrahim Hortoğlu

(d. 1927, Gaziantep) – (ö. 01 Nisan 1992)

İbrahim Hortoğlu, 1927 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Bektaş Bey, annesi, Meryem Hanımdır. İlk ve ortaokulu bitirdikten sonra 1950 yılında ticaret hayatına atılmış, daha sonra 1957'de siyasetle uğraşmaya başlayarak CHP'ye katılmıştır. İbrahim Hortoğlu CHP'de, Parti İl Yönetim Kurulu Üyeliği, İl Başkan Vekilliği ve Belediye Meclis Üyeliği görevlerinde bulunmuş, ayrıca Ulus Gazetesi Genel Müdürlüğü de yapan Hortoğlu, 1973 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Vekilliği sonrası ticaretle uğraşmaya devam eden İbrahim Hortoğlu, 1 Nisan 1992 yılında vefat etmiştir. Evli ve 6 çocuk babasıydı.²³⁶

²³⁶Bağce, a.g.e., s.1871.

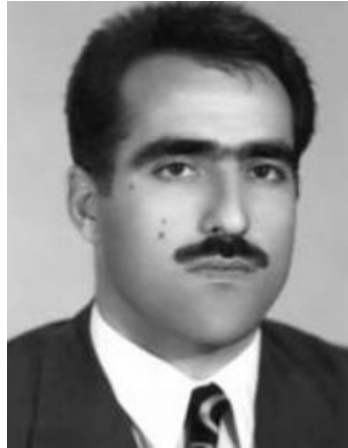

3.31. Mehmet Özkaya
(d. 1928, Nizip – Gaziantep)

Mehmet Özkaya, 1928 yılında Gaziantep'in Nizip ilçesinde doğmuştur. Babası İbrahim Bey, annesi Gülsüm Hanımdır. Ortaokul mezunu olan Mehmet Özkaya, Uluyatır Belediye Başkanlığı yapmış, Nizip Ziraat Odası Meclis Üyeliği ve Belediye Başkan Vekilliği görevlerinde bulunmuştur. Ayrıca Gaziantep Sanayi Odası Meclis Üyeliği yapmıştır.

1973 genel seçimlerinde AP'den Millet Meclisi 4.dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya girmiştir. 1977 genel seçimlerinde yeniden Millet Meclisi 5. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentodaki yerini korumuştur. 1991 genel seçimlerinde DYP listesinden Gaziantep milletvekili seçilerek 19. dönem parlamentosuna giren Mehmet Özkaya, Bu dönemde TBMM Milli Savunma Komisyonu üyeliği, Adalet Komisyonu üyeliği ve İçişleri Komisyonu üyeliği ve (9/11) Esas Numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliği görevlerinde bulunmuştur. Mehmet Özkaya, Evli ve yedi çocuk babasıdır.²³⁷

²³⁷ Burhanettin Duran. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XIX. Dönem 1991-1995.c.III*, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:150, Ankara, s.2750.

3.32. Mehmet Özmen
(d. 1940, Gaziantep)

Mehmet Özmen, 1940 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Osman Bey, annesi Ayşe Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini Gaziantep'te tamamlayan Özmen, Üniversite eğitimini sırasında, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin ikinci sınıfından ayrılarak Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girmiş 1969 yılında bu fakülteden mezun olmuştur. Meslek hayatına serbest avukat olarak başlayan Özmen, aynı zamanda siyasete atılarak CHP Gaziantep İlk Gençlik Kolu Başkanlığı, Merkez İlçe Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır.

Mehmet Özmen, 1973 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiş,²³⁸ Millet Meclisi Başkanlık Divanı Kâtip Üyeliği yapmıştır. XV. Dönem Gaziantep Milletvekilliği yapan Özmen, Evli ve 1 çocuk babasıdır.²³⁹

²³⁸ Bağce, a.g.e., s.1872.

²³⁹ TBMM, a.g.e.,c.II, s.986.

3.33. Yusuf Öztürkmen

(d. 1940, Oğuzeli, Gaziantep) – (ö. 18 Kasım 2006)

Yusuf Öztürkmen, 1940 yılında Gaziantep'in Oğuzeli İlçesi'ne bağlı Taşçanak Köyü'nde doğmuştur. Babası İsmail Bey, annesi Sultan Hanımdır. İlkokulu Nizip'e bağlı Künap Köyü'nde ve Gaziantep'te bitirmiş, lise eğitimini ise Gaziantep Lisesi'nde tamamlamıştır. 1962'de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. 1963-1965 yılları arasında askerlik görevini İslâhiye'de, Topçu Yedek Subay olarak yerine getiren Öztürkmen, askerlik sonrası Gaziantep Adliyesi'nde hâkimlik stajını tamamlayıp, 1966'da Mardin'in Silopi İlçesi'ne hâkim olarak atanmıştır. Daha sonra Arapgir'de de hâkimlik görevinde bulunmuş, 1970 yılında hâkimlikten ayrılarak Gaziantep Barosu'nda avukatlığa başlamıştır.

Yusuf Öztürkmen, 1973 yılında yapılan genel seçimlerde CHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. XV. Dönem Gaziantep Milletvekilliği yapan Öztürkmen, 18 Kasım 2006'da vefat etmiş olup, evli ve 2 çocuk babasıydı.²⁴⁰

²⁴⁰Bağce, a.g.e., s.1875.

3.34. İbrahim Orhan Tokuz
(d. 1927, Kilis) – (20 Ekim 2008)

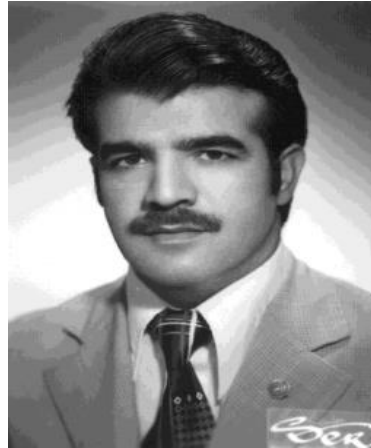
İbrahim Orhan Tokuz, 1927 yılında Kilis’te doğmuştur. Babası Mahmut Nedim Bey, annesi Nuriye Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Kilis’te lise öğrenimini Gaziantep’te tamamlayıp, 1949 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nden mezun olmuştur. Askerlik görevini Sıhhiye Tabip olarak Konya’da yerine getiren Tokuz, iki yıl Sağlık Bakanlığı ve Devlet Demiryolları eczanelerinde memur eczacı olarak çalışmış, 1952’den itibaren Kilis ve İstanbul’da eczane işletmeye başlamıştır.

İstanbul’da “Divan Eczanesi’ni kuran Tokuz, Gaziantep’te “Güney”, İstanbul’da “Gün” ecza depolarına da ortak olarak katılmıştır. 1971 yılında Eczane Sahipleri Cemiyeti Başkanlığı yapan Tokuz, 1972’de ise Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti’ne seçilmiştir.²⁴¹

1973 yılında yapılan genel seçimlerde DP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. XV. Dönem Gaziantep Milletvekilliği yapan Tokuz, sırasıyla Bağımsız, CGP, Bağımsız ve DP saflarında meclis çatısı altında vekillik yapan Tokuz, 20 Ekim 2008’de vefat etmiştir. Tokuz, evli ve 2 çocuk babasıydı.²⁴²

²⁴¹Bağce, a.g.e., s.1876.

²⁴²TBMM, a.g.e.,c.II, s.1049.

3.35. Emin Altınbaş

(d. 1945, Nizip, Gaziantep) – (ö. 23 Şubat 2009)

Emin Altınbaş, 01 Mart 1945 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesi Tahtani Mahallesi'nde doğmuştur. Babası Yahya Bey, Annesi Adile Hanımdır. İlk ve ortaokulu Nizip'te bitiren Altınbaş, lise hayatına başladığı Gaziantep Lisesi'nde, 1965 eğitim-öğretim yılında Lise 2. Sınıftan ayrılmıştır. 1967 yılında askerliğini bitirdikten sonra, 1971 yılında Nizip CHP İlçe Başkanlığı, 1973 yılında Nizip'ten İl Genel Meclisi Üyeliği, 1976 yılında ise İl Genel Meclisi Daimi Üyeliği görevlerini yürütmüştür.

5 Haziran 1977 genel seçimlerinde XVI. Dönem CHP Gaziantep Milletvekili olarak TBMM'ye girmiştir.²⁴³, 23 Şubat 2009 tarihinde vefat eden Emin Altınbaş, Evli ve 3 çocuk babası olup, Arapça bilmekteydi.²⁴⁴

²⁴³ Arslan, a.g.e., s.1399.

²⁴⁴ TBMM, a.g.e.,c.II, s.1049.

3.36. Ekrem Çetin
(d. 1934, Kilis) – (ö. 03 Haziran 2005)

Ekrem Çetin, 1934 yılında Kilis'te doğmuştur. Babası Ömer Bey, annesi Nazlı Hanımdır.²⁴⁵ İlkokulu köyünde bitirmiş, Okul sonrası çiftçilikle uğraşmıştır. 1957 yılında toprak ürünlerini değerlendiren Toprak Mahsulleri Ofisi İskenderun Bölge Müdürlüğü'ne memur olarak giren Çetin, daha sonra 1962 yılında Gaziantep Çimento Fabrikası'na Tahakkuk ve İrtibat Memuru olarak atanmıştır.

1969 yılında bu görevden istifa eden Ekrem Çetin, 1969 yılında CHP'ye kaydolmuş, aynı yıl Cumhuriyet Halk Partisi'nin Kilis İlçe Kongresinde, CHP Gaziantep İlçe Başkanlığına seçilmiştir. Yine aynı yıl Kilis Esnaf Kefalet Kooperatifi Murakıplığına, 10 Kasım 1969 tarihinde Kilis Ziraat Odaları Birliği Gaziantep Temsilciliği'ne seçilmiştir. 1972 yılında Kilis Güzelleştirme ve Kalkındırma Derneği'ne, 1973 yılında Kilis Köyleri Kalkındırma Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanlığı'na ve 1977 yılında 1401 Kilis Tarihî Camileri Yaptırma, Yaşatma ve Onarma Derneği Başkanlığı'na seçilen Çetin, Bu görevlerinde Ziraat Odası Birliği Temsilciliği dışında kalan diğer görevlerini seçimlerde de sürdürmüştür.

1973 Yerel Seçimlerde Kilis Belediye Başkanlığı'na seçilen Hikmet Çetin, Milletvekilliği aday adaylığına kadar da bu görevini sürdürmüştür. 5 Haziran 1977 milletvekili genel seçimlerinde XVI. Dönem CHP Gaziantep Milletvekili olarak TBMM'ye giren Çetin, 1989 Mahalli İdareler Seçimlerinde 2.defa Kilis Belediye Başkanlığına seçilerek bu görevini 27 Mart 1994 tarihine kadar yürütmüştür.²⁴⁶ 18

²⁴⁵ TBMM, a.g.e.,c.II, s.1049.

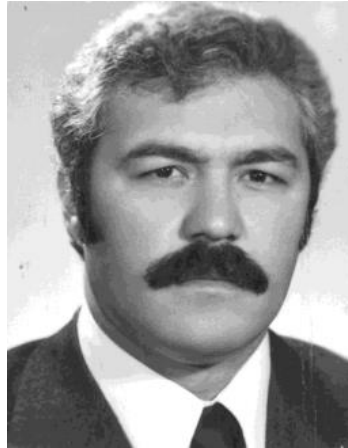
²⁴⁶ Arslan, a.g.e., ss.1400-1401.

Nisan 1999 yerel seçimlerde Belediye Başkanlığına yeniden aday olmuş ve 3.defa Kilis Belediye Başkanlığına seçilen Ekrem Çetin,²⁴⁷ 3 Haziran 2005 tarihinde, Kilis kent merkezinde, oğlu Cahit Çetin ile birlikte silahlı saldırıya uğrayarak hayatını kaybetmiştir.²⁴⁸ Ekrem Çetin, evli ve 9 çocuk babasıydı.²⁴⁹

²⁴⁷ Ekrem Çetin Kimdir. (2014). <http://www.ekremcetin.com/kimdir.htm> (07.12.2014).

²⁴⁸ Eski Kilis Belediye Başkanı Ekrem Çetin ve oğlu silahlı saldırıda öldü (2014) <http://www.milliyet.com.tr/2005/06/03/son/sontur23.html> (07.12.2014).

²⁴⁹ TBMM, a.g.e., c.II, s.1049.

3.37. Celal Doğan
(d. 1943, Nizip, Gaziantep)

Celal Doğan, 1 Ağustos 1943'te Gaziantep'in, Nizip İlçesi, Çanakçı Köyü'nde doğmuştur. Babası Hasan Bey, annesi Zeynep Hanımdır.²⁵⁰ İlköğrenimini, doğduğu Çanakçı Köyü İlkokulu'nda, ortaöğrenimini ise Gaziantep Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde yükseköğrenimini 1969 yılında tamamlayıp, Gaziantep'e dönmüştür.²⁵¹

1973-1977 yılları arasında Gaziantep'te serbest avukatlık yapan Doğan, aynı zamanda siyasete atılıp, CHP'nin Gaziantep teşkilatında muhtelif görevlerde bulunmuş, 1977 genel seçimlerinde aynı partiden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. 12 Eylül 1980 askeri ihtilalına kadar mecliste bulunmuştur. İhtilalın ardından tutuklanmış, Zincirbozan tahliyesinden sonra Gaziantep'e dönerek serbest avukatlık mesleğine, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı seçilene kadar 9 yıl devam etmiştir.²⁵²

1989 yerel seçimlerinde CHP'den Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na aday olan ve bu göreve seçilen Celal Doğan, 1994 ve 1999 yıllarında yapılan yerel seçimlerde de tekrar aynı göreve seçilmiştir. 1989–2004 yılları arasında Belediye Başkanlığı görevini sürdüren Celal Doğan, 2004 yılında yapılan yerel seçimlerde de aday olmuş fakat kazanamamıştır. 1993 ve 2005 yılları arasında Gaziantepspor²⁵³ Kulüp Başkanlığı yapmıştır. Kulüp başkanlığı döneminde

²⁵⁰Sakioğlu, a.g.e., s.163.

²⁵¹ Arslan, a.g.e, s.1402.

²⁵²Sakioğlu, a.g.e., s.163.

²⁵³ Arslan, a.g.e., s.1402.

Gaskispor ve Büyükşehir Belediyespor'u kurarak Gaziantepspor'un altyapısını sağlamıştır.²⁵⁴ Ocak 2005 tarihinde yapılan Gaziantepspor kongresinde kendi isteği ile başkanlığa aday olmayarak, Gaziantepspor Başkanlığını, İbrahim Halil Kızıl'a bırakmış ve aynı kongrede Onursal Başkan seçilmiştir.²⁵⁵ Celal Doğan, Evli ve 2 çocuk babasıdır.²⁵⁶

²⁵⁴ *Celal Doğan*. (2014).http://tr.wikipedia.org/wiki/Celal_Doğan (26.11.2014)

²⁵⁵ Arslan, a.g.e., s.1403.

²⁵⁶ TBMM, a.g.e., c.II, s.1049.

3.38. Yasin Cengiz Gökçek

(d. 1934, Araban, Gaziantep) – (ö. 24 Nisan 2013)

Yasin Cengiz Gökçek, 1934 yılında Gaziantep'in Araban ilçesinde doğmuştur. Babası Mehmet Bey, annesi Saide Hanımdır. İlk, orta ve lise öğrenimini Gaziantep'te yapmıştır. 1962 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. 1963-1965 yılları arasında askeri görevini, Ulaştırma Teğmeni olarak tamamlamıştır. 1966 yılında avukatlık stajını bitirerek Gaziantep Barosu'na kaydolmuş ve o tarihten itibaren avukatlık yapmaya başlamıştır. Aynı zamanda beş yıl Gaziantep'te yayınlanan Kurtuluş Gazetesinin Sorumlu Müdürlüğü ve Sahipliğini yapmıştır. 1972 yılında kurulan Berk Çelik Sanayi A.Ş. Kurucu Üyesi ve İdare Meclisi Başkanlığını milletvekili seçilinceye kadar yürütmüştür.

5 Haziran 1977 yılında yapılan milletvekili genel seçimlerinde XVI. Dönem MHP listesinden Gaziantep Milletvekili olarak TBMM'ye girmiştir.²⁵⁷ 41. Hükümette Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı olarak görev yapan Gökçek, 24 Nisan 2013'te vefat etmiştir.²⁵⁸ Gökçek, Evli ve 4 çocuk babasıydı.²⁵⁹ İsmi Gaziantep'te bir devlet hastanesine verilmiş, daha sonra aynı hastanede görev yapan Dr. Ersin Arslan'ın, hastanede uğradığı bir saldırı sonucu hayatını kaybetmesi üzerine, Gaziantep Av. Cengiz Gökçek Devlet Hastanesi olan hastanenin ismi, "Gaziantep Dr. Ersin Arslan Devlet Hastanesi" olarak değiştirilmiş, yine Gaziantep'te hizmet

²⁵⁷ Arslan, a.g.e., s.1404.

²⁵⁸ *Eski bakan vefat etti.* (2014). <http://www.sabah.com.tr/gundem/2013/04/24/eski-bakan-vefat-etti> (26.11.2014).

²⁵⁹ TBMM, a.g.e., c.II, s.1049.

veren “75. Yıl Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi”nin ismi de “Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi” olarak değiştirilmiştir.²⁶⁰

²⁶⁰M. Erhan Durukan. (2014). *Cengiz Gökçek Unutulmadı*.
<http://www.objektifdergisiweb.com/haberler/35-merhan-durukan/1043-cengz-goekcek-unutulmadi.html> (26.11.2014)

3.39. Ahmet Karahan
(d. 1929, İslâhiye, Gaziantep)

Ahmet Karahan, 1929 yılında Gaziantep'in İslâhiye İlçesinde doğmuştur. Babası Mustafa Bey, annesi Fatma Bedriye Hanımdır.²⁶¹ İlkokulu İslâhiye'de, ortaokulu ise Osmaniye Ortaokulu'nda tamamlamıştır. Daha sonra Ankara Sağlık Okulu'na girmiştir.1949 yılında bu okulu parasız yatılı olarak bitirmiş ve Yedek Subay Okulu'na katılmıştır. Askerlik sonrası üç yıl sağlık memuru olarak kamu görevi yapmış ve daha sonra lise sınavlarına dışarıdan hazırlanıp lise bitirme ve olgunluk diploması almıştır. 1954 yılında kazandığı Ankara Hukuk Fakültesi'nden 1958 yılında mezun olmuştur. Daha sonra sırasıyla, Cumhuriyet Savcısı, Savur Hâkimi, Dört Yol Cumhuriyet Savcısı ve Nevşehir Cumhuriyet Savcısı olarak görev yapmıştır.

5 Haziran 1977 milletvekili genel seçimlerinde XVI. Dönem CHP Gaziantep Milletvekili olarak TBMM'ye giren²⁶² Karahan, 43. Hükümette Devlet Bakanlığı yapmıştır. Ahmet Karahan, evli ve 4 çocuk babasıdır.²⁶³

²⁶¹ TBMM, a.g.e., c.II, s.1050.

²⁶² Arslan, a.g.e., s.1406.

²⁶³ TBMM, a.g.e., c.II, s.1050.

3.40. Mehmet Atilla Ocak (1944, Gaziantep) – (17 Nisan 2014)

Mehmet Atilla Ocak, 1944 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Ali Kemal Bey²⁶⁴, annesi Sabriye Türkan Hanımdır.²⁶⁵ İlk, orta ve lise öğrenimini Türk Eğitim Derneği Ankara Koleji'nde bitirmiştir. İki yıl Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nda çalışmış, Başkent Gazetecilik Yüksek Okulu'ndan mezun olduktan sonra serbest olarak sigortacılık yapmıştır. 1973 yılında Yedek Subaylık görevini tamamlamış, 1974 yılında Artel Neşriyat Şirketinin Güney Anadolu Bölgesi Müdürlüğü'nü yapmıştır.

5 Haziran 1977 milletvekili genel seçimlerinde XVI. Dönem AP Gaziantep Milletvekili olarak TBMM'ye girmiştir. Bekâr olan Ocak,²⁶⁶ 17 Nisan 2014'de vefat etmiştir.²⁶⁷

²⁶⁴ Gaziantep Milletvekili Ali Kemal Bey özgeçmişi için bakınız.

²⁶⁵ TBMM, a.g.e., c.II, s,1050.

²⁶⁶ Arslan, a.g.e., s.1407.

²⁶⁷ *Mehmet Atilla Ocak'ın vefat ilanı.*(2014). <http://www.vefathurriyet.com/tag/mehmet-atilla-ocakin-vefat-ilani/> (Erişim; 28.11.2014).

4. 1980-2000 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri

1980-2000 yıllarında Türkiye siyasi açıdan yine sancılı bir dönemden geçmekteydi. Bu dönemin hemen başında, 12 Eylül 1980 yılında askeri darbe olmuş, 1970 sonrasında değiştirilen 1960 Anayasası tamamen rafa kaldırılmış ve yeni anayasa çalışması yapılmıştır. 1980-1990 arası Türkiye iç politikasında tek parti hükümetleri görev yaparken 1990 sonrası 2001 yılına kadar koalisyon hükümetlerinin görev yapması dikkat çekicidir. Dünya siyasetinde Türkiye açısından dış politikada ise 1991 yılının sonunda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) resmen dağılmış ve birliğe bağlı bazı ülkeler bağımsızlıklarını ilan etmiştir. 1991 Körfez Savaşı da Türkiye açısından son derece önemli olaylar arasında gösterilebilir.

Yine bu dönemde, 28 Şubat 1997'de post-modern darbe olarak da adlandırılan buhranlı çalkantılı bir süreçten geçilmiş, parlamentoda önemli değişiklikler olmuştur.

4.1 Ahmet Ata Aksu (d. 1950, Kahramanmaraş)

Ahmet Ata Aksu, 23 Şubat 1950 yılında Kahramanmaraş'ta doğmuştur. Babası Halil Süreyya Bey, annesi Hatice Süreyya Hanımdır.²⁶⁸ İlkokulu Gaziantep'te, ortaokulu TED Ankara Koleji'nde, liseyi de Gaziantep Lisesi'nde okuyan Aksu, Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Mimarlık Bölümü'nden mezun olduktan sonra, Kamu Yönetimi üzerine yüksek lisans yapmıştır. Üniversite yıllarında aktif siyasetle uğraşan Aksu, Adalet Partisi Gençlik Kolları Genel İdare Kurulu Üyeliği ve Genel Başkan Vekilliği görevlerinde bulunmuş, aynı dönemde Adalet Partisi'nin yayın organı olan Hür Genç Dergisi Genel Yayın Yönetmenliği görevini de yürütmüştür.²⁶⁹

Özel sektörde birçok görevde bulunan Aksu, Hasyün Halı ve Yünlü Sanayii AŞ İdare Meclisi Üyeliği ve Genel Müdürlüğü, Gabosan Gaziantep Boru Sanayii AŞ Murakıbbı, GAYTAŞ AŞ İdare Meclisi Başkanlığını yürütmüştür.²⁷⁰ Ahmet Ata Aksu, 1977/78-1978/79 ve 1979/80 futbol sezonlarında Gaziantepspor'da As Başkanlık ve Başkanlık yapmış ayrıca spor Şurası ve Haysiyet Divanı Üyeliğinde bulunmuştur.

Anavatan Partisi'nin Gaziantep Kurucu İl Başkanlığı görevinde bulunan Aksu, 1983 yılında yapılan genel seçimlerde ANAP listesinden Gaziantep

²⁶⁸ TBMM. (2010). *TBMM Albümü 1920-2010 1983-2010*. c.III, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, s.1137.

²⁶⁹ *Ata Aksu kimdir.* (2014) <http://www.ensonhaber.com/ata-aksu-kimdir-2012-02-21.html> (19.12.2014)

²⁷⁰ TBMM, a.g.e., c.III, s.1137.

Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²⁷¹ Mecliste, Avrupa Parlamentosu üyeliği ile TBMM İçişleri Komisyonu Üyeliği görevlerinde bulunmuştur.

Ahmet Ata Aksu, 1989 yılında ilk özerk Futbol Genel Kurulu'nun başkanlığını yapmış ve 6 defa bu görevi tekrarlamıştır. İlk özerk TFF'de yönetici olmuş, Şenes Erzik'in başkanlığını yaptığı TFF'de Yönetim Kurulu Üyeliği görevini üstlenmiştir. Bu dönemde; A Milli Takım, Avrupa Şampiyonası'na ilk defa katılma hakkı elde etmiştir. Aksu, daha sonra Türkiye Futbol Federasyonu'nda Haluk Ulusoy başkanlığı zamanında iki dönem Başkan Vekilliği görevini üstlenmiş, bu süreçte; İcra Kurulu Başkanlığı, Naklen Yayınlar Kurulu Başkanlığı, Mali İşler Kurulu Başkanlığı ile Federasyon Sözcülüğü görevlerini de birlikte yürütmüştür. Aksu, Bülent Ecevit Hükümeti'nin teklifi ile Devlet Üstün Hizmet Madalyası almıştır.²⁷² İngilizce bilen Aksu, evli ve 2 çocuk babasıdır.²⁷³

²⁷¹ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Ahmet Ata Aksu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁷² *Ata Aksu kimdir*. (2014). <http://www.ensonhaber.com/ata-aksu-kimdir-2012-02-21.html> (Erişim; 19.12.14).

²⁷³ TBMM, a.g.e., c.III, s.1137.

4.2. Galip Deniz

(d. 1902, Gaziantep) – (ö. 06 Mart 1986)

Galip Deniz, 1902 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Abdülkadir Efendi, annesi Ayşe Hanımdır. İlkokul mezunu olan²⁷⁴ Galip Deniz'e, Antep Savunmasında silahlanarak Fransızlara karşı gösterdiği cesaret ve kahramanlıktan dolayı İstiklal Madalyası verilmiştir.

1946 yılında çok partili demokratik hayata geçilmesiyle birlikte Gaziantep'te, Demokratik Partiyi kuranlar arasında yer almış, daha sonra Anavatan Partisi Gaziantep İl Yönetim Kurulu'nda görev almıştır. Siyasi hayatının çeşitli zamanlarında Belediye Meclis Üyeliği ve İl Genel Meclis Üyeliklerinde bulunan Deniz, 16 Mayıs 1983 yılında Milliyetçi Demokrasi Partisi, Gaziantep İl Teşkilatı kurucuları arasında yer almıştır. Aynı zamanda bu partinin İl Disiplin Kurulu Başkanlığı'nı da yapan Galip Deniz, 6 Kasım 1983 yılında yapılan genel seçimlerde MDP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²⁷⁵

06 Mart 1986 yılında vefat eden Galip Deniz, 7 çocuk babasıydı.²⁷⁶

²⁷⁴ TBMM, a.g.e., c.III, s.1137.

²⁷⁵ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Galip Deniz'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁷⁶ TBMM, a.g.e., c.III, s.1137.

4.3. Hasan Celal Güzel (d. 1945, Gaziantep)

Gaziantep'in, Güzelbey ve Göğüş ailelerine mensup olan Hasan Celal Güzel, 1945 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Kamil Bey, annesi Sevim Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Malatya'da, yükseköğrenimini de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü'nde tamamlayan Güzel, 1968-1974 yılları arasında Devlet Planlama Teşkilatı'nda çeşitli ekonomik ve sosyal sektörlerde uzman yardımcısı, uzman ve grup başkanı olarak çalışmıştır.

1979-1981 yılları arasında Başbakanlık Müşavirliği, TRT Müşavirliği, TZDK Genel Müdür Yardımcılığı, İçişleri Bakanlığı Müşavirliği ve Müsteşar Yardımcılığı, DPT Genel Sekreterliği ve Müsteşar Vekilliği ve Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığı gibi görevlerde bulunmuştur. 1983-1986 yılında arasında Başbakanlık müsteşarı olarak görev yapmıştır. Ayrıca; çeşitli üniversitelerde, akademilerde ve Kara Harp Okulu'nda ekonomi, maliye, hukuk, ekonomik ve sosyal tarih, ekonomik sistemler-doktrinler ve kamu yönetimi konularında öğretim görevlisi olarak hizmet veren Hasan Celal Güzel, 1986'da yılın bürokratu seçilmiştir.²⁷⁷

1986 yılında girdiği ara seçimlerde Anavatan Partisi'nden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. Turgut Özal Hükümeti'nde, Devlet Bakanı ve Hükümet Sözcüsü olarak görev alan Güzel, 1987 yılında yapılan genel seçimlerde yeniden milletvekili seçilmiştir. Seçimlerden sonra Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı yapmış, Ayrıca, 1986-1989 yılları arasında Dışişleri Bakan Vekilliği görevinde bulunmuştur. 1989 yılında yapılan ANAP Olağanüstü Kongresi'nde Parti Genel

²⁷⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Hasan Celal Güzel'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

Başkanlığı ve Başbakanlık için adaylığını koymuş, fakat seçilememiştir. 23 Kasım 1992’de Yeniden Doğuş Partisi’ni (YDP) kuran ve Genel Başkanı olan Hasan Celal Güzel,²⁷⁸ Düünden Bugüne Tercüman, Halka ve Olaylara Tercüman, Radikal, Vatan ve Sabah Gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır.²⁷⁹

Hasan Celal Güzel’in, “Osmanlı’dan Günümüze Ermeni Sorunu”, “Enel Türk Tarihi Ansiklopedisi (10 Cilt)”, “Kuzey Irak”²⁸⁰, Cumhuriyetin 75. Yıldönümü münasebeti ile 5 ciltlik bir “Cumhuriyet” çalışması, Osmanlı’nın 700. Kuruluş yıldönümü için 12 ciltlik uluslararası “Osmanlı Araştırması” gibi çalışmaları vardır. Ayrıca 3 bin 500’ün üzerinde makale ve 40 bin sayfalık külliyat ortaya çıkarmış, Yeni Türkiye Araştırma ve Yayın Merkezi’ni kurarak demokrasi üzerine kitaplar yayınlamıştır.²⁸¹

Hasan Celal Güzel, 1.(XII), 2.(XIII) ve 3.(XIV) Dönem Gaziantep Milletvekilliği ile Turizm ve Tanıtma ve Devlet Bakanlıkları yapan Ali İhsan Göğüş’ün yeğenidir.²⁸² İngilizce bilmekte olan Güzel, evli ve 2 çocuk babasıdır.²⁸³

²⁷⁸ Hasan Celal Güzel Kimdir?. (2014). <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php>? (22.12.2014)

²⁷⁹ Hasan Celal Güzel.(2014). <http://www.milliyet.com.tr/hasan-celal-guzel/> (22.12.2014)

²⁸⁰ Hasan Celal Güzel’in kitap listesi, (2014).

<http://www.kitapyurdu.com/arama/default.asp?anahtar=hasan+celal+g%FCzel&ara.x=0&ara.y=0&stipe=4&type=list&populer=0&aramasekli=1&exactly=ON&satis=2&x2=1> (22.12.2014)

²⁸¹ Hasan Celal Güzel Kimdir?. <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php>? (22.12.2014)

²⁸² Hasan Celal Güzel. (2014). *Bir idealist: Ali İhsan*

Göğüş.<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/guzel/2011/07/24/bir-idealist-ali-ihsan-gogus> (06.12.2014).

²⁸³ TBMM, a.g.e.,c.III, s.1197.

4.4. Süleyman Koyuncugil (d. 1946, Gaziantep)

Süleyman Koyuncugil, 1946 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Hüseyin Bey, annesi, Sultan Emel Hanımdır.²⁸⁴ İlk ve ortaokulu İzmir'de lise eğitimini de İstanbul'da tamamlayan Koyuncugil, yüksek tahsilini de 1972'de İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde Yüksek Mimar Mühendisi olarak tamamlamıştır. Aynı yıl Gaziantep'te büro açarak, proje ve taahhüt işleriyle uğraşmış, Toplu Konut Planlama ve Organizasyonu konularında araştırmalar yapmıştır. Ayrıca güneş enerjisi sistemi ile ilgili amatör çalışmalar yürütmüştür.

Koyuncugil, 1966 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi Sosyal Yardım Komitesi Başkanlığı, 1973-1980 yılları arasında TMMOB Mimarlar Odası Gaziantep Temsilciliğinde Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkanlığı, 1974-1976 yılları arasında CHP Gaziantep İl Yönetim Kurulu Üyeliği ile Eğitim Komitesi Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur.

1983 yılında Halkçı Parti'nin kuruluşu sırasında, Gaziantep'te propaganda ve tanıtma çalışmalarına katılmış ve HP'nin Gaziantep İl Yönetimi Kurulu'nda Sekreter Üyelik görevine getirilmiştir.²⁸⁵ 1983 yapılan genel seçimlerde HP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Koyuncugil aynı zamanda Demokratik Sol Parti'nin (DSP) Kurucu Üyesi olmuştur. İngilizce bilen Koyuncugil Evli ve 3 çocuk babasıdır.²⁸⁶

²⁸⁴ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

²⁸⁵ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Süleyman Koyuncugil'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁸⁶ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

4.5. Mehmet Hayri Osmanlioğlu (d. 1924, Gaziantep)

Mehmet Hayri Osmanlioğlu, 1924 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Nuri Bey, annesi Asiye Hanımdır.²⁸⁷ İlk, orta ve lise öğrenimini Gaziantep'te yapan Osmanlioğlu, 1949 yılında İstanbul Üniversite Orman Fakültesi'ni, 1958 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirmiştir. Aynı yıl Ankara Barosu'na avukat olarak katılmıştır. Orman Amenajman Mühendisi ve Bölge Şefi olarak görev yapan Osmanlioğlu, 1960 yılında Ankara'da Gaziantep'liler Kültür Derneği Başkanlığı ve TMMOB Orman Odası Genel Sekreterliği görevlerini yürütmüştür.

1963 yılında Amerika California Üniversitesi'nde Orman Ekonomisi konusunda master yapan Osmanlioğlu, Türkiye'ye dönüşte DPT ve Orman Araştırma Enstitüsü'nde uzman olarak, UNDB FAO/Özel Fen Projesinde Müdür olarak görev almıştır. Daha sonra Orman Bakanlığı, Planlama ve Ekonomik Araştırmalar Kurulu Başkanlığı ve Orman Araştırma Enstitüsü'nde müdür olarak çalışan Osmanlioğlu, 1982 yılında Orman Bakanlığı Tetkik ve İstişare Kurulu Yüksek Fen Heyeti Üyeliği iken emekliliğe ayrılmıştır.

1983 yılında Halkçı Parti'nin kurucular kurulunda yer alan Mehmet Hayri Osmanlioğlu, aynı yıl yapılan genel seçimlerde, HP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir.²⁸⁸ İngilizce bilen Osmanlioğlu, evlidir.²⁸⁹

²⁸⁷ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

²⁸⁸ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Mehmet Hayri Osmanlioğlu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁸⁹ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

4.6. Mustafa Rüştü Taşar
(d. 1951, Gaziantep) – (ö. 03 Ocak 2007)

Mustafa Rüştü Taşar, 22 Eylül 1951 yılında Gaziantep’te doğmuştur.²⁹⁰ Babası Ali Kemal Bey, annesi Neriman Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini sırasıyla; Akyol İlkokulu ve Gaziantep Ticaret Lisesinde tamamlamış, daha sonra Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İşletme-Muhasebe bölümünden mezun olmuştur. 1976 yılında Gaziantep’te, BM projesi çerçevesinde kurulan Küçük Sanayi Geliştirme (KÜSGEM)’de yönetici olarak kamu görevine başlayan Taşar, 1977-1980 yılları arasında ODTÜ Gaziantep Külliyesinde Genel Müdür Yardımcılığı, 1980-1983 yılları arasında DPT Müsteşarlığında “Daire Başkanı” olarak görevler yapmıştır.

20 Mayıs 1983 tarihinde kurulan ANAP’ın kurucuları arasında yer alarak, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) üyeliğine seçilen Taşar, 08 Haziran 1983 tarihinde ANAP Genel Sekreteri olmuştur. 06 Kasım 1983 tarihinde Gaziantep’ten ANAP Milletvekili seçilen Mustafa Rüştü Taşar, AET Karma Parlamento Türk Grubu üyeliği, Türk-ABD Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanlığı yapmıştır. Taşar, 23 Haziran 1987 tarihinde ANAP²⁹¹ Genel Sekreterliğinden istifa ederek, 13 Haziran 1988 tarihine kadar ANAP Genel Başkan Danışmanı olarak çalışmıştır.

1987 genel seçimlerinde Ankara’dan ANAP Milletvekili seçilen Mustafa Rüştü Taşar, 47. ve 48. Cumhuriyet Hükümetlerinde Devlet Bakanı olarak görev almıştır. 1995 genel seçimlerinde bu defa Gaziantep’ten ANAP Milletvekili seçilerek

²⁹⁰ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Mustafa Rüştü Taşar’ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁹¹ Celalettin Yavuz. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XXI. Dönem 1999-2002*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:151, Ankara, s.2196.

yeniden Meclise giren Taşar, 53. Cumhuriyet Hükümetinde Çevre Bakanı, 55. Hükümette ise Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak görev yapmıştır.²⁹² Mustafa Taşar, 18 Nisan 1999 genel seçimleri ile Gaziantep ANAP Milletvekili seçilerek yeniden Meclise girmiştir. 17 Eylül 2001 tarihinde istifa eden Erkan Mumcu'dan boşalan Turizm Bakanlığına atanan Taşar, iyi derecede bilmekteydi. 03 Ocak 2007 tarihinde Afyon yakınlarında kendi kullandığı araçla geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefat eden²⁹³ Taşar, evli ve 2 çocuk babasıydı.²⁹⁴

Mustafa Taşar'ın çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanmış makale ve incelemelerinin yanı sıra, “1983'den 2000'li Yıllara Anavatan”, “Siyasi Nükteler”, “Refah Partisi Gerçeği”, “Taşar Davası”, “Milliyetçilik Muhafazakârlık Demokrasi” ve “Türkiye'nin Düşünce Gündemi” adlı 6 kitabı bulunmaktadır.²⁹⁵

²⁹² Yavuz, a.g.e., s.2197.

²⁹³ Yavuz, a.g.e., s.2197.

²⁹⁴ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

²⁹⁵ Mustafa Rüştü Taşar(2014).http://tr.wikipedia.org/wiki/Mustafa_R (30.10.2014)

4.7. Ünal Yaşar

(d. 1941, Nizip, Gaziantep) – (ö. 23 Mart 2013)

Ünal Yaşar, 1941 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babası Mehmet Fevzi Bey, annesi Safiye Hanımdır.²⁹⁶ İlk ve ortaokulu Nizip'te, liseyi Gaziantep'te tamamlayan Ünal Yaşar, yükseköğrenimi de 1970 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde bitirmiştir. Ankara Etimesgut'ta askerliğini yaptıktan sonra Gaziantep'te avukatlık stajını yaparak Gaziantep Barosuna Avukat olarak kaydolmuş Yaşar, aynı zamanda çiftçilikle uğraşmıştır.

6 Kasım 1983 yılında yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.²⁹⁷ XVII, XVIII ve XX. dönemlerde, ANAP'tan Gaziantep Milletvekili seçilerek TBMM'ye giren Ünal Yaşar, 23 Mart 2013 yılında vefat etmiştir. Cenazesi, Nizip Asri Mezarlığı'na defnedilen²⁹⁸ Yaşar, evli ve 2 çocuk babasıydı.²⁹⁹

²⁹⁶ TBMM, a.g.e., c.III, s.1138.

²⁹⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Ünal Yaşar'ın, hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

²⁹⁸ *Eski milletvekili Ünal Yaşar toprağa verildi*. (2014). <http://www.dha.com.tr/eski-milletvekili-unal-yasar-topraga-verildi-446415.html> (Erişim; 22.12.2014)

²⁹⁹ TBMM, a.g.e.,c.III, s.1138.

4.8. Feyzullah Yıldırım (d. 1928, İslâhiye, Gaziantep)

Feyzullah Yıldırım, 1928 yılında Gaziantep'in, İslâhiye İlçesi'nde doğmuştur. Babası Mustafa Bey, annesi Şerife Hanımdır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olan Yıldırım, askerliğinin ardından Gaziantep Barosuna kayıtlı olarak serbest avukatlık yapmış, aynı zamanda çiftçilikle de uğraşmıştır.

6 Kasım 1983 yılında yapılan genel seçimlerde Milliyetçi Demokrasi Partisi listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.³⁰⁰ XVII. Dönem Gaziantep Milletvekilliği yapan Yıldırım, 2011 yılında yapılan genel seçimlerde, Ak Parti'den aday adayı olmuştur.³⁰¹

Az düzeyde Fransızca bilen, evli ve 2 çocuk babası olan³⁰² Feyzullah Yıldırım, Gaziantep'in Nurdağı İlçesi'ne, 18 derslik Anadolu Lisesi ve 8 derslik Anaokulu yaptırmıştır.³⁰³

³⁰⁰ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Feyzullah Yıldırım'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁰¹ Yıldırım, *Halkım İstediyi İçin Adayım*, (2014).

http://www.islahiyehaber.com/index.php?option=com_content&view=article&id=884:yldrrhalkm-stedii-cin-adaym&catid=41:siyaset&Itemid=93 (22.12.2014).

³⁰² TBMM, a.g.e., c.III s.1138.

³⁰³ *Emekli Vekilden Nurdağı'na Lise ve Anaokulu*, (2014). <http://www.haberler.com/emekli-vekilden-nurdaği-na-lise-ve-anaokulu-6696813-haberi/%22> (22.12.2014).

4.9. Mehmet Akdemir

(d. 1942, Gaziantep) – (ö. 12 Şubat 2010)

Mehmet Akdemir, 1942 yılında Gaziantep'in Şahinbey İlçesi'ne bağlı Törelî Köyü'nde doğmuştur. İlkokul 3. Sınıfa kadar Kilis'in Tilmiz Köyü'nde, 4 ve 5. Sınıfları da Gaziantep'te, orta ve lise öğrenimini de Gaziantep Lisesi'nde parasız yatılı okuyarak tamamlayan Akdemir, 1960-1961 ders yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girmiş, aynı yıl Askerî Tıbbiye'ye müracaat ederek fakülteyi 1967 yılında Askerî talebe ve teğmen rütbesiyle bitirmiştir.

1967-1968 yılları arası Gülhane Askerî Tıp Akademisi'nde staj yapan Akdemir, daha sonra Tabip Üsteğmen olmuştur. 1968 yılında İzmir sahra Sıhhi Hizmetler okulunu da bitirmiş, aynı yıl kıta hizmetini yapmak üzere Kocaeli'nin Darıca nahiyesinde bulunan 5. Kolordu 2. Savaş istihdam tabur tabipliğine atanmıştır. 1971 yılında Gülhane Askerî Tıp Akademisi 2. İç hastalıkları kliniğine ihtisasa başlayan Akdemir, İhtisas süresi içinde 1974 Kıbrıs Barış Harekâtlarına fiili olarak katılmış ve harekât sonrası gazilik unvanı almıştır. 1975 yılında iç hastalıkları uzmanı olmuş, daha sonra yüksek ihtisas yapmak üzere Gülhane Askerî Tıp Akademisi Gastroenteroloji kliniğinde uzman asistan olarak göreve başlamıştır. İhtisas süresi içerisinde 14 adet bilimsel yayını çeşitli dergilerde yayınlanan Akdemir, 1967 yılı sonunda Tabip Binbaşı iken kendi isteğiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılarak, Gaziantep SSK Bölge Hastanesi baştabipliğine atanmıştır.

1981 yılında Danışma Meclisi Gaziantep Üyeliğine seçilen Akdemir, daha sonra 1985-1986 yılları arasında Futbol Federasyonu Sağlık Şurası Üyeliği ve Milli

Takımlar doktorluğu yapmıştır. Sigorta hastanesinde baştabiplikten ayrılarak,³⁰⁴ 28 Eylül 1986 yılında yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi'nden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Akdemir, İngilizce ve az düzeyde Fransızca bilmekteydi.³⁰⁵

12 Şubat 2010 tarihinde geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybeden³⁰⁶ Mehmet Akdemir, evli ve 2 çocuk babasıydı.³⁰⁷

³⁰⁴ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Mehmet Akdemir'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁰⁵ TBMM, a.g.e., c.III, s.1197.

³⁰⁶ *Eski ANAP milletvekili kazada öldü.* (2014). <http://www.haber7.com/guncel/haber/481673-eski-anap-milletvekili-kazada-oldu> (24.12.2014)

³⁰⁷ TBMM, a.g.e., c.III, s.1197.

4.10 Abdülkadir Ateş (d. 1944, Gaziantep)

Abdülkadir Ateş, 1944 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Memik Bey, annesi Beşire Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini Gaziantep'te tamamladıktan sonra, 1966 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olan³⁰⁸ Ateş, ABD'de Pittsburgh Üniversitesi'nde Ekonomi ve Kalkınma Planlaması Yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapmış, aynı üniversitede daha sonra Ekonomik Kalkınma Planlaması Profesörü olarak görev almıştır.

Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü Kuruculuğu ve bu bölümde öğretim üyeliği de yapan Abdülkadir Ateş, 1987 genel seçimlerinde SHP listesinden 18. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya girmiştir. Ateş, 1991 genel seçimlerinde SHP listesinden 19.dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentodaki yerini korumuş, bu dönemde TBMM Adalet Komisyonu üyeliği ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Kanadı üyeliliği görevlerinde bulunmuştur. 1991-1993 yılları arasında 49. Koalisyon Hükümetinde Turizm Bakanı³⁰⁹ olarak görev yapan Ateş, 52. Hükümette Devlet Bakanlığı görevinde bulunmuştur. SHP'nin 18 Şubat 1995'te yapılan kurultayda kendini feshederek CHP ile birleşmesi üzerine milletvekilliği görevine bu partide devam eden Ateş, 2002 genel seçimlerinde CHP listesinden 22. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek üçüncü kez parlamentoya girmiştir. Bu dönemde AKPM ve Batı Avrupa Birliği

³⁰⁸ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Abdülkadir Ateş'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁰⁹ Duran, a.g.e., s.2742.

Asamblesi Türk Delegasyonu Üyeliği görevlerinde bulunan Abdülkadir Ateş, evli ve bir çocuk babası olup, İngilizce bilmektedir.³¹⁰

Eserleri; “Bölge Analiz Teknikleri (Gelişmekte olan ülke koşulları için), Pgh. Univ. Pres, 1974.”, “Optimal Kırsal Yerleşme Büyüklüğü; Türkiye İçin Örnek Bir Çalışma, Hacettepe Üniversitesi, 1982.”, “Türk-Arap İlişkilerinin Dünü Bugünü ve Yarını(Editör), Hacettepe Üniversitesi, 1980.”³¹¹

³¹⁰ Duran, a.g.e., s.2743.

³¹¹ Ahmet Yıldız. *Türk Parlamento Tarihi TBMM XXII. Dönem 2002-2007*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:152, Ankara, s.407.

4.11. Mustafa Hikmet Çelebi
(d. 1933, Kilis) – (ö. 04 Şubat 2001)

Mustafa Hikmet Çelebi, 1933 yılında Kilis'te doğmuştur. Babası Kamil Bey, annesi Ayüş Hanımdır.³¹² İlk ve ortaokulu Kilis'te, liseyi de Ankara Kadastro Lisesi ve Ankara Yüksek Tekniker Okulu'nda tamamlayan Çelebi, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nde ve İmar ve İskân Bakanlığı'nda değişik memuriyetlerde görevler almıştır. Devlet memurluğundan emekli olduktan sonra ticaretle uğraşmaya başlayan M. Hikmet Çelebi, 1973-1977 yılları arasında Demokratik Parti'den Kilis Belediye Meclisi Üyeliği'ne seçilmiştir.

6 Kasım 1983 yılında yapılan Milletvekili Genel Seçimlerinde, Anavatan Partisi'nden Gaziantep 4.Sıra milletvekili adayı olmuş, fakat seçilememiştir. Daha sonra Anavatan Partisi ilçe kongresinde o dönem Gaziantep'in ilçesi olan Kilis'te ilçe Başkanı olarak görev alan Çelebi, 29 Kasım 1987 yılında yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.³¹³ Evli ve 2 çocuk babası olan Mustafa Hikmet Çelebi, 04 Şubat 2001 yılında geçirdiği trafik kazası sonucu eşyle birlikte hayatını kaybetmiştir.³¹⁴

³¹² TBMM, a.g.e., c.III s.1197.

³¹³ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Mustafa Hikmet Çelebi'nin hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³¹⁴ *Eski milletvekili Hikmet Çelebi trafik kurbanı*. (2014).

<http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=-222874> (24.12.2014)

4.12. Ahmet Günebakan (d. 1954, Oğuzeli)

Ahmet Günebakan, 1954 Yılında Gaziantep'in, Oğuzeli İlçesi Tüzel Köyü'nde doğmuştur. Babası Bileyiç Bey, annesi Elif Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini İslâhiye'de tamamlayan Günebakan, 1977 Yılında Gaziantep Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümü'nden mezun olmuştur.³¹⁵ Aynı yıl Fevzipaşa Lisesi'nde matematik öğretmenliği yapmaya başlamış, daha sonra müdürlük görevinde bulunmuştur.³¹⁶

Bu görevden 1981 yılında ayrılan Ahmet Günebakan, çiftçilikle uğraşmaya başlamış, bu sırada milletvekilliğe adaylığını koymuştur. 29 Kasım 1987 yılında yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.³¹⁷ 18. Dönem Gaziantep milletvekilliği yapan Ahmet Günebakan, 30 Mart 2014 yılında yapılan yerel seçimlerinde Saadet Partisi'nden, İslâhiye Belediye Başkan Adayı olmuş, fakat seçilememiştir.³¹⁸ Günebakan, evli ve 9 çocuk babasıdır.³¹⁹

³¹⁵ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Ahmet Günebakan'nın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³¹⁶ *Adaylar*. (2014). <http://www.milliyet.com.tr/2014YerelSecim/ahmet-gunebakan-gaziantep-gaziantep/AdayDetay.htm> (24.12.2014).

³¹⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Ahmet Günebakan'nın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³¹⁸ *SP Gaziantep adaylarını tanıttı*, (2014). <http://www.yenicizgihaber.com/sp-gaziantep-adaylarini-tanitti/> (Erişim; 24.12.2014).

³¹⁹ *Adaylar*. (2014). <http://www.milliyet.com.tr/2014YerelSecim/ahmet-gunebakan-gaziantep-gaziantep/AdayDetay.htm> (24.12.2014).

4.13. Hasan Tanrıöver
(d. 1948, Araban, Gaziantep)

Hasan Tanrıöver, 1948 yılında Gaziantep'in Araban İlçesi, Akbudak Köyü'nde doğmuştur. Babası İbrahim Bey, annesi Zeynep Hanımdır. İlkokulu kendi doğduğu köyde bitiren Tanrıöver, ortaokul ve liseyi de Gaziantep'te tamamlamıştır. Yükseköğrenimini de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde tamamlayarak, 1978 yılında Gaziantep'te, serbest avukatlığa başlamıştır. Daha sonra Bağkur Gaziantep İl Şubesi'nde ve Gaziantep GTSK birliklerinde hukuk müşavirliği yapan Tanrıöver, Fikir ve Sanatta Hareket Dergisi'nde, Türk-İslam Hukuku üzerine çeşitli makaleler yayınlamıştır.

1983 yılında Anavatan Partisi Kurucu Üyeliği, İl Sekreterliği, Merkez İlçe Başkanlığı ve Şahinbey İlçe Başkanlığı görevlerinde bulunan Hasan Tanrıöver, 29 Kasım 1987 yılında yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Az düzeyde İngilizce ve Arapça bilen Tanrıöver, evli ve 4 çocuk babasıdır.³²⁰

³²⁰ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Hasan Tanrıöver'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

4.14. Mustafa Yılmaz
(d. 1949, Oğuzeli, Gaziantep)

Mustafa Yılmaz, 02 Şubat 1949 tarihinde Gaziantep İli Oğuzeli İlçesi, Dokuzyol Köyünde doğmuştur. Babası Ahmet Bey, annesi Döne Hanımdır. İlköğrenimini Dokuzyol Köyü İlkokulunda, orta öğrenimini de Gaziantep'te tamamlayan Yılmaz, 1973 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden "İnşaat Yüksek Mühendisi" olarak mezun olmuştur.

1978-1980 yılları arasında Gaziantep Y.S.E.'de Köy Yolları Şefi olarak çalışan³²¹ Mustafa Yılmaz, 1987 ve 1991 yıllarında yapılan seçimlerde SHP listesinden, 1995 yılında yapılan seçimlerde ise DSP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. SHP Milletvekili olduğu 19. Dönemde, Tansu Çiller'in Başbakan olduğu 50. Hükümette, kısa bir süreliğine (27.07.1994-27.09.1994 tarihleri arasında) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yapmış, 30 Haziran 1997-11 Ocak 1999, 3. Mesut Yılmaz Hükümetinde (55. Hükümet ve Anadol Hükümeti) Devlet³²² Bakanlığına atanmıştır. Hemen peşinden kurulan 4. Bülent Ecevit Hükümetinde (55. Cumhuriyet Hükümeti) de Devlet Bakanlığı yapan Mustafa Yılmaz, 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Gaziantep DSP Milletvekili seçilerek tekrar Meclise girmiş ve 5. Bülent Ecevit Hükümetinde (57. Hükümet, DSP-MHP-ANAP Koalisyonu) yeniden Devlet Bakanlığı görevine getirilmiştir. 09 Temmuz 2002 tarihinde DSP'den ve

³²¹ Duran, a.g.e., s.2752.

³²² Yavuz, a.g.e., s.2200.

bakanlıktan istifa ederek, 12 Ağustos 2002'de CHP'ye katılan Mustafa Yılmaz, 3 Kasım 2002 genel seçimlerinde bu partiden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir.³²³

Beş dönem parlamento çatısı altında bulunan Yılmaz, TBMM İçişleri Komisyonu üyeliği, Hesapları İnceleme Komisyonu üyeliği, (9/11) Esas Numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliği, (10/132) Esas Nolu Meclis Araştırması Komisyonu üyeliği, (10/198) Esas Nolu Meclis Araştırma Komisyonu üyeliği görevleri ile TBMM Başkanlık Divanı İdare Amirliği yapmıştır.³²⁴

2009 Yerel Seçimlerde CHP'den Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan Adayı olan.³²⁵ Yılmaz, orta seviyede İngilizce bilmekte olup, evli ve 2 çocuk babasıdır.³²⁶

³²³ Yavuz, a.g.e., s.2201.

³²⁴ Duran, a.g.e., s.2753.

³²⁵ *CHP'nin Gaziantep adayı Mustafa Yılmaz.* (2014)

<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/10446099.asp?gid=229> (30.10.2014)

³²⁶ Yavuz, a.g.e., s.2201.

4.15. Bahattin Alagöz
(d. 1947, Nizip, Gaziantep)

Bahattin Alagöz, 1947 yılında Gaziantep'in Nizip ilçesinde doğmuştur. Babası Casim Bey, annesi Safiye Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini tamamladıktan sonra 1973 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olan Bahattin Alagöz, aynı yıl Gaziantep'te serbest avukat olarak çalışmaya başlamıştır.

Siyasi hayata 1966 yılında CHP Gençlik Kollarına katılarak atılan Alagöz, 1984 yılında yapılan yerel seçimlerde SODEP'den Gaziantep, Nizip Belediye Başkan adayı olmuş, seçimi kazanarak bu görevini 1989 yılına kadar sürdürmüştür. 1991 genel seçimlerinde SHP listesinden 19. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya giren Bahattin Alagöz, Milletvekiliği sırasında SHP Parti Meclisi üyeliği, Merkez Karar Yürütme Kurulu Üyeliği ve Genel Sekreter Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. Bu dönemde ayrıca TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliği, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliği, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliği, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyeliği, Adalet Komisyonu üyeliği ve NATO Türk Grubu üyeliği yapmıştır. 1993-1995 yılları arasında 50. Hükümette Devlet Bakanı olarak görev alan Alagöz, 24 Kasım 1995'te CHP'den istifa etmiştir. Az düzeyde Fransızca bilen Bahattin Alagöz, Evli ve 2 çocuk babasıdır.³²⁷

³²⁷ Duran, a.g.e., s.2741.

4.16. Mehmet Batallı

(d. 1944, Gaziantep) – (24 Ağustos 2004)

Mehmet Batallı, 1944 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Davut Bey, annesi Ayşe Fatma Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini İstanbul'da tamamlayan Batallı, yüksek tahsilini de Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Galatasaray Kimya Mühendisliği Yüksek Okulu'nda tamamladıktan sonra, 3 yıl süreyle ABD'de ihtisas yapmıştır. 10 yıl süreyle Ticaret Odası Başkanlığı görevini yürüten Batallı, 3 dönem Türkiye Odalar Birliği Yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulunmuştur. Türk Tanıtma Vakfı Kurucuları arasında yer alan Batallı, İktisadi Kalkınma Vakfının iki dönem yönetiminde bulunmuş ayrıca Gaziantepspor kurucuları arasında yer alarak 2 dönem bu kulübün başkanlığını yapmıştır.

1991 genel seçimlerinde DYP listesinden 19. Dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamento'ya giren Mehmet Batallı, 1991-1993 tarihleri arasında 49. ve 51. Hükümetlerde Devlet Bakanı olarak görev almıştır. 1995 genel seçimlerinde yeniden Gaziantep milletvekili seçilerek 20. dönem parlamentosunda da yer alan Batallı, bu dönemde yeniden (55. Hükümet) Devlet Bakanlığı görevini yürütmüştür.

Mehmet Batallı, 25 Ağustos 2004 tarihinde vefat etmiştir. İngilizce bilen Batallı, evli ve 5 çocuk babasıydı.³²⁸

³²⁸ Duran, a.g.e., s.2744.

4.17. Hikmet Çetin
(d. 1937, Lice, Diyarbakır)

Hikmet Çetin, 1937 yılında Diyarbakır'ın Lice İlçesinde doğmuştur. Babası Sait Bey, annesi Esmâ Hanımdır. İlköğrenimini Lice'de, orta öğrenimini Ankara'da tamamlayan Hikmet Çetin, 1960'da Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümünden mezun olduktan sonra DPT'de Uzman Yardımcısı olarak göreve başlamıştır. ABD Williams College'de kalkınma iktisadı üzerine yüksek lisans yapan Hikmet Çetin,³²⁹ Birinci ve ikinci beş yıllık kalkınma planlarının hazırlanmasında sorumlu uzman olarak çalışmış,³³⁰ 1968 yılında da California Standford Üniversitesinde Planlama Modelleri üzerine araştırmalarda bulunmuştur. Askerlik görevini 1970 yılında tamamladıktan sonra 1977 yılına kadar DPT'de İktisadi Planlama Dairesi Başkanlığı görevinde bulunmuş, bir süre ODTÜ'de yarı zamanlı hocalık yapmıştır.

1977 genel seçimlerinde CHP listesinden Millet Meclisi 5. dönem İstanbul milletvekili seçilerek parlamentoya giren Hikmet Çetin, 1978-1979 yılları arasında 42. Hükümette Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 1987 genel seçimlerinde SHP listesinden 18. dönem Diyarbakır milletvekili seçilerek tekrar parlamentoya girmiş, bu dönemde Meclis Grup Başkanvekilliği ve Genel Sekreterlik dâhil olmak üzere partide birçok üst düzey görevde bulunmuştur. 1991 genel seçimlerinde yine SHP'den 19.³³¹ dönem Gaziantep milletvekili seçilerek

³²⁹ Duran, a.g.e., s.2745.

³³⁰ *Sayın Hikmet Çetin'in Özgeçmişi (Kasım 1991)*. (2014) <http://www.mfa.gov.tr/sayin-hikmet-cetin-in-ozgecmisi-kasim-1991.tr.mfa> (01.11.2014).

³³¹ Duran, a.g.e., s.2745.

üçüncü kez parlamentoya giren Hikmet Çetin, bu dönemde TBMM Anayasa Komisyonu üyeliğinde bulunmuş, 49. Hükümette Dışişleri Bakanlığına atanmıştır. 50. Hükümette de aynı görevi üstlenen Çetin, 27 Temmuz 1994 tarihinde Dışişleri Bakanlığı görevinden istifa etmiştir. 1995 yılında SHP ve CHP'nin birleşme kararının ardından 18 Şubat 1995 tarihli "Bütünleşme Kurultayı"nda ortak Genel Başkan adayı olarak ismi üzerinde uzlaşma sağlanan Hikmet Çetin, Bu anlaşma sonucunda CHP'nin Dördüncü Genel Başkanı seçilmiştir. 1995 yılında 50. Hükümette Başbakan Yardımcılığı ve Devlet Bakanlığı görevlerine atanmış, 9 Eylül 1995 tarihinde yapılan olağan kurultayda aday olmayarak genel başkanlıktan çekilmiştir. 1995 genel seçimlerinde CHP'den 20. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek tekrar parlamentoda giren Hikmet Çetin, 1997-1999 yılları arasında TBMM Başkanı olarak görev yapmıştır. Kasım 2003-Ağustos 2006 tarihleri arasında NATO'nun Afganistan'daki Kıdemli Sivil Temsilciliği görevini üstlenmiştir. İngilizce bilen Hikmet Çetin, evli ve 2 çocuk babasıdır.³³²

³³² Duran, a.g.e., s.2746.

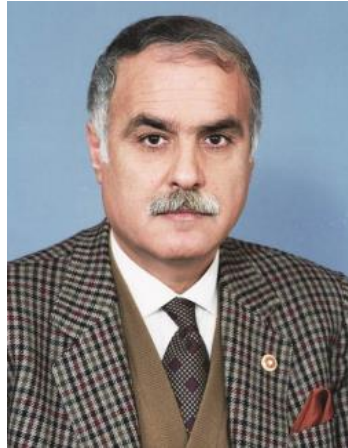

4.18. Mustafa Doğan
(d. 1948 Nizip, Gaziantep)

Mustafa Doğan, 1948 yılında Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babası Kahraman Bey, annesi Elif Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini tamamladıktan sonra, İstanbul Teknik Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik Mühendisliği bölümünden mezun olan Doğan, Türkiye Elektrik Kurumu Bölge Baş Mühendisliği, Gaziantep Belediyesi İşletme Müdürlüğü, Gaziantep Organize Sanayi Bölge Müdür Muavinliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

1991 genel seçimlerinde SHP'den 19. Dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya girmiştir. Bu dönemde TBMM Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu sözcülüğü, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliği, İçişleri Komisyonu üyeliği, Milli Eğitim Komisyonu üyeliği, Çevre Komisyonu üyeliği ve Dışişleri Komisyonu üyeliği görevlerinde bulunmuştur. Ayrıca, (10/6) Esas Nolu Meclis Araştırması Komisyonu üyeliği ve (9/5) Esas Nolu Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliği görevlerinde bulunan Mustafa Doğan, evli ve iki çocuk babasıdır.³³³

³³³ Duran, a.g.e., s.2747.

4.19. Ayvaz Gökdemir
(d. 1942, Gaziantep) – (ö. 19 Nisan 2008)

Ayvaz Gökdemir, 1942 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Süleyman Bey, annesi Emine Hanımdır. İlk, orta ve lise eğitimini tamamladıktan sonra, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ve Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili Edebiyatı Bölümünden mezun olan Gökdemir, Orta ve Yüksek Öğrenim kurumlarında bir süre hocalık yapmıştır. 1975-1977 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü görevinde bulunmuştur. 1977-1980 yılları arasında aynı bakanlıkta Bakanlık Müşaviri olarak çalışmış, 15 Eylül 1981'de öğretmenlik görevinden istifa ederek serbest yayıncılıkla uğraşan Ayvaz Gökdemir, bu süre içerisinde Yeni Türk Ansiklopedisi isimli 12 ciltlik ansiklopedinin yazarlığını ve baş redaktörlüğünü yapmıştır. Gökdemir, daha sonra 1985-1991 tarihleri arasında Ankara Özel Yükseliş Kolejinde Bilim Kurulu Üyesi, Genel Müdür ve Genel Koordinatör olarak hizmet vermiştir.

1985 yılında DYP'ye katılarak siyasi hayatına başlayan Ayvaz Gökdemir, 1986 ara seçimlerinde ve 1987 genel seçimlerinde partisinden milletvekili adayı olarak gösterilmiş ancak parlamentoya³³⁴ girememiştir. Kasım 1990'da DYP'nin Genel İdare Kurulu Üyeliğine seçilen Gökdemir, 1991 genel seçimlerinde DYP listesinden 19.dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya girmiştir. Bu dönemde TBMM Milli Eğitim Komisyonu Üyeliği ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyeliği görevlerinde bulunmuştur. 20. dönemde Kayseri'den,

³³⁴ Duran, a.g.e., s.2748.

21.dönemde Erzurum'dan milletvekili seçilerek parlamentodaki görevine devam etmiştir.³³⁵

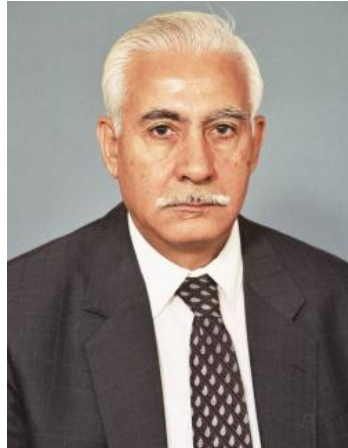
19 Nisan 2008 tarihinde Türk Ocakları Genel Merkezi 37. Olağan Genel Kurulu'na katılan Gökdemir, rahatsızlanarak kaldırıldığı hastanede kalp ve solunumun durması sonucu vefat etmiştir.³³⁶Gökdemir, evli ve üç çocuk babasıydı.

Ayvaz Gökdemir'in "Buhranın Kaynağında", "Türkiye'de Askeri Müdahaleler", "Türk Kimliği", "Yardımcı Edebiyat Kitabı", "Yunus Emre Güldestesi" gibi kitapları vardır.³³⁷

³³⁵ Duran, a.g.e., s.2749.

³³⁶ *Eski vekil vefat etti.* (2014).<http://www.internethaber.com/rothun-belalisi-gokdemir-oldu--137564h.htm> (01.11.2014)

³³⁷ Duran, a.g.e., s.2749.

4.20. Hannan Özüberk (d. 1931, Kilis)

Hannan Özüberk, 1931 yılında Gaziantep'in Kilis ilçesinde doğmuştur. Babası Hamit Bey, annesi Sultan Hanımdır. İlkokul mezunu olan Özüberk, 12 Eylül 1980 tarihine kadar AP İlçe Başkanlığı görevinde bulunmuş, bir dönem de DYP İlçe Başkanı olarak görev yapmıştır. 25 Mart 1984-23 Ekim 1987 tarihleri arasında Kilis Belediye Başkanlığı görevinde bulunan Hannan Özüberk, 1991 genel seçimlerinde DYP'den 19. dönem Gaziantep milletvekili seçilerek parlamentoya girmiştir. Bu dönemde TBMM Milli Savunma Komisyonu üyeliği ve İçişleri Komisyonu üyeliği görevinde bulunan Hannan Özüberk, evli ve 7 çocuk babasıdır.³³⁸ Kilis iline olan sevgisi ve fedakârlıklarından ötürü onuruna Kilis'te Hannan Özüberk parkı yapılmıştır.³³⁹

³³⁸ Duran, a.g.e., s.2751.

³³⁹ Hannan Özüberk. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Hannan_Özüberk (01.11.2014).

4.21. Nurettin Aktaş
(d. 1947, Palu, Elazığ)

Nurettin Aktaş, 04 Haziran 1947 tarihinde Elazığ İli Palu İlçesinde doğmuştur. Babası Memet Bey, annesi Havva Hanımdır. İlkokul 4. Sınıfa kadar Bingöl ili merkeze bağlı İbrahiman (Gözeler) köyünde okuyan Nurettin Aktaş, 1960 yılında Elazığ Dumlupınar İlkokulunu, 1967 yılında ise ortaokul ve lise eğitimini Elazığ Lisesi'nde tamamlayarak, Ankara'da Anadolu Eczacılık Yüksek Okulu'ndan 1973 yılında "Eczacı" olarak mezun olmuştur. Askerlik yükümlülüğünü "Yedek Subay" olarak yerine getiren Aktaş, 1972 yılında Milli Selamet Partisi (MSP) Kurucu İl Başkanı olmuş, bu görevi 1977 yılına kadar sürdürmüştür. 1977 erken genel seçimlerinden sonra il başkanlığı görevinden istifa eden Aktaş, 1981 yılında Gaziantep'e yerleşerek eczacılık mesleğini bırakmış ve canlı hayvan ihracatına başlayarak daha sonra Güneydoğu Canlı Hayvan İhracatçıları Birliği kurucu üyesi ve Başkanı olmuştur.

1990 yılında Refah Partisi MKYK üyeliğine seçilen Nurettin Aktaş, 1995 genel seçimlerinde Gaziantep'ten RP Milletvekili seçilmiştir. 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Gaziantep'ten Fazilet Partisi Milletvekili seçilerek yeniden meclise giren Aktaş.³⁴⁰ 21. Dönem TBMM'de Çevre Komisyonu ve KİT Komisyonu üyelikleri yapmıştır. FP'nin kapatılması üzerine kurulan Ak Partinin kurucu üyeleri içinde yer almış ve 3 Kasım 2002 genel seçimlerinde Gaziantep Ak Parti Milletvekili

³⁴⁰ Yavuz, a.g.e., s.2187.

seçilerek bu dönemde TBMM'de Çevre Komisyonu üyeliği yapmıştır. İyi seviyede Arapça bilen Nurettin Aktaş, evli ve 3 çocuk babasıdır.³⁴¹

³⁴¹ Yavuz, a.g.e., s.2187.

4.22. Kahraman Emmioğlu (1940, Gaziantep)

Kahraman Emmioğlu, 15 Şubat 1940 tarihinde Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mustafa Bey, annesi Lütfiye Hanım'dır. İlkokulu Bostancı İlkokulu'nda, Ortaokulu, Gaziantep Ortaokulu'nda ve liseyi Gaziantep Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi'ne girmiştir.

1963 yılında tamamladığı yükseköğreniminin ardından 1963-1965 yılları arasında aynı fakültede asistanlık yapan Emmioğlu, bu sürede lisansüstü öğrenimini Nükleer Enerji Enstitüsünde tamamlamıştır. 1967-1970 yılları arasında DPT'de araştırmacı olarak görev yapmış, daha sonra 1969-1974 yılları arasında ise Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu'nda Öğretim Görevlisi olarak dersler vermiştir. 1970-1973 yılları arasında özel bir şirkette mühendislik, müşavirlik ve müteahhitlik yapan Emmioğlu, 1974 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü görevinde bulunmuştur. 1974-1976 yılları arasında³⁴² sanayi alanındaki özel kuruluş ile Sakarya Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde çalışmalar yapmıştır. Kahraman Emmioğlu, 1976-1977 yıllarında ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Müsteşar Vekili ve Müsteşar Yardımcısı görevlerini sürdürmüştür. 1977-1978 yılları arasında Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürü olan Emmioğlu, 1978-1982 yılları arasında Mühendislik ve Mimarlık Akademilerine öğretim üyeliği yapmıştır. 1982 yılından 1994 yılına kadar geçen

³⁴² Temuçin Faik Ertan. *Türk Parlamento Tarihi TBMM XX. Dönem 1995-1999*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:155, Ankara, s.400.

sürede ise özel şirketlerde genel müdürlük yaptıktan sonra, 1994-1995 yıllarında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterlik görevini yürütmüştür.

Emmioğlu, 24 Aralık 1995 tarihindeki genel seçimlerde Refah Partisi'nden Gaziantep Milletvekili seçilerek Parlamenteoya girmiştir. Akademik anlamda Doçent olan ve Yüksek Mühendis unvanı taşıyan Emmioğlu, TÜPRAŞ Yönetim Kurulu Başkanlığı da yapmıştır. Evli ve 3 çocuk babası olan Emmioğlu, çok iyi düzeyde İngilizce, orta düzeyde Almanca ve Farsça bilmektedir.³⁴³

Kahraman Emmioğlu'nun alanıyla ilgili kaleme aldığı eserleri, "Bir Ömür", "Türkiye'de Sanayileşmenin Serüveni", "Türkiye'nin Sanayileşme Dinamikleri & Sanayileşmenin Maddi ve Manevi Temelleri", "Türkiye'nin Sanayileşme Serüveni & Sanayicilik Anılarım ve Sanayiciliğin Tarihçesi" dir.³⁴⁴

³⁴³ Ertan, a.g.e., s,401.

³⁴⁴ Kahraman Emmioğlu'nun kitaplarının listesi. (2014).

<http://www.kitapyurdu.com/yazar/default.asp?id=235129> (29.11.2014).

4.23. Ali Ilıksoy

(d. 1954, Pazarcık, Kahramanmaraş)

Ali Ilıksoy, 10 Nisan 1954 tarihinde Kahramanmaraş İli Pazarcık İlçesinde doğmuştur. Babası Duran Bey, annesi Elif Hanımdır. İlkokulu Demirciler Köyü İlkokulunda bitirdikten sonra, ortaokul ve lise öğrenimini de Kahramanmaraş Ortaokul ve Lisesi'nde tamamlayan Ali Ilıksoy, yükseköğrenimini de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden tamamlamıştır.

Fakülteden sonra bir süreliğine Adana ili Kozan ilçesinde hâkimlik³⁴⁵ ve 1989 yılında Şahinbey Belediyesi Meclis Üyeliği yapan³⁴⁶ Ilıksoy, 1995 genel seçimlerinde DSP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilmiştir. 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde yeniden Gaziantep DSP Milletvekili seçilerek meclise giren Ali Ilıksoy, 21. Dönem TBMM'de Başkanvekili ve 57. Cumhuriyet Hükümetinde Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak görevler almıştır. Ilıksoy, 08 Temmuz 2002 tarihinde DSP'den istifa ederek, 22 Temmuz 2002 tarihinde kurulan YTP'nin kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

Orta derece Almanca bilen Ali Ilıksoy, evli ve 3 çocuk babasıdır.³⁴⁷

³⁴⁵ Yavuz, a.g.e., s.2190.

³⁴⁶ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Ali Ilıksoy'un hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁴⁷ Yavuz, a.g.e., s.2190.

4.24. Mehmet Bedri İncetahtacı
(d. 1960, Gaziantep) – (ö. 21 Kasım 1999)

Mehmet Bedri İncetahtacı, 16 Ekim 1960 tarihinde Gaziantep’te doğmuştur. Babası Yahya Bey, annesi Delal Hanımdır. İlkokulu, Gaziantep Koleji ilkokulunda tamamladıktan sonra Gaziantep İmam Hatip Lisesi’nden mezun olan Mehmet Bedri İncetahtacı, daha sonra Halep’te “Univercity of Aleppo’da edebiyat öğrenimi görmüş, 1978-1980 öğrenim dönemlerinde özel olarak “Yaşayan Arapça ve Mahalli Lehçeler” üzerine araştırma yapmıştır. Gaziantep Sıhhi İçtimai Coğrafyası adlı bir eseri mevcut olan İncetahtacı, askerlik yükümlülüğünü “Piyade Çavuş” olarak yerine getirmiş, askerlik hizmeti dönüşünde, 1984-1990 yılları arasında İslam Hukuku Metodolojisi üzerinde araştırmalar yapmıştır.

1985-1995 yılları arasında, Gaziantep 3. Noterliğine bağlı serbest yeminli mütercim olarak çalışan İncetahtacı, çeşitli gazete ve dergilerde(Olay, Doğu, Sabah gibi mahalli gazeteleri ve Cuma dergisi) köşe yazarlığı yapmıştır. Teoloji, siyaset bilimi konularında araştırmalar yapan İncetahtacı, İbni Harmin Elmuhalla isimli eserini Türkçeye çevrilmesi hizmetinde bulunmuştur.³⁴⁸ 1995 genel seçimlerinde Gaziantep Milletvekili seçilen Mehmet Bedri İncetahtacı, 20. Dönem TBMM’de İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlık Divanı üyeliği yapmıştır. İncetahtacı, 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Gaziantep FP Milletvekili seçilerek yeniden meclise girmiştir.

³⁴⁸ Yavuz, a.g.e., s.2191.

İncetahtacı, 21. dönem TBMM'de iken, Ankara'da Esenboğa Havaalanına intikal sırasında geçirdiği trafik kazası sonucu 21 Kasım 1999 tarihinde vefat etmiştir. Arapça ve İngilizce bilen İncetahtacı, evli ve 2 çocuk babasıydı.³⁴⁹

³⁴⁹ Yavuz, a.g.e., s.2192.

4.25. Mehmet Ay
(d. 1960, Gaziantep)

Mehmet Ay, 30 Mart 1960 tarihinde Gaziantep’te doğmuştur. Babası Adnan Bey, annesi Lütfiye Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Gaziantep’te sırasıyla; Dayı Ahmet Ağa İlkokulu ve Atatürk Lisesinde tamamlayan Mehmet Ay, daha sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nden mezun olmuştur.

1984 yılında çalışma hayatına başlayan Mehmet Ay, Sulama Hortumları İmalat ve Teknik Malzeme Pazarlama Şirketi Müdürlüğü yapmıştır. Askerlik yükümlülüğünü “Er” olarak yerine getirerek 1985 yılında Muhafazakâr Parti ile siyasi hayata giren Ay, 1986 yılında MÇP Merkez İlçe Başkanı, Şahinbey MÇP İlçe Başkanı ve 1991-1995 yılları arasında MHP İl Başkanı olarak görevler almıştır. 1994 yılında Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan adayı olan Ay, 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Gaziantep’ten MHP Milletvekili seçilmiştir. 21. Dönem TBMM’de Başkanlık Divanı Kâtibi olarak görev yapan, Mehmet Ay evli ve 3 çocuk babasıdır.³⁵⁰

³⁵⁰ Yavuz, a.g.e., s.2189.

4.26. İbrahim Konukoğlu
(d. 1950, Gaziantep)

İbrahim Konukoğlu, 29 Aralık 1950 tarihinde Gaziantep’te doğmuştur. Babası Ahmet Bey, annesi Fatma Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Gaziantep’te sırasıyla; Şehitkâmil İlkokulu ve Gaziantep Lisesi’nde tamamlayan Konukoğlu, 1975 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nden mezun olmuş, aynı hastanede “İç Hastalıkları” dalında ihtisas yapmıştır. 1981 yılında Gaziantep SSK Hastanesi’nde 5 yıl süreyle “Dâhiliye Uzmanı” olarak görev yaptıktan sonra kendi isteğiyle ayrılarak serbest hekim olarak çalışmayı sürdüren Konukoğlu, askerlik yükümlülüğünü “Tabip Asteğmen/Teğmen.” olarak yerine getirmiştir.

1986-1987 yıllarında Güneydoğu TSK Birliği Yönetim Kurulu Başkanlığı yapan Konukoğlu, Kurucusu olduğu “Sağlık Hizmetleri Vakfı”nda 15 yıl süreyle yönetici olarak görev almıştır. 1989-1991 yılları arasında DYP İl Başkanlığı, 1992-1994 yılları arasında Tabip Odası Başkanlığı yapmış, 1994 yılında Gaziantep’te “Sani Konukoğlu Tıp Merkezi’nin kuruluşunda koordinatör olarak görev almıştır.³⁵¹ 1996 yılında açılan modern tıp merkezinin açılışından sonra genel müdür olarak 2 yıl süreyle çalışan Konukoğlu ayrıca, Gaziantep’te “Türk Diyabet Cemiyeti”nin şubesini kurmuş ve başkanlığını yapmıştır.

18 Nisan 1999 genel seçimleri ile Gaziantep’ten DYP Milletvekili seçilen Konukoğlu, 21. Dönem TBMM’de Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

³⁵¹ Yavuz, a.g.e., s.2193.

üyeliği yapmıştır. Orta derecede Fransızca ve İngilizce bilen İbrahim Konukoğlu, evli ve 3 çocuk babasıdır.³⁵²

³⁵² Yavuz, a.g.e., s.2194.

4.27. Ali Özdemir
(d. 1962, Gaziantep)

Ali Özdemir, 26 Kasım 1962 tarihinde Gaziantep İli Oğuzeli İlçesinin Çavuşbaşı Köyünde doğmuştur. Babası Ali Bey, annesi Hatice Hanımdır. İlkokulu Çavuşbaşı İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi de Gaziantep Atatürk Lisesi'nde tamamlamıştır. Liseden sonra ticaret hayatına giren Ali Özdemir, 1982-1983 yıllarında askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiştir. Askerlik yükümlülüğü sonrası 1984 yılından itibaren Gaziantep İli içinde ağırlık olarak bakliyat-hububat sektöründe ticaret ve sanayicilikle meşgul olan Özdemir, “İthalat, İhracat, İmalat ve Pazarlama Şirketler Grubu Yönetim Kurulu” Başkanlığı yapmıştır.

Ali Özdemir, 1998 yılında aktif siyasi hayata başlamış ve MHP İl yönetim kurulu üyeliği yapmıştır. 18 Nisan 1999 genel seçimleri ile Gaziantep'ten MHP Milletvekili seçilen Özdemir, 21. Dönem TBMM'de Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeliği yapmıştır. Özdemir evli ve 2 çocuk babasıdır.³⁵³

³⁵³ Yavuz, a.g.e., s.2195.

4.28. Mehmet Hanifi Tiryaki
(d. 1956, Nizip, Gaziantep)

Mehmet Hanifi Tiryaki, 01 Ocak 1956 tarihinde Gaziantep'in Nizip İlçesi'nde doğmuştur. Babası Cuma Sani Bey, annesi Emine Perihan Hanımdır. İlkokul ve ortaokulu Nizip'te Cumhuriyet İlkokulu ile Ali Alkan Ortaokulu'nda, liseyi İstanbul'da Haydarpaşa Lisesi (1. ve 2. Sınıf) ve Nizip Lisesi (3. Sınıf)'nde okuyan Tiryaki, 1972-1976yılları arasında ODTÜ Hazırlık ve Kimya Bölümlerinde öğrenim görmüştür. Daha sonra bu öğrenimini kendi isteğiyle bırakmış, 1981-1982 eğitim-öğretim yılında Erciyes Üniversitesi'nin Mühendislik Fakültesi'nin Elektronik Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur.

Çalışma hayatına 1977-1984 yılları arasında İstanbul'da özel sektörde yöneticilik yaparak başlayan Tiryaki, 1985-1989 yılları arasında D. B. Deniz Nakliyat, T.A.Ş'de Daire Başkanı olarak kamu görevlerinde bulunmuştur. 1989-1992 yılları arasında³⁵⁴ İskenderun Demir Çelik Grup Başkanlığı'nı yapan Tiryaki, aynı müessesede 1992-1994 yılları arası Demir Çelik Yönetim Komitesi Üyeliği ve Müessese Müdür Yardımcılığı görevleri yapmıştır. 1994-1996 yılları arasında İskenderun Demir Çelik A.Ş Genel Müdür Yardımcısı, 1996-1998 yılları arasında İskenderun Demir Çelik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür olarak görevler almış. 1999 Ocak ayı içinde milletvekilliği seçimleri nedeniyle görevinden istifa etmiştir. 18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Gaziantep'ten MHP Milletvekili seçilen Tiryaki, 21. Dönem TBMM'de Parlamentolararası Birlik (PAB) Türk Grubu

³⁵⁴ Yavuz, a.g.e., s.2198.

üyeliği yapmıştır. İngilizce bilen Mehmet Hanifi Tiryaki, evli ve 3 çocuk babasıdır.³⁵⁵

³⁵⁵ Yavuz, a.g.e., s.2199.

5. 2000-2015 Dönemi Gaziantep Milletvekilleri

2000-2015 yılları arası Türkiye için siyasi olaylar bakımından daha önceki dönemlere göre daha sakin geçtiği söylenebilir. Özellikle bir önceki döneme nazaran siyasi iradenin koalisyon yapısı yerine tekrardan tek parti hükümetinin olması kayda değerdir. Bu dönem içerisinde Türkiye gündeminde özellikle dış politika açısından 2001 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'a müdahale etmesi, Ortadoğu'da ve komşu ülkelerde ortaya çıkan iç olaylar, Türkiye'yi yakından ilgilendirmiş, parlamento çatısı altında bu konular sıkça gündeme gelmeye başlamıştır. Bu dönemde özelliklerinden biri de hızla artan Türkiye nüfusuna paralel olarak artış gösteren Gaziantep nüfusu ile birlikte, Gaziantep'in çıkardığı milletvekili sayısında artış olmuştur.

5.1. Ömer Abuşoğlu
(d. 1951, Gaziantep) – (ö. 2 Nisan 2007)

Ömer Abuşoğlu, 15 Mart 1951 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Bey, annesi Şaziye Hanımdır. İlkokulu, Ahmet Çelebi İlkokulu'nda (Gaziantep), Ortaöğrenimini, İmam Hatip Okulu'nda (Gaziantep) ve Gaziantep Lisesinde tamamlayan Abuşoğlu, 1974 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun olmuştur. 1980 yılında aynı fakültede doktorasını tamamlamış. 1983 yılında Yrd. Doç. 1987 yılında doçent, 1993 yılında da profesör unvanını almıştır.

1975 yılında Adana İTİ Akademisinde başladığı akademik hayatına 1982 yılında Çukurova Üniversitesine intisap ederek devam etmiştir. 1993 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesine, 1999 yılında da Gaziantep Üniversitesine geçmiş, bu üniversitelerde fakülte dekanlığı (6 yıl), enstitü müdürlüğü (3 yıl), rektör yardımcılığı (2 yıl) görevlerinde bulunmuştur. Üniversitedeki bu görevleri yanında TOBB'de İktisat Araştırmaları Dairesi Başkanlığı ve Genel Sekreter Yardımcılığı görevlerinde bulunan Abuşoğlu, Bir yıl süreyle de başbakan danışmanı olarak görev yapmıştır.³⁵⁶

3 Kasım 2002 seçimlerinde AK Parti listesinden Gaziantep Milletvekili seçilen Abuşoğlu, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliği yapmıştır. 29 Mart 2005'te istifa ederek, 30 Mart 2005'te Anavatan Partisine katılmış, Grup başkanvekilliği yapmıştır. Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği (BAPB) Türk Grubu Başkanlığında

³⁵⁶ Yıldız, a.g.e., s.403.

bulunmuştur. Abuşoğlu, 2 Nisan 2007 tarihinde Osmaniye yakınlarında geçirdiği trafik kazasında vefat etmiştir. Evli ve 2 çocuk babası olan Abuşoğlu, İngilizce bilmekteydi.

Eserleri; “Türk Lirasının Konvertibilitesi”, “Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Bölgesel Gelişme İçin Bir Model”, “Döviz Kuru Politikası ve İhracata Etkisi”³⁵⁷

³⁵⁷ Yıldız, a.g.e., s.404.

5.2. Mahmut Durdu
(d. 1947, İslâhiye – Gaziantep)

Mahmut Durdu, 15 Şubat 1947 yılında Gaziantep'in, İslâhiye İlçesi, Altınüzüm Beldesi Haltanlı köyünde doğmuştur. Babası Durdu Bey, annesi Hava Hanımdır. İlkokulu Haltanlı İlkokulu'nda, ortaokulu İslâhiye Ortaokulu'nda, lise tahsilini de Ceyhan Lisesinde tamamlayan Durdu, 1968-1972³⁵⁸ yılları arasında eğitim gördüğü İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirerek uzun süre avukatlık yapmıştır.

Gaziantep Barosu İslâhiye Şube Başkanlığı ile özel şirketlerde yöneticilik ve denetçilik görevleri yapan³⁵⁹ Mahmut Durdu, 3 Kasım 2002 yılında yapılan 22. Dönem genel seçimlerde AK Parti listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Mecliste Adalet Komisyonu üyeliği yapan Mahmut Durdu, 23. Dönemde de Ak Parti listesinden Gaziantep Milletvekilliği yapmıştır. Başlangıç düzeyinde Fransızca bilen Durdu, evli ve 5 çocuk babasıdır.³⁶⁰

³⁵⁸ Yıldız, a.g.e., s.408.

³⁵⁹ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Mahmut Durdu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁶⁰ Yıldız, a.g.e., s.408.

5.3. Mehmet Sarı (d. 1968, Nizip – Gaziantep)

Mehmet Sarı, 10 Mayıs 1968’de Gaziantep’in Nizip İlçesi’nde doğmuştur. Babası Ahmet Bey, annesi Asya Hanımdır. İlkokulu, Nizip Cumhuriyet İlköğretim Okulu’nda, ortaokulu, Nizip Ortaokulu’nda, liseyi de Nizip Ticaret Lisesi’nde tamamlayan Mehmet Sarı, 1985 yılında girdiği Uludağ Üniversitesi İİBF işletme bölümünden, 1989 yılında mezun olmuştur.³⁶¹ Yüksek tahsilinin ardından çalışma hayatına atılan Sarı, Özsarı Gıda Sanayii Ticaret Limited Şirketinin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevi ile iki dönem de Nizip Belediye Meclis Üyeliği görevlerini yürütmüştür.³⁶²

3 Kasım 2002 yılında yapılan genel seçimlerde AK Parti listesinden Gaziantep Milletvekili seçilen Sarı, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ve (10/41,170, 177,263,295) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerinde bulunmuştur. 22, 23 ve 24. Dönem Ak Parti Gaziantep Milletvekilliği yapan Sarı, 24. Dönemde, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Üyeliğini yürütmektedir.³⁶³ Mehmet Sarı, evli ve 5 çocuk babasıdır.³⁶⁴

³⁶¹ Yıldız, a.g.e., s.409.

³⁶² TBMM. (2012). *TBMM 24. Dönem TBMM Albümü*. TBMM Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı Yayınları No:2, Ankara, s.100.

³⁶³ *TBMM Özgeçmiş*. (2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6264 (25.11.2014).

³⁶⁴ TBMM 24. Dönem TBMM Albümü, s.100.

5.4. Fatma Şahin (d. 1966, Gaziantep)

Fatma Şahin, 20 Haziran 1966'da Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mustafa Bey, annesi Perihan Hanım'dır.³⁶⁵ İlk ve orta öğrenimi, İstiklal İlkokulu'nda, lise öğrenimini Gaziantep Kız Lisesi'nde tamamlayan³⁶⁶ Şahin, yüksek tahsilini de İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nü tamamlamıştır. Mezuniyetinin ardından iş hayatına atılmış, SANKO Holding'de İşletme Mühendisi ve Boyahane İşletme Müdürü olarak görev yapmıştır.³⁶⁷

Bir müddet sonra siyasetle ilgilenmeye başlayan Şahin, 2001 yılında Ak Parti İl Kurucu Üyesi olmuş, 3 Kasım 2002'de yapılan erken genel seçimlerde Ak Parti listesinden 22. Dönem Gaziantep Milletvekili seçilmiştir.³⁶⁸ Böylelikle Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, Gaziantep'in ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin "ilk kadın" Milletvekili olan Fatma Şahin, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan genel seçimlerde de Ak Parti listesinden 23. Dönem Gaziantep Milletvekili seçilerek, Gaziantep ve bölgesinde üst üste 2 dönem Milletvekilliği yapan ilk kadın Milletvekili olmuştur. 22. Dönemde Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Üyeliği, TBMM Töre ve Namus Cinayetleri ile Çocuklara Karşı Şiddeti Araştırma Komisyon Başkanlığı görevlerini yürütmüştür. AK Parti Kadın Kollarında bir dönem teşkilattan ve bir dönem de siyasi işlerden sorumlu genel başkan yardımcılığı görevlerinde

³⁶⁵ TBMM, a.g.e., s,102.

³⁶⁶ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Fatma Şahin'in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁶⁷ Semra Gökçimen. (2009). *Türk Parlamento Tarihinde Kadın Parlamenterler 1935-2009*. TBMM Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, Ankara, s,356.

³⁶⁸ *Fatma Şahin Biyografisi*. (2014). <http://www.biyografi.info/kisi/fatma-sahin> (29.11.2014).

bulunmuştur.³⁶⁹ Ayrıca, Sanayi, Ticaret Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve AB Uyum Komisyonu ile enerji doğalgaz anlaşmalarına ilişkin iddialar konusunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Eski Bakanları Mustafa Cumhur Ersümer ile Zeki Çakan haklarında kurulan Meclis Soruşturma Komisyonunda ve Tuz Gölü Araştırma Komisyonunda çalışmıştır. Töre cinayetlerine ilişkin Meclis Araştırması Komisyonunda da Başkan olarak görev yapmıştır.³⁷⁰

61. hükümette Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olarak görev yapan Fatma Şahin, bu görevi 25 Aralık 2013 tarihine kadar sürdürmüştür. 30 Mart 2014'te yapılan yerel seçimlerde Ak Parti'den Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan adayı gösterilen,³⁷¹ Şahin, bu seçimi kazanarak Gaziantep'in, "ilk kadın" belediye başkanı olmuştur.³⁷² İyi düzeyde İngilizce bilen Şahin, evli ve 2 çocuk annesidir.³⁷³

³⁶⁹ Fatma Şahin Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı.

(2014).<http://www.gaziantep.com.tr/baskanimiz.html> (29.11.2014).

³⁷⁰ Gökçimen, a.g.e., s.357.

³⁷¹ Erdoğan: Zaman münakaşa zamanı değil. (2014).<http://www.ntvmsnbc.com/id/25482815/> (29.11.2014).

³⁷² M. Oğuz Göğüş'ün İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep kitabının, "Belediyenin Tarihçesi" (s. 119-140) bölümünden derlenmiştir.

³⁷³ TBMM. a.g.e., s.102.

5.5. Kürşat Tüzmen (d. 1958, Ankara)

Kürşat Tüzmen, 9 Ekim 1958 yılında Ankara’da doğmuştur. Babası Nuray Bey, annesi Feriha Hanımdır. Çankaya İlkokulu, ortaokulu ve lisesini bitiren Tüzmen, ODTÜ İdari ve İktisadi İlimler Fakültesi işletmecilik bölümünden 1981 yılında mezun olmuştur. 1981-1984 yılları arasında özel sektörde yöneticilik yapmış, 1984 yılında Devlet Planlama Teşkilatı, Serbest Bölgeler Başkanlığında uzman olarak çalışmaya başlamıştır. 1989-1991 yılları arasında Illinois Üniversitesinde uluslararası işletmecilik bölümünde masterını tamamlayan Tüzmen, 1991-1993 yılları arasında, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Daire Başkanı, 1993-1994’te Genel Müdür Yardımcısı, 1994-1997’de Serbest Bölgeler Genel Müdürü, 1997-1999 arasında Dış Ticaret Müsteşar Yardımcısı, 1999-2002 yıllarında Dış Ticaret Müsteşarı olarak görevler yapmıştır. Bu görevde iken emekli olan Tüzmen, ayrıca 1997-1999 İGEME Genel Sekreteri, 1995-1999 WEPZA yönetim kurulu üyesi olarak, 1999-2002 İhracatı Özelleştirme Merkezi yönetim kurulu başkanı, 2000-2002 EXİMBANK yönetim kurulu başkanı olarak görevler yapmıştır.³⁷⁴ 1999, 2000, 2001 yıllarında “Yılın Bürokrati” seçilen Tüzmen, Milli yüzücü olarak uluslararası maratonlarda birincilikler almıştır, Tüzmen ayrıca eğitimci balıkadam ve dalgıçlık yapmaktadır.

3 Kasım 2002 seçimlerinde AK Parti Gaziantep Milletvekili seçilen Tüzmen, 58’inci ve 59’uncu Hükümetlerde Devlet Bakanı olarak görev yapmış, 22’nci Yasama Döneminde 4 kanun teklifine imza atmıştır. 2009 yılında yapılan kabine

³⁷⁴ Yıldız, a.g.e., s.412.

değişikliği ile 60. Hükümet'teki görevi sona eren Tüzmen, daha sonra AK Parti MKYK'sına seçilmiş ve AK Parti Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı olmuştur. Fakat son dönemlerde cilt kanseri nükseden Tüzmen görevinden ayrılmıştır.³⁷⁵

İngilizce ve Almanca bilen Tüzmen, evli ve 2 çocuk babasıdır. Eserleri; “Rekabetçi Üstünlük Teorisi Çerçevesinde Serbest Bölgelerin İncelenmesi, HDTM 1991.”, “Ekonomi ve Dış Ticaret Hakkında Çeşitli Makaleler.”³⁷⁶

³⁷⁵ Kürşat Tüzmen. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Kürşad_Tüzmen, (03.11.2014).

³⁷⁶ Yıldız, a.g.e., s.413.

5.6. Ahmet Uzer
(d. 1956, Gaziantep)

Ahmet Uzer, 15 Mayıs 1956 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Sabri Bey, annesi Emine Hanımdır. Gaziantep Merkez Fatih Sultan Mehmet İlkokulu ve Gaziantep Lisesini bitiren Uzer, ardından Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi maliye-muhasebe bölümünden 1979 yılında mezun olmuştur.

1972 yılından beri ticaretle uğraşan Ahmet Uzer, 1972-1989 yılları arasında demir-çelik sektöründe (Çevre Haddeciler Derneği kurucu üyesi) çalışmış, 1989-1996 yıllarında tekstil sektöründe (pamuk ipliği ve büküm) faaliyet göstermiştir. 1996 yılında Uzer Tekstili kurarak, Gaziantep'te ilk kez bilgisayarlı havlu tezgâhlarında ihracata yönelik bornoz üretimini gerçekleştiren Ahmet Uzer, Çeşitli vakıf ve derneklerde görev almış. MÜSİAD üyeliği yapmıştır.

Siyasete 1994 yılında Refah Partisi'nde başlayan Uzer, Daha sonra Fazilet Partisi'nde Gaziantep İl Başkanlığı yapmıştır. Yeni Dönemde AK Parti'nin kurulması ile Gaziantep'te kurucu il başkanı olarak siyasete devam eden Uzer,³⁷⁷ 3 Kasım 2002 Genel Seçimlerinde Gaziantep'ten milletvekili olarak seçilerek meclise girmiştir. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyelikleri yapan Uzer, 22'nci Yasama Döneminde 17 kanun teklifine imza koymuş, 1 yazılı soru önergesi vermiştir. Evli ve üç çocuk babası³⁷⁸ olan Uzer, siyasete milletvekilliğinin ardından

³⁷⁷ Yıldız, a.g.e., s.414.

³⁷⁸ Yıldız, a.g.e., s.415.

28 Aralık 2014 tahine kadar 6 yıl süreyle Ak Parti Gaziantep İl Başkanı olarak devam etmiştir.³⁷⁹

³⁷⁹ AK Parti İl Başkanı Uzer, Hayırlı olsun dedi. (2014). http://www.olaymedya.com/Haber/ak-parti-il-baskani-uzer-hayirli-olsun-dedi_1418983433.html (31.12.2014).

5.7. Ahmet Yılmazkaya
(d. 1946, Besni, Adıyaman)

Ahmet Yılmazkaya, 1 Şubat 1946'da Adıyaman'ın Besni İlçesi'nde doğmuştur. Babası İbrahim Bey, annesi Aişe Hanımdır. Besni Atatürk İlkokulunu bitiren Yılmazkaya, 1972 yılında Gaziantep'e yerleşmiştir. Orta ölçekli bir sanayi işletmesi sahibidir.

Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarında çalışmalar yapan Yılmazkaya, 1980 öncesi Cumhuriyet Halk Partisi Merkez İlçe yönetim kurulu üyeliği ve Gaziantep Belediye Meclis üyeliği yapmıştır. 1980 sonrası siyasi partilerin açılışı ile SODEP'te siyasete başlamış, SHP-SODEP birleşmesinde SHP'de siyasete devam etmiştir. 1984-1989 yılları arasında belediye meclis üyeliği, il yöneticiliği ve çeşitli dönemlerde kurultay delegeliği yapan Yılmazkaya, 1992'de CHP yeniden açılınca SHP'den ayrılıp, CHP'de siyasete devam etmiştir. CHP il ikinci başkanlığı görevinde bulunan Yılmazkaya, 1999 yılında yapılan ön seçimde liste birincisi seçilmiş, Parti baraja takıldığı için milletvekili seçildiği halde Parlamente'ye girememiştir.³⁸⁰ 2'nci dönemde, CHP'den Gaziantep Milletvekili seçilerek parlamente'ye giren Yılmazkaya, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliği yapmıştır. 22'nci Yasama Döneminde 75 kanun teklifine imza koymuş, 10 yazılı soru önergesi vermiştir. Ahmet Yılmazkaya, Evli ve üç çocuk sahibidir.³⁸¹

³⁸⁰ Yıldız, a.g.e., s.417.

³⁸¹ Yıldız, a.g.e., s.418.

5.8. Yaşar Ağyüz (d. 1949, Bingöl)

Yaşar Ağyüz, 14 Ocak 1949'da Bingöl'de doğmuştur. Babası Zikri Bey, annesi Süheyla Sevim Hanımdır.³⁸² İlkokulu Kayacık İlkokulu'nda orta ve lise eğitimini Gaziantep Lisesi'nde tamamlayan Ağyüz, 1975-1976 eğitim-öğretim döneminde, Karadeniz Teknik Üniversitesi Jeodezi Bölümü'nü bitirmiştir.³⁸³

Harita Yüksek Mühendisi olan Ağyüz, 1968 yılında üniversite öğrenci derneği başkanlığında başlayan siyasi yaşamı ile 1980 yılına kadar CHP'nin çeşitli kademelerinde görev yapmıştır. 1984-1989 yılları arası Belediye Meclis üyesi olarak görev yapan Ağyüz,³⁸⁴ 1989, 1994, 1999 yıllarında yapılan mahalli seçimlerinde Gaziantep Şahinbey İlçe Belediye Başkanı olarak üç dönem üst üste görev yapmıştır. 2007 yılında yapılan genel seçimde, CHP Gaziantep Milletvekili olarak meclise giren Ağyüz, Az düzeyde İngilizce bilmekte olup, evli ve 2 çocuk babasıdır.³⁸⁵

³⁸² TBMM Özgeçmiş. (2014) http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi (04.11.2014)

³⁸³ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Yaşar Ağyüz'ün hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁸⁴ Sakioğlu, a.g.e., s.293.

³⁸⁵ TBMM Özgeçmiş. (2014) http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi (04.11.2014).

5.9.Akif Ekici **(d. 1955, Gaziantep)**

Akif Ekici, 13 Temmuz 1955 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Bey, annesi adı Fehime Hanımdır. Lise eğitimini tamamladıktan sonra, ³⁸⁶ İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'nde başladığı yükseköğrenimini yarıda bırakarak, 1977 yılında iş hayatına atılan Ekici, 1983 yılında tekstil sektörünün boya ve terbiye kolunda sanayiciliğe adım atmıştır. 1986 yılında Boyaş Boya ve Kimya Sanayiye kurmuş, Halen Boyaş Boya'nın Yönetim Kurulu Başkanı olarak aynı sektörde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Akif Ekici, SODEP'in kurucu üyelerinden olup, ilçe yönetim kurulu üyeliği de yapmıştır. SHP-SODEP birleşmesinde yönetim kurulu üyeliği, CHP ve SHP'de il başkan yardımcılığı yapan Ekici, CHP, SODEP ve SHP'de kurultay delegeliklerinde bulunmuştur. 1999–2004 yılları arasında Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclis Üyeliği–Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekilliği, Şehitkâmil Belediyesi Meclis üyeliği, 1999–2004 yılları arasında Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi (GOSB) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini yürütmüştür. 2002–2004 yılları arasında Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Kurucular Kurulu Yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulunana Ekici, 1998-2000 yılları arasında Gaziantep Serbest Bölgesi Kurucusu ve İşleticisi A.Ş. GASBAŞ'ta Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği yapmıştır. 23. Dönemde CHP'den Gaziantep Milletvekili seçilen Ekici, vekilliği döneminde, KİT Komisyon Üyeliği, CHP Meclis Yönetim Kurul Üyeliği

³⁸⁶ TBMM Özgeçmiş. (2014). http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi (Erişim 04.11.2014)

yapmıştır.³⁸⁷ 30 Mart 2014 mahalli seçimlerinde, CHP'den Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan adayı olmuş, fakat seçilememiştir.³⁸⁸ Orta düzeyde İngilizce bilen Ekici, evli ve 4 çocuk babasıdır.³⁸⁹

³⁸⁷ Akif Ekinci Biyografi. (2014). <http://www.akifekici.com.tr/biyografi.php> (04.11.2014).

³⁸⁸ Akif Ekici Chp Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan Adayı. (2014). <http://secim.haber7.com/aday/chp/5832/akif-ekici> (04.11.2014)

³⁸⁹ TBMM Özgeçmiş. (2014). http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6506 (04.11.2014)

5.10. Mehmet Erdoğan
(d. 1956, Besni, Adıyaman)

Mehmet Erdoğan, 30 Ekim 1956'da Adıyaman'ın Besni İlçesi'nde doğmuştur. Babasının Hasan Bey, annesi Zeynep Hanımdır. İlk ve ortaokulu Besni, liseyi de Adıyaman Lisesi'nde tamamlayan Erdoğan, yüksek tahsilini de 1985 yılında Ankara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nü bitirmiştir.³⁹⁰

Mehmet Erdoğan, Gaziantep Kent Konseyi Genel Sekreterliği, Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Sanayi Odası Üyeliklerinde bulunmuş, Gaziantep Serbest Bölgesi Kurucusu ve İşleticisi A.Ş. GASBAŞ'ta Serbest Dış Ticaret Bölge kurucu ortaklığı, Gaziantep Ekonomisini Güçlendirme Vakfı Başkan Vekilliği, Gaziantep Halıcılar Odası Yönetim Kurulu Üyeliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Üyeliği, Gaziantep Hisar TV Genel Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. Tekstil, halı imalatı ve grafik tasarım alanlarında ticari faaliyetlerde bulunan Erdoğan, Gaziantep MÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Üyeliği de olmuştur.

23. Dönem ve 24. Dönemde Ak Parti listesinden Gaziantep Milletvekili seçilen Mehmet Erdoğan, 23. Dönemde Türkiye-Moğolistan Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkanı olarak görev yapmıştır.³⁹¹ 24. Dönemde Sanayi, Ticaret,

³⁹⁰ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Mehmet Erdoğan'ın hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁹¹ TBMM, a.g.e., s.99.

Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi olan Erdoğan, evli ve 6 çocuk babasıdır.³⁹²

³⁹² TBMM Özgeçmiş.

(2014).http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6506 (04.11.2014)

5.11. Halil Mazıcıoğlu (d. 1960, Gaziantep)

Halil Mazıcıoğlu, 4 Kasım 1960'ta Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Doğan Bey, annesi Hilal Neşide Hanımdır. İlköğrenimini Dai Ahmet Ağa İlkokulu'nda, ortaöğrenimini Gaziantep Koleji'nde, lise eğitimini Kabataş Erkek Lisesi'nde tamamlayan Mazıcıoğlu, 1978 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne girmiş, burada 1 yıl okuduktan sonra 1979 yılında, Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümüne girerek, bu fakülteden 1983 yılında mezun olmuştur.³⁹³ Yüksek lisansını, aynı üniversitede "Isı Proses" dalında tamamlayan Mazıcıoğlu,³⁹⁴ Tekstil sektörü, inşaat müteahhitliği, doğalgaz, mühendislik hizmetleri sektörlerinde yönetici olarak faaliyette bulunmuştur.

Mazıcıoğlu, Gaziantep Şehitkâmil İlçe Başkan Yardımcılığı, Ak Parti Gaziantep İl Başkan Yardımcılığı, Gaziantep Şahinbey Belediyesi Başkan danışmanlığı³⁹⁵ Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Alt Yapı ve Ulaşım Komisyonu Kent Konseyi Üyesi, Fatih İlim Araştırma Vakfı Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulmuştur. 23. Dönem ve 24. Dönemde Ak Parti'den Gaziantep milletvekili seçilen Mazıcıoğlu, TBMM Sanayi Ticaret Enerji Tabii Kaynaklar Bilgi

³⁹³ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelei*. Halil Mazıcıoğlu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁹⁴ TBMM, a.g.e., s.100

³⁹⁵ *Halil Mazıcıoğlu Özgeçmiş*. (2014). <http://www.halilmazicioglu.com/sayfa/detay/ozgecmis.html> (04.11.2014).

ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığı yapmaktadır. İngilizce bilen Mazıcıoğlu, evli ve 2 çocuk babasıdır.³⁹⁶

³⁹⁶ Ak Parti Milletvekilleri. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27> (04.11.2014)

5.12. Özlem Müftüoğlu
(d. 1966, Gaziantep)

Özlem Müftüoğlu, 3 Ocak 1966 yılında Gaziantep'te doğmuştur. Babası Kamil Bey, annesi Ayten Hanımdır. İlkokulu, Akyol İlköğretim Okulu'nda, ortaokul ve lise öğrenimini Gaziantep Anadolu Lisesi'nde tamamlayan Müftüoğlu, yüksek tahsilini de 1989 yılında Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde tamamlamıştır. Mezun olduktan sonra özel sektörde çeşitli projelerde çalışmıştır. Gaziantep Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan Müftüoğlu, iyi derecede İngilizce bilmektedir. Ayrıca bir süre öğretmenlik yapmış olan Müftüoğlu, mesleği ile ilgili birçok projelerde çalışmalar yürütmüştür.

Siyasi hayata Ak Parti ile başlayan Müftüoğlu, İl Kadın Yürütme Üyeliği, İl Yönetim Kurulu Üyeliği, İl Kadın Kolları Başkanlığı, İl Kadın Kolları Genel Merkez MKYK üyeliği,³⁹⁷ Şahinbey Belediyesi'nde Meclis Üyeliği, Şahinbey Kentler Birliği Başkan Yardımcılığı, Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi İmar Komisyonu Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. Müftüoğlu ayrıca, Şahinbey Yoksulluk ve İşsizlikle Mücadele Derneğinin Kurucu Üyeliği³⁹⁸ ile çeşitli sosyal sorumluluk projelerinin hayata geçirilmesi konularında çalışmalar yürütmüştür.

Özlem Müftüoğlu 2007 yılında yapılan genel seçimlerde, Gaziantep'in TBMM tarihinde ikinci kadın milletvekili, olarak Ak Parti'den 23. Dönem Gaziantep

³⁹⁷ TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleleri*. Özlem Müftüoğlu'nun hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

³⁹⁸ *Ak Parti Milletvekilleri*. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/23/27#> (04.11.2014).

Milletvekili seçilerek meclise girmiştir.³⁹⁹ Mecliste, Türk-Slovakya Parlamentolar arası Dostluk Grubu Başkanlığı yapan Müftüoğlu, evli ve 3 çocuk annesidir.⁴⁰⁰

³⁹⁹ TBMM Albümü'nden elde edilen bilgilerle düzenlenmiştir.

⁴⁰⁰ TBMM, a.g.e., C.III, s.1558.

5.13. Hasan Özdemir (d. 1947, Oğuzeli – Gaziantep)

Hasan Özdemir, 1 Ocak 1947’de Gaziantep’in Oğuzeli İlçesi’nde doğmuştur. Babası Hüseyin Bey, annesi Hadice Hanımdır.⁴⁰¹ İlkokulu Oğuzeli Tutluca Köyü İlkokulu’nda orta tahsilini Oğuzeli Ortaokulu’nda bitirdikten sonra, 1967 yılında Ankara Polis Koleji’ni, 1970 yılında ise Polis Akademisi’ni derece ile tamamlayan Özdemir, Yüksek lisansını da Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İş İdaresi Enstitüsü’nde tamamlamıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü’nün farklı birimlerinde değişik kademelerde görev aldıktan sonra sırasıyla Ağrı, Malatya, Ankara, Samsun, Mersin, İzmir ve İstanbul’da İl Emniyet Müdürü olarak görev yapan Özdemir, daha sonra Ardahan Valiliğine atanarak bu görevi yürütmüştür. Bir dönem Merkez Valisi olan Özdemir, Merkez Valisi kadrosu ile ikinci kez İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevine getirilmiştir. İstanbul Merkez Valileri Grup Başkanlığı’nda Merkez Valisi görevinde bulunmuş, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde öğretim görevlisi olarak dersler vermiştir.⁴⁰² İstanbul Gaziantep’liler Derneği, Nizipliler Derneği, İstanbul Baraklar Derneği ve Gaziantep Yörük Türkmen Derneği Üyelikleri bulunan⁴⁰³ Özdemir. 2007 yılında yapılan genel seçimlerde MHP listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek

⁴⁰¹ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Hasan Özdemir’in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

⁴⁰² TBMM Özgeçmiş. (2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=23&p_sicil=6445 (05.11.2014)

⁴⁰³ TBMM Arşivi. *Hal Tercümelere*. Hasan Özdemir’in hal tercüme kâğıdından derlenmiştir.

Meclise girmiştir. 23. Dönem Gaziantep Milletvekilidir. Çok iyi düzeyde İngilizce bilen Özdemir, evli ve 2 çocuk babasıdır.⁴⁰⁴

⁴⁰⁴ TBMM, a.g.e, C.III, s.1558.

5.14. Mehmet Şimşek (d. 1967, Batman)

Mehmet Şimşek, 1967 yılında Batman İli Gercüş İlçesi'nin Arıca (Kefre) köyünde doğmuştur. Babası Hasan Bey, annesi Mehdiye Hanımdır.⁴⁰⁵ İlk ve orta öğrenimini Batman Merkez'de, liseyi ise Gercüş'te tamamlayan Şimşek, 1988 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü'nden dönem ikincisi olarak mezun olmuştur. Aynı fakültede yaklaşık bir yıl araştırma görevlisi olarak çalıştıktan sonra, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açılan sınavı kazanarak resmi burslu statüde dil eğitimi ve yüksek lisans öğrenimi görmek üzere İngiltere'ye giden Şimşek, 1993 yılında Exeter Üniversitesi'nde finans ve ekonomi dalında yüksek lisans derecesini almaya hak kazanmıştır.⁴⁰⁶

Şimşek, iş hayatında ABD Büyükelçiliğinde ve Deutsche Menkul Kıymetlerde kıdemli ekonomist olarak çalışmış, bir süre UBS Bankası Hisse Senedi Analiz Biriminde görev yaptıktan sonra uluslararası finans kuruluşu Merrill Lynch'te ekonomist ve stratejist olarak çalışmıştır. Ayrıca aynı kurumun Avrupa, Ortadoğu ve Afrika Bölgesi Makroekonomik Araştırmaları Bölüm Başkanlığı görevini yürütmüştür.⁴⁰⁷

⁴⁰⁵ TBMM, a.g.e., C.III. s.1558.

⁴⁰⁶ *Maliye Bakanı Özgeçmiş. (2014).* <http://www.maliye.gov.tr/Sayfalar/MaliyeBakani-Ozgecmisi.aspx> (05.11.2014).

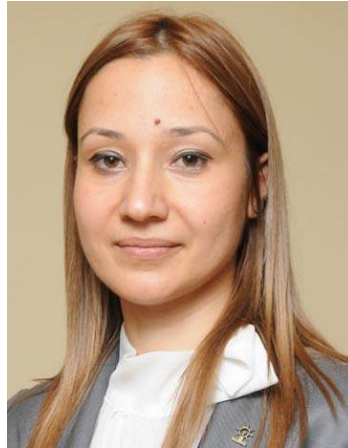
⁴⁰⁷ *TBMM Özgeçmiş. (2014).*

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6398 (05.11.2014)

22 Temmuz 2007 Genel Seçimlerinde, AK Parti listesinden Gaziantep 1. sıra milletvekili olarak seçilen Şimşek, seçimlerin ardından kurulan 60. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı olarak görev yapmıştır. 1 Mayıs 2009 tarihine kadar bu görevi yürüten Şimşek, bu tarihte ilan edilen kabine değişikliği ile Maliye Bakanlığı görevine getirilmiştir. 12 Haziran 2011 tarihinde yapılan seçimlerde AK Parti Batman 1. sıra milletvekili olarak seçilen Şimşek, Seçimlerin ardından kurulan 61. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde yeniden Maliye Bakanlığı görevine getirildi. Bakan Şimşek halen bu görevi yürütmektedir.⁴⁰⁸ Çok iyi düzeyde İngilizce bilen Şimşek, evlidir.⁴⁰⁹

⁴⁰⁸ *Maliye Bakanı Özgeçmiş. (2014).* <http://www.maliye.gov.tr/Sayfalar/MaliyeBakani-Ozgecmisi.aspx> (05.11.2014).

⁴⁰⁹ *TBMM Özgeçmiş. (2014).* http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6398 (05.11.2014)

5.15. Derya Bakbak
(d. 1972, Gaziantep)

Derya Bakbak, 16 Ağustos 1972'de Gaziantep'te doğmuştur. Babası Ahmet Bey, annesi Şenel Hanımdır. Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nü ve Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu olan Bakbak, Gaziantep Üniversitesi İnşaat Mühendisliği'nde mimari şekil tasarımı ve asma germe sistemlerin yapı analizi üzerine yüksek lisans yapmıştır.⁴¹⁰ Eğitim hayatına Gaziantep Üniversitesi İnşaat Mühendisliğinde doktora programında devam eden Derya Bakbak, iş hayatında ise, Arıca İnşaat Şirketinde mimar olarak çalışmış, Gaziantep Genç İşadamları Derneğinin 6. Dönem Yönetim Kurulu Kadınlar Kolunda görev almıştır.⁴¹¹ Bakbak, aynı zamanda, MÜSİAD Kadın Kolları, Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği, Mimarlar Odası ve Türk Parlamenterler Birliği üyesidir.

12 Haziran 2011 yılında yapılan genel seçimlerde, Gaziantep'in TBMM tarihinde üçüncü kadın milletvekili olarak Ak Parti'den 24. Dönem Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren⁴¹² Bakbak, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesidir.⁴¹³

⁴¹⁰ Ak Parti Milletvekilleri. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27> (24.11.2014)

⁴¹¹ TBMM a.g.e., s.98.

⁴¹² TBMM Albümü I. II. III. IV. Ciltten elde edilen bilgilerle düzenlenmiştir.

⁴¹³ TBMM Özgeçmiş. (2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6766 (24.11.2014)

Derya Bakbak'ın, “Osmaniye Bölgesinde Geleneksel Kerpiç Evler” ve “Sanayi Yapılarında Kerpiç” konulu bilimsel yayınları bulunmaktadır. Evli ve 2 çocuk sahibi olan Derya Bakbak, iyi derecede İngilizce bilmektedir.⁴¹⁴

⁴¹⁴Derya Bakbak Özgeçmiş. (2014). <http://www.deryabakbak.com.tr/ozgecmis.html> (24.11.2014).

5.16. Hüseyin Çelik
(d. 1959, Gürpınar, Van)

Hüseyin Çelik, 1959 yılında Van'ın Gürpınar İlçesi'nde doğmuştur. Babası Hasan Bey, annesi Sariye Hanımdır.⁴¹⁵ İlk ve Ortaokulu Tatvan Yatılı Bölge Okulu'nda okuyan Çelik, daha sonra Diyarbakır Merkez Öğretmen Lisesi'nde başladığı orta öğrenimini ise Van Alpaslan Öğretmen Lisesi'nde tamamlamıştır. Yükseköğretime, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başlayan Çelik, 1983 yılında bu okuldan mezun olmuş, aynı yıl Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır. 1987 yılında İstanbul Üniversitesi'nin kadrosuna geçen Hüseyin Çelik, “Genç Kalemler Mecmuası'nın Sistematik Tetkiki” konulu yüksek lisans tezini verdikten sonra aynı yıl İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde doktora öğrenimine başlamıştır.

Hüseyin Çelik, 1988-1990 yılları arasında Yeni Osmanlılar Cemiyeti üzerinde araştırmalar yapmak üzere İngiltere'de bulunmuştur. Aynı yıllarda University of London School of Oriental And African Studies (SOAS)'ta MA Programına devam etmiş, Ali Suavi ve Dönemi konulu doktora tezi ile ilgili araştırmalar yapmak üzere Belçika, Hollanda, Almanya, Avusturya, İsviçre, İtalya ve Fransa'daki bazı üniversite dokümantasyon merkezi ve araştırma enstitülerinde konuk araştırmacı

⁴¹⁵ TBMM a.g.e., s.98.

olarak bulunmuştur. 1991 yılında Yeni Türk Edebiyatı alanında doktor, 1992’de Yrd. Doçent, 1997’de Doçent olmuştur.⁴¹⁶

Siyasete 18 yaşında iken Adalet Partisi Gençlik Kollarında başlayan Çelik, Üniversite yıllarında ve akademik hayatında siyasetle yakından ilgilenmiştir. 18 Nisan 1999 Milletvekili Genel Seçimlerinde DYP'den Van Milletvekili seçilen Çelik, 3 Temmuz 2001’de DYP'den istifa ederek AK Parti'nin kurucuları arasında yer almıştır. Milletvekili seçildiği ilk yıl TBMM Başkanlık Divanı Üyeliğine seçilmiş, TBMM’de Ak Parti Grubu oluştuktan sonra Grup Başkan Vekili olmuştur.

3 Kasım 2002 Milletvekili genel seçiminde yeniden Van Milletvekili olarak parlamentoya giren Çelik, 58. Cumhuriyet Hükümetinde Kültür Bakanı olarak görev almış, 59 ve 60. AK Parti Hükümetlerinde ise, Millî Eğitim Bakanı olarak yer almıştır.⁴¹⁷ 24. Dönemde Ak Parti Gaziantep milletvekili olan Çelik, Milli Eğitim Bakanlığı görevinin ardından ise Başbakan Başdanışmanı olarak atanmıştır. Ak Parti MKYK üyesi olan Çelik, Ak Parti Genel Başkan Yardımcılığı ve Ak Parti Sözcülüğünün ardından Ak Parti Genel Başkan ve Başbakan Başdanışmanlığı görevine atanmıştır.⁴¹⁸ Tanıtma ve Medya Başkanı olarak çalışmalarına devam eden Çelik, Evli ve 3 çocuk babası olup ileri düzeyde İngilizce bilmektedir.

Başlıca Eserleri; “Bir Dönem Böyle Geçti”, “Türkiye’de Değişim Demokrasi ve Aydınlar”, “Van’da Ermeni Mezalimi”, “Türkler Karakterleri”, “Terbiyeleri ve Müesseleri”, “Türk Dostu İngiliz Türkolog Charles WELLS”, “Temizlik Doğudan Gelir”, “Şinasi”, “Reşat Nuri Güntekin’in Romanlarında Sosyal Tenkit”, “Osmanlı Yanlısı İngiliz Dış İşler Komiteleri”, “Genç Kalemler Mecmuası Üzerinde Bir Araştırma”, “Ali Suavî”, “Ali Suavî ve Dönemi”⁴¹⁹

⁴¹⁶ Ak Parti Milletvekilleri. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27> (24.11.2014).

⁴¹⁷ Hüseyin Çelik Özgeçmiş. (2014). <http://www.huseyincelik.net/ozgecmis.asp> (24.11.2014).

⁴¹⁸ Hüseyin Çelik. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Hüseyin_Çelik (24.11.2014).

⁴¹⁹ Hüseyin Çelik Özgeçmiş. (2014). <http://www.huseyincelik.net/ozgecmis.asp> (24.11.2014).

5.17. Abdullah Nejat Koçer
(d. 1963, Gaziantep)

Abdullah Nejat Koçer, 20 Ağustos 1963'te Gaziantep'te doğmuştur. Babası Mehmet Bey, annesi Ayten Hanımdır. İlkokulu Mehmetçik İlkokulu'nda, ortaokulu Gazi Ortaokulu'nda, Lise eğitimini de Gaziantep Lisesi tamamlayan Koçer, Eskişehir İktisadi ve Ticarî İlimler Akademisi'nde öğrenimini yarım bırakarak iş hayatına atılmıştır.⁴²⁰ Daha sonra Gaziantep Üniversitesi İşletme Yönetimi Bölümü'nde yükseköğrenimini tamamlayan Koçer'e, aynı üniversite tarafından ekonomi dalında "Fahri Doktora" unvanı verilmiştir.

1985 yılında iş hayatına başlayan ve birçok kurumun kuruluşunda kurucu olan aynı zamanda birçok kurumda yöneticilik yapan Nejat Koçer, 1998-2011 yılları arasında, Gaziantep Sanayi Odası Başkanlığı, 2000-2011 TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcılığı, Türkiye Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçı Birlikleri Yönetim Kurulu Üyeliği, Gaziantep Genç İşadamları Derneği Başkanlığı, Türk Genç İşadamları Vakfı Başkan Yardımcılığı, TOBB-Halkbank Kobi Yatırım Ortaklığı Yönetim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Yönetim Kurulu Üyeliği, TOBEV, TOBB Eğitim Vakfı Mütevelli Heyeti Üyeliği, TSE Teknik Kurul Üyeliği, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyeti Başkan Yardımcılığı, İpekyolu Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Üyeliği, Ortadoğu Fuar

⁴²⁰ TBMM a.g.e., s.99.

Merkezi Başkan Yardımcılığı, Güneydoğu Tekstil İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcılığı gibi görevlerde bulunmuştur.⁴²¹

12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Ak Parti listesinden Gaziantep Milletvekili seçilerek meclise giren Koçer, Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeliliğinin⁴²² yanı sıra Ak Parti Genel Merkez Ekonomi İşleri Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir.⁴²³ Ayrıca “Üretimden Dönenin Kaşığı Kırılsın” ve “Yaşam Koçu” isimli 2 kitap yayımlayan Koçer, Evli ve 3 çocuk babası olup, İngilizce bilmektedir.⁴²⁴

⁴²¹ Ak Parti Milletvekilleri. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27> (24.11.2014)

⁴²² TBMM Özgeçmiş. (2014). http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6763 (24.11.2014).

⁴²³ Koçer'e önemli görev.(2014). <http://www.telgraf.net/kocere-onemli-gorev-haberi-33705.html> (26.12.2014)

⁴²⁴ Nejat Koçer. (2014). <http://nejatkocer.com/Biyografi.aspx> (24.11.2014)

5.18. Ali Serindağ
(d. 1951, Pazarcık, Kahramanmaraş)

Ali Serindağ, 2 Nisan 1951'de Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesinde doğmuştur. Babası Bayram Bey, annesi Ayşe Hanımdır. 1970 yılında Gaziantep Lisesi'nden mezun olan Serindağ, 1975 yılında ise Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset ve İdari Bilimler Bölümü'nü tamamlamıştır.

1978'de Tokat Kaymakamı adayı olarak atanmış, daha sonra sırasıyla Bayat (Çorum), Araban (Gaziantep)'da Kaymakam vekili; Orhaneli (Bursa), Kiğı (Bingöl), Horasan (Erzurum) ve Yatağan (Muğla) ilçelerinde Kaymakam olarak görev yapmıştır. Daha sonra 1987 yılında Mülkiye Müfettişi, 1989 yılında ise Mülkiye Başmüfettişi olmuştur. 1991-1992 öğretim yılında Devlet Lisan Okulu'nda İngilizce eğitimi alan Serindağ, 1993 yılında mesleği ile ilgili inceleme ve araştırmalarda bulunmak üzere altı ay süre ile İçişleri Bakanlığı tarafından Londra'ya gönderilmiştir.⁴²⁵ Mülkiye Başmüfettişliği kadrosunda görev yaparken Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı, İçişleri Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı görevlerini vekâleten yürütmüştür. Ali Serindağ, 2000-2004 yılları arasında Kırklareli Valisi, 2004-2008 yılları arasında Bolu Valisi, 2008-2011 yılları arasında Ankara'da Merkez Valisi olarak görev yapmıştır.⁴²⁶

⁴²⁵ Ali Serindağ. (2014). <http://www.chp.org.tr/?pm=ali-serindag> (25.11.2014).

⁴²⁶ TBMM a.g.e., s.101.

Ali Serindağ, 12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Gaziantep'ten CHP Milletvekili olarak Parlamenteoya girmiştir. İçişleri Komisyonu Üyelişi olan Serindağ, evli ve 3 çocuk babası olup, İyi derecede İngilizce bilmektedir.⁴²⁷

⁴²⁷ TBMM Özgeçmiş. (2014).
http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6679(25.11.2014).

5.19. Ali Şahin
(d. 1970, Nizip, Gaziantep)

Ali Şahin, 2 Ocak 1970'te Gaziantep'in Nizip İlçesinde doğmuştur. Babas Ahmet Bey, annesi Safiyya Hanımdır.⁴²⁸ Lise eğitimini, Nizip İmam Hatip Lisesi'nde tamamladıktan sonra, Pakistan ile Türkiye arasındaki kültürel anlaşma ve öğrenci değişim programı çerçevesinde 1990-1997 yılları arasında Pakistan Karaçi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde Lisans ve Yüksek Lisansını tamamlamıştır. Türkiye'ye dönüşünün hemen ardından 20. Dönem Gaziantep Milletvekili Doç. Dr. Kahraman Emmioğlu'nun TBMM'de danışmanlığını yürüten Şahin, Fiziksel Engelliler Vakfı (FEV) ve bağlı şirketlerinde Genel Müdürlük görevlerinde bulunmuştur. Uzmanlık alanı olan Uluslararası İlişkiler alanında çalışmalar yapmış, Pakistan İstanbul Başkonsolosluğu Fahri Danışmanlığı görevini yürütmüş, Uluslararası insan kaçakçılığı konularında adli makamlara ve güvenlik güçlerine bilirkişi olarak hizmetler vermiştir. Güney Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi'ni (GASAM) arkadaşlarıyla birlikte kuran⁴²⁹ Şahin, ayrıca Taraf, Yeni Şafak ve Star gazetelerinde dış politika eksenli yorumlar yazmıştır.⁴³⁰

Ali Şahin, 12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Gaziantep'ten AK Parti Milletvekili olarak Parlamente'ye girmiştir. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Karma Parlamento (KPK) Komisyonu, Milli Savunma Komisyonu, Dışişleri Komisyonu, Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamente'ye Asamblesi Türk Grubu

⁴²⁸ TBMM a.g.e., s.101.

⁴²⁹ Ali Şahin Biyografisi. (2014). http://www.alisahin.org/?page_id=46 (25.11.2014).

⁴³⁰ TBMM a.g.e., s.101.

Üyelilikleri ⁴³¹ ile TBMM Türkiye-Lüksemburg Dostluk Gurubu Başkanlığını da yürüten ⁴³² Şahin, Çok iyi düzeyde İngilizce, iyi düzeyde Arapça ve Urduca bilmektedir. Şahin, evli ve 2 çocuk babasıdır. ⁴³³

⁴³¹ TBMM Özgeçmiş. (2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6770
(Erişim; 31.12.14)

⁴³² Ali Şahin Biyografi. (2014). http://www.alisahin.org/?page_id=46 (25.11.2014).

⁴³³ Ak Parti Milletvekilleri. (2014). <http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27>
(25.11.2014)

5.20. Mehmet Şeker (d. 1963, Gaziantep)

Mehmet Şeker, 5 Haziran 1963'te Gaziantep'te doğmuştur. Babası Osman Bey, annesi Zennup Hanımdır.⁴³⁴ İlk, Orta ve Lise eğitimini Gaziantep'te tamamlayan Şeker, Yükseköğrenimini 1989'da Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Tıp Doktoru olarak tamamlamıştır.⁴³⁵ 1990-1998 yılları arasında Gaziantep Devlet Hastanesi Hekimliği, 1998-2001 yılları arasında Gaziantep Amerikan Hastanesi Diyabet Merkezi Başhekimliği, 2003-2011 yılları arasında Gaziantep Amerikan Hastanesi Başhekim yardımcılığı, 1993-2011 arası Merinos Halı A.Ş. Sağlık Danışmanlığı görevlerini yürüten⁴³⁶ Şeker, Türkiye Diyabet Vakfı ve Uluslararası Diyabet Federasyonu üyesidir.

2009 yılında yapılan yerel seçimlerde CHP Şehitkâmil Belediye Başkan adayı olan Şeker,⁴³⁷ 12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Gaziantep'ten CHP Milletvekili olarak Parlamente'ye girmiştir. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu ve Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu Üyesi olan Şeker, İyi düzeyde İngilizce bilmekte olup, evli ve 2 çocuk babasıdır.⁴³⁸

⁴³⁴ TBMM a.g.e., s.102.

⁴³⁵ Mehmet Şeker Biyografi. (2014) <http://www.drmetsek.com/icerik.asp?sayfa=77> (25.11.2014).

⁴³⁶ Mehmet Şeker. (2014). <http://www.chp.org.tr/?pm=mehmet-seker> (25.11.2014).

⁴³⁷ Mehmet Şeker Biyografi. (2014) <http://www.drmetsek.com/icerik.asp?sayfa=77> (25.11.2014).

⁴³⁸ TBMM Özgeçmiş. (2014). http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6764 (25.11.2014).

5.21. Şamil Tayyar
(d. 1965, İslâhiye, Gaziantep)

Şamil Tayyar, 1 Mart 1965'te Gaziantep'in İslâhiye ilçesinde doğmuştur. Babası adı Hüseyin Bey, annesi Fidan Hanımdır.⁴³⁹ İlk orta ve lise öğrenimini İslâhiye ilçesinde tamamlayan Tayyar, 1986 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun olmuştur. Gazeteciliğe, 1985 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde son sınıf öğrencisi iken Milliyet Gazetesinde başlamış, 21 yıllık meslek hayatının 17 yılı Milliyet ve Sabah gazetelerinde geçmiştir. Daha sonra Yeni Şafak Gazetesinde Ankara Haber Müdürü ve köşe yazarı, Tercüman Gazetesinde köşe yazarı olarak çalışmıştır.⁴⁴⁰

12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Ak Parti'den Gaziantep Milletvekili seçilen Tayyar'ın, “Beşinci Darbe”, “Çelik Çekirdek & Türkiye'de Derin Devletin Tarihi”, “Gölge İktidar 1 Numara'nın İzinde”, “Kıt'a Dur!- 28 Şubat'tan 27 Nisan'a İktidar Kavgası”, “Kürt Ergenekonu Derin PKK'nın Gizli Kodları”, “Operasyon Ergenekon Gizli Belgelerde Karanlık İlişkiler”, “Pusu & Derin Devletin Kurbanları”, “5N 1 Kamyon” gibi yayımlanmış eserleri bulunmaktadır.⁴⁴¹ Evli ve 2 çocuk babası olan Tayyar, iyi düzeyde İngilizce bilmektedir.⁴⁴²

⁴³⁹ TBMM a.g.e., s.103.

⁴⁴⁰ Şamil Tayyar Biyografisi.(2014). <http://www.haberler.com/samil-tayyar/biyografisi/> (24.11.2014)

⁴⁴¹ Şamil Tayyar Kitap Listesi.(2014). <http://www.kitapyurdu.com/yazar/default.asp?id=42399> (24.11.2014).

⁴⁴² TBMM a.g.e., s.103.

5.22. Edip Semih Yalçın
(d. 1958, Gemerek, Sivas)

Edip Semih Yalçın, 26 Mart 1958'de Sivas'ın Gemerek İlçesinde doğmuştur. Babası Kamuran Bey, annesi Zekiye Hanımdır.⁴⁴³ İlk ve orta tahsilini Ankara'da tamamlayan Yalçın, Üniversite hayatına, 1975 yılında ODTÜ Gaziantep Mühendislik Fakültesi'nde başlamış, 1975-1978 yılları arasında Gaziantep'te Makine Mühendisliği öğrenimi görmüştür. Daha sonra Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü'nden 1984 yılında mezun olan Yalçın, aynı yıl Ankara Üniversitesi'nde başladığı Yüksek Lisans çalışmalarını 1986 yılında tamamlamıştır.⁴⁴⁴

Gazi Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak akademik hayata giren Yalçın, 1990 yılında doktor unvanını almış, 1991 yılında ise Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'ne yardımcı doçent olarak atanmıştır. Aynı fakültede doçent ve profesör unvanlarını alan Yalçın, Dekan Yardımcılığı, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölüm Başkanlığı görevlerinin yanı sıra 1999-2001 yılları arasında, Sağlık Bakanlığı'nda Müsteşar Yardımcılığı görevini yürütmüştür.⁴⁴⁵

12 Haziran 2011 genel seçimlerinde Gaziantep'ten MHP Milletvekili olarak Parlamente'ye giren Edip Semih Yalçın, Milli Savunma Komisyonu ve Akdeniz İçin

⁴⁴³ TBMM a.g.e., s.103.

⁴⁴⁴ *Siyaset: Sayın Milletvekilim, özgeçmişinizden kısaca bahseder misiniz?*, (2014). <http://www.siyasetdergisi.com.tr/Haber/EDIP-SEMIH-YALCIN--MHP-GAZIANTEP-MILLETVEKILI/472> (25.11.2014).

⁴⁴⁵ TBMM a.g.e., s.103.

Birlik Parlamenter Asamblesi Türk Grubu Üyesidir.⁴⁴⁶ Alanı ile ilgili olarak 5 adet kitabı, 11 adet yayına hazırladığı kitabı, 2 adet kitap editörlüğü, 49 adet makalesi, 9 adet ulusal ve uluslararası tebliği ve gazete ve dergilerde çıkmış muhtelif yazıları bulunan⁴⁴⁷ Yalçın, evli ve 4 çocuk babası olup, İyi düzeyde İngilizce bilmektedir.⁴⁴⁸

⁴⁴⁶ TBMM Özgeçmiş.(2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6726(25.11.2014)

⁴⁴⁷ Başkanlık Divanı Edip Semih Yalçın.(2014).

http://www.mhp.org.tr/htmldocs/kadrolar/detay/baskanlik_divani/84.html(25.11.2014).

⁴⁴⁸ TBMM a.g.e., s.103.

SONUÇ

“Ayıntab’dan Antep’e Gaziantep Milletvekilleri Biyografisi (1920-2015)” adlı bu çalışmada, 1920-2015 yılları arasını kapsayan Gaziantep Milletvekillerinin biyografileri, sosyo-ekonomik hayatları, seçildikleri siyasi partiler, seçildikleri yasama yılları, vekillerin seçilme dönemlerine ve sicil numaralarına göre kronolojik bir şekilde ele alınmıştır. 1920 yılından 2015 yılına kadar Gaziantep’i toplam “113” milletvekili mecliste temsil etmiştir. Gaziantep savunması devam ederken, 23 Nisan 1920 yılında kurulan I. Meclis’e Gaziantep’ten “6” milletvekili seçilmiştir. Bunlar; Abdullah Lami Efendi (Ersoy), Kılıç Ali Bey, Ali Cenani, Hafız Mehmet Şahin Efendi, Ragıp Yoğun, Mehmet Yasin Kutluğ Beydir. Gaziantep, parlamento da en az “5” milletvekili ile II. (1923) ve IV. (1931) yasama dönemlerinde temsil edilirken, en çok “12” milletvekili ile XXIV. (2011) yasama döneminde temsil edilmiştir. Yıllara göre bakıldığında temsil edilme sayısında artış olduğu gözlenmektedir. Bu artışın en önemli sebebi şehir nüfusunun artmasıdır.

Milletvekillerinin doğum yerlerine bakıldığında, “113”Gaziantep Milletvekilinden 79’u Gaziantep’te doğmuştur.⁴⁴⁹ Gaziantep yerelinden olmayan milletvekilleri tüm ülkenin tanıdığı önemli şahsiyetlerdir. Bunlardan bazıları; Ali Kılıç, Ali Şefik Özdemir, Nuri Conker, Ali Hikmet Ayerdem, Abdurrahman Melek gibi Milli Mücadele döneminde fiili olarak görevler almış şahsiyetlerdir.

Milletvekillerinin eğitim durumlarına bakıldığında büyük çoğunluğunun yüksekokul mezunu olduğu görülmektedir. İçlerinde askeri ve harp okullarından mezun olanlar olduğu gibi doçent ve profesör unvanına sahip olan vekillerde

⁴⁴⁹Gaziantep’in tüm ilçeleri bu veriye dâhildir. Aynı zamanda Bakanlar Kurulu’nun çıkardığı 550 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 06.06.1995 tarihinde il statüsüne kavuşturulmuş olan Gaziantep’in eski ilçesi Kilis’te bu veriye dâhildir.

mevcuttur. Milletvekillerinin büyük bir çoğunluğu evli ve çocuk sahibidir. “113” milletvekilinin çocuk sayılarının toplamı “357” olmakla birlikte en çok çocuğu olan milletvekilinin çocuk sayısı “9”dur.

Vekillerin mesleki durumları çeşitlilik göstermekle birlikte büyük çoğunluğu vekil seçilmeden önce mezun oldukları alanlarla ilgili işlerle meşgul olmuştur. Bazı milletvekillerinin ek olarak çiftçilikle uğraştıkları görülmektedir. Vekillerin yabancı dil bilgisine bakıldığında 1920’den 2015’e kadar geçen süreçte çeşitlilik göstermektedir. İlk dönem vekilleri daha çok Arapça, Farsça, Fransızca dillerini bilirken, 1950’den sonra İngilizce, Almanca, Fransızca vekillerin bildiği popüler dil olmaya başlamıştır. Ayrıca “7” milletvekili iyi düzeyde “3” dil bilmektedir.

Çok partili sisteme geçişle birlikte, Gaziantep Milletvekillerinin seçildikleri siyasi partilere bakıldığında, muhafazakâr yapıya sahip siyasi partilerin, Gaziantep’te daha çok vekil çıkardıkları görülmektedir. Ayrıca çok partili hayata geçiş denemeleri döneminde, Terakki Perver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları ve temsilcileri arasında Gaziantep milletvekili bulunmadığı gibi, Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurucuları ve temsilcileri arasında da Gaziantep milletvekili yoktur. 1946 yılında yapılan çok partili seçimlerde halk tercihini iktidar partisi olan CHP’den yana kullanmıştır. Daha sonra 1950, 1954, 1957 yıllarında yapılan seçimlerde, Türkiye genelinde DP iktidarıyla birlikte Gaziantep şehri tercihini yine iktidar paralelinde Demokrat Parti’den yana kullanmış, bu dönemlerde milletvekillerinin tamamı bu siyasi partiden çıkmıştır. Bu durum tez çalışmamızın sınırı olan 2015 yılına kadar devam etmiş, Gaziantep halkı tercihlerini sürekli iktidar partilerinden yana kullanmıştır. Gaziantep’te aynı aileye mensup olup farklı dönemlerde meclise giren milletvekilleri de mevcuttur. Bunlardan “Cenani” ailesine mensup olan Ali Cenani ve oğlu Ekrem Cenani, “Ocak” ailesine mensup olan Ali Kemal Ocak, Mehmet Kamil Ocak, Erdem Ocak, Mehmet Lütfi Söylemez ve Mehmet Atilla Ocak, “Ünlü” ailesine mensup olan Selahattin Ünlü ve Süleyman Ünlü, “Göğüş” ailesine mensup olan Ali İhsan Göğüş ve Hasan Celal Güzel, mecliste aynı aileden olup, Gaziantep’i temsil etmişlerdir.

Gaziantep Milletvekilleri, mecliste mezun oldukları ya da vekil seçilmeden önce meşgul oldukları iş alanları ile ilgili komisyonlarda ve bakanlıklarda görevler

almıştır. “113” milletvekilinden “21”i bakanlık yapmıştır. 1961 anayasasına göre kurulan Cumhuriyet Senatosu’nda, Mehmet Zeki İslâm, Mehmet Nizamettin Özgül, İbrahim Tevfik Kutlar, Salih Tanyeri, Selâhattin Çolakoğlu, Mehmet Kılıç, Gaziantep Senatörleri olmuştur.

1920-2015 yılları arasında TBMM’de Gaziantep’i temsil eden kadın milletvekilleri sayına bakıldığında “113” milletvekili içerisinde 3’ü kadındır. Kadınlara milletvekili seçme ve seçilebilme hakkının verildiği 5 Aralık 1934 tarihinden 2002 yılına kadar Gaziantep şehrinden hiç kadın milletvekili seçilmemiştir. Ancak 2002 seçimlerinde XXII. dönem TBMM’de Fatma Şahin, Gaziantep’i temsilen seçilen ilk kadın milletvekili olmuştur. Ayrıca Fatma Şahin Gaziantep’in ilk kadın bakanı olarak 61. Hükümette Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olarak görev yapmıştır. 2014 yılında yapılan mahalli seçimlerde Gaziantep’in ilk kadın belediye başkanı seçilerek, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı olmuştur. Fatma Şahin’den sonra 2007’de Özlem Müftüoğlu, 2011’de Derya Bakbak Gaziantep’ten seçilen kadın milletvekili olarak meclise girmiştir.

Gaziantep Milletvekillerinin şehir halkının sorunlarıyla yakından ilgilendikleri görülmektedir. Milli Mücadele döneminde Antep’te devam eden işgal karşısında, vekillerin, halka, gıda, giyecek, silah yardımı yaptıkları görülmektedir. Ayrıca 1939-1945 yılları arasında cereyan eden, II. Dünya Savaşı boyunca, şehirde oluşan kıtlık karşısında, VI. Dönem milletvekillerinin halkın ihtiyaçlarını karşılamak için çalıştıkları gözlenmektedir. Bunlardan Nuri Pazarbaşı, kendi servetinden harcayarak, Kahramanmaraş üzerinden, Gaziantep’e, ekmeçlik tahıl girmesini sağlamıştır. Buna benzer faaliyetler daha sonraki dönemlerde de devam etmiş, nitekim şehir halkı, kendisine yapılan bu yardımları karşılıksız bırakmayarak, Gaziantep’in önemli mahalle, cadde, sokak, kurum ve kuruluşlarına vekillerin isimlerini vermiştir. Bunlardan bir kaç; Nuri Pazarbaşı Mahallesi ve İlkokulu, Özdemir Bey Caddesi, Şehit Kılıç Ali Caddesi, Ömer Asım Aksoy İlkokulu ve muhtelif kuruluşlarda Ömer Asım Aksoy salonları, Cemil Alevli Caddesi, Cemil Alevli İlkokulu, Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Merkezi, Kamil Ocak Stadyumu ve Kapalı Spor Salonu, Cengiz Gökçek Kadın Hastalıkları ve

Doğum Hastanesi ile Kürşat Tüzmen Sosyal Tesisi, vekillerin, isimlerinin verildiği yerlerden bazılarıdır.

Gaziantep milletvekillerinin özelliklerine genel olarak baktığımızda gerek ülke gerekse bölge açısından son derece faydalı işler yaptıkları söylenebilir. Millî Mücadele yıllarında gösterilen takdire şayan mücadele alınan Gazilik unvanı ve tüm ülkeye örnek olmaları, milli birlik ve beraberliğe verilen önem vb. değerleri yaşamışlar/yaşatmışlardır. Vekillerin sosyo-ekonomik durumları, TBMM çatısı altında Gaziantep'in hem sosyal hem de siyasi alanlarda temsil edilme haritası vb. özellikleri de Gaziantep ilinin yerel unsurlarını yansıtır nitelikte olduğu belirtilebilir.

KAYNAKLAR

- Arslan Esat. (2012). *Türk Parlamento tarihi TBMM XVI. Dönem 1977-1980*. c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu, Ankara, ss.1399-1405.
- Arslan Zühtü. (2010). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XI. Dönem 1957-1960*.c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No: 156, Ankara, s.401.
- Bağce H. Emre. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XV. Dönem 1973-1977*. c.III, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:148, Ankara, ss.1869-1876.
- Bardakçı Murat. Mustafa Kemal'in Musul'u Kurtarmak İçin Gönderdiği Şefik Bey'in Macerası. *Habertürk*, 15 Haziran 2014, s.21
- Barlas Uğuroğlu. (2006). *Gaziantep'in Yakın Tarihi Üzerine Araştırmalar*. İstanbul, s.62.
- Büyükoğlu R. Yaşar. (2012). *Milli Mücadele Döneminde Güneydoğu Anadolu 30 Ekim 1918-20 Ekim 1921*. Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, ss.139-144
Cumhuriyetin 50. Yılında Gaziantep 1973 İl Yıllığı. s.15
- Çınar Menderes. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XIII. Dönem 1965-1969*. C.IV, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:147, Ankara, ss.1816-1824.
- Çoker Fahri. *Milli Mücadele ve T.B.M.M. I. Dönem 1919-1923*.c.III, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:6, Ankara, ss.421-432.
- Çufalı Mustafa. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM VIII. Dönem 1946-1950*, c.III, TBMM Kültür, Sanat Ve Yayın Kurulu Yayınları No:146, Ankara, ss.439-447.
- Darkot Besim. (1961). *Ayıntab*, İslam Ansiklopedisi, c.II, s.65.

- Duran Burhanettin. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM – XIX. Dönem 1991-1995*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:150, Ankara, ss.2741-2750.
- Ertan Temuçin Faik. *Türk Parlamento Tarihi TBMM – XX. Dönem 1995-1999*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:155, Ankara, ss.400-401
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi. (2013). *Müzeler Kenti Gaziantep*. Gaziantep, ss.13-14.
- Göğüş Ali İhsan. (2008). *Hep İsmet Paşa'nın Yanında*. Remzi Kitabevi, İstanbul 2008, ss.31-32.
- Göğüş M. Oğuz. *İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep*. Cihan Ofset, s.140.
- Gökçimen Semra. (2009). *Türk Parlamento Tarihinde Kadın Parlamenterler 1935-2009*. TBMM Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, Ankara, ss.356-357.
- Güner Zekai. (2007). *Antep Savunması Ve Ali Şefik Özdemir Bey'in Faaliyetleri*. ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, c.III, S.6, ss.50-64.
- Gregori Abu'lFarac (Bar Hebraeus). (1945). *Abu'lFarac Tarihi*. c.II, Ömer Rıza Doğrul (Çev.), Türk Tarih Kurumu, Ankara, ss.318-501.
- Güneş İhsan. *Türk Parlamento Tarihi TBMM V.Dönem 1935 – 1939*.c.II, TBMM Vakfi Yayınları No:26, Ankara, s.294-299.
- Güzelbey Cemil Cahit. (1988). *Gaziantep Büyükleri ve Gaziantep Meşahirine Ek*. Ankara, ss.87-220.
- Güzelhan Mustafa. (1959). *Ayıntab Tarihinden Notlar*. Gaziantep Kültür Derneği Kitap ve Broşür Yayınları No;18, Gaziantep, s.10-12.
- (Mart 1962). Mehmet Nuri Pazarbaşı'yı Anarken, Gaziantep Kültür Dergisi, c.V, S.52, s.15.

- Işıltan Fikret. (1960). *Urfa Bölgesi Tarihi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, s.77.
- Kınal Firuzan. (1962). *Eski Anadolu Tarihi*. Türk Tarih Kurunu, Ankara, s.242.
- Öztürk Kazım. *Türk Parlamento Tarihi TBMM II. Dönem 1923-1927*. c.III, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No: 3, Ankara, ss.329-331.
- Türk Parlamento Tarihi TBMM IX. Dönem 1950-1954*. c.II, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:18, Ankara, ss.332-410
- *Türk Parlamento Tarihi TBMM X. Dönem 1954-1957*. C.II, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları No:24, Ankara, ss. 332-840.
- Pamuk Bilgehan. (2009). *Bir Şehrin Direnişi Antep Savunması*. Anadolu Düşünce Grubu, İstanbul, ss.48-50.
- Sakioğlu Ş. Mehmet. (1997). *Gaziantep'in Ünlü Simaları*. Ankara, ss.163-219.
- Salname-i Vilayet-i Haleb. (1315). s. 204; Ayr. Bkz., Salname-i Vilayet-i Haleb, (1317), s.19.
- Sarıkoyuncu Ali. (2002). *Milli Mücadelede Din Adamları*. c.I, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, s.63.
- Sevgen Nazmi. (1959). *Anadolu Kaleleri*. c.I, Doğu Matbaası, Ankara, s.125.
- Süryani Mar Yeşua. (1985). *Vaka-i name*. Trc. Mualla Yanmaz, Şehir Matbaası, İstanbul, ss.19-28.
- Şavklı Cengiz. (2008). Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Antep Milletvekili Mehmet Ali Cenani Bey ve Faaliyetleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 7(2) , ss.408-411.
- Şıvgın Hale. (1997). *19. Yüzyılda Gaziantep*. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Ankara, ss.16-38.
- TBMM. (2010) . *TBMM Albümü 1920-2010 1920-1950*, c.I, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, ss.95-325.

-TBMM. (2010) . *TBMM Albümü 1920-2010 1950-1980*, c.II Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, ss.561-1050.

-TBMM. (2010). *TBMM Albümü 1920-2010 1983-2010*, c.III, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No:1, Ankara, ss.1137-1197.

-TBMM. (2012). *TBMM 24. Dönem TBMM Albümü*. TBMM Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı Yayınları No:2, Ankara, ss.100-103.

Tekindağ M. C. Şehabettin. *Kutuz*. İslam Ansiklopedisi, c.VI, s.1059.

Turan Osman. (1971). *Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti*. İstanbul, ss.117-575.

Ünler Ali Nadi. (1957). Gaziantep Savunması. *Gaziantep Kültür Dergisi*, c.I, S.I, Kasım, s.10.

Yavuz Celalettin. (2012). *Türk Parlamento Tarihi TBMM XXI. Dönem 1999-2002*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:151, Ankara, ss.2176-2199.

Yıldız Ahmet. *Türk Parlamento Tarihi TBMM XXII. Dönem 2002-2007*. c.III, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No:152, Ankara, s.407-418.

TEZLER

Bozdoğan Eyüp Nurettin.(2011). *Bir Biyografi Denemesi Gazeteci ve Siyasetçi Kimliğiyle Ali İhsan Göğüş*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeler ve İnkılâp Tarih Enstitüsü Atatürk İlkeler Ve İnkılâp Tarih Anabilim Dalı, İstanbul 2011. s.28.

Bıçıcı Mehmet. (2014). *Gaziantep Milletvekilleri ve Siyasi Faaliyetleri (1923-1950)*, Doktora Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş, ss.2-80.

Dal Sıtkı. (2009). *139 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Erzurum, s.26.

Gelir Burcu. (2006). *1680-1700 Tarihleri Arasında Ayntab (Gaziantep) Şehrinde Asayiş Problemleri Ve İslam- Osmanlı Ceza Hukuku Uygulamaları*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, Konya, s.9.

Yüce Sema. (2010). *98 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicili (H.1155/M.1742–1743) Transkripsiyon Ve Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, s.150.

Yüctürk Zemzem (tez) 2009). *98/3 Numaralı Gaziantep Şer'iyeye Sicili (H.1155/M.1742/1743)Transkripsiyon Ve Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, s.6.

ELEKTİRÖNİK KAYNAKLAR

147'liklerin tam listesi, (2014) <http://tr.wikipedia.org/wiki/147'likler> (15.12.2014)

Abdurrahman Melek, http://tr.wikipedia.org/wiki/Abdurrahman_Melek (16.11.2014)

Adaylar. (2014). <http://www.milliyet.com.tr/2014YerelSecim/ahmet-gunbakan-gaziantep-gaziantep/AdayDetay.htm> (24.12.2014)

AK Parti İl Başkanı Uzer, Hayırlı olsun dedi. (2014).

http://www.olaymedya.com/Haber/ak-parti-il-baskani-uzer-hayirli-olsun-dedi_1418983433.html (31.12.2014).

Ak Parti Milletvekilleri. (2014).

<http://www.akparti.org.tr/site/yonetim/milletvekilleri/24/27> (04.11.2014)

Akif Ekici Chp Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkan Adayı. (2014).

<http://secim.haber7.com/aday/chp/5832/akif-ekici> (04.11.2014)

Akif Ekinci Biyografi.(2014). <http://www.akifekici.com.tr/biyografi.php> (04.11.2014)

Ali İhsan Göğüş vefat etti,<http://www.iha.com.tr/haber-ali-ihsan-gogus-vefat-etti-185207/> (06.11.14)

Ali Serindağ. (2014). <http://www.chp.org.tr/?pm=ali-serindag> (25.11.2014).

Ali Şahin Biyografi. (2014). http://www.alisahin.org/?page_id=46 (25.11.2014).

Ata Aksu kimdir.(2014) <http://www.ensonhaber.com/ata-aksu-kimdir-2012-02-21.html> (19.12.2014)

Başkanlık Divanı Edip Semih Yalçın. (2014).

http://www.mhp.org.tr/htmldocs/kadrolar/detay/baskanlik_divani/84.html
(25.11.2014).

Celal Doğan. (2014).http://tr.wikipedia.org/wiki/Celal_Doğan (26.11.2014)

CHP'nin Gaziantep adayı Mustafa Yılmaz.(2014)

<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/10446099.asp?gid=229> (30.10.2014)

Derya Bakbak Özgeçmiş. (2014). <http://www.deryabakbak.com.tr/ozgecmis.html>
(24.11.2014).

Ekrem Çetin Kimdir. (2014) <http://www.ekremcetin.com/kimdir.htm> (07.12.2014).

Emekli Vekilden Nurdağı'na Lise ve Anaokulu, (2014).

<http://www.haberler.com/emekli-vekilden-nurdagi-na-lise-ve-anaokulu-6696813-haberi/%22> (22.12.2014).

Erdoğan: Zaman münakaşa zamanı değil.

(2014).<http://www.ntvmsnbc.com/id/25482815/> (29.11.2014).

Eski ANAP milletvekili kazada öldü. (2014).

<http://www.haber7.com/guncel/haber/481673-eski-anap-milletvekili-kazada-oldu> (24.12.2014)

Eski bakan vefat etti. (2014). <http://www.sabah.com.tr/gundem/2013/04/24/eski-bakan-vefat-etti> (26.11.2014)

Eski Kilis Belediye Başkanı Ekrem Çetin ve oğlu silahlı saldırıda öldü (2014) <http://www.milliyet.com.tr/2005/06/03/son/sontur23.html> (07.12.2014).

Eski milletvekili Hikmet Çelebi trafik kurbanı. (2014).

<http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=-222874> (24.12.2014)

Eski milletvekili Ünal Yaşar toprağa verildi. (2014). http://www.dha.com.tr/eski-milletvekili-unal-yasar-topraga-verildi_446415.html (Erişim; 22.12.2014)

Eski vekil vefat etti. (2014). <http://www.internethaber.com/rothun-belalisi-gokdemir-oldu--137564h.htm> (01.11.2014)

Fatma Şahin Biyografisi. (2014). <http://www.biyografi.info/kisi/fatma-sahin> (29.11.2014).

Fatma Şahin Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı. (2014).

<http://www.gaziantep.com.tr/baskanimiz.html> (29.11.2014).

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi. (2014) *Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Merkezi Açılışı ve İlber Ortaylı Konferansı.*

<http://www.gaziantep-bld.gov.tr/etkinlik-243-ali-ihsan-gogus-muzesi-ve-gaziantep-arastirmalari-merkezi-acilisi-ve-ilber-ortayli-konferansi.html> (06.11.2014).

Halil Mazıcıoğlu Özgeçmiş. (2014).

<http://www.halilmazicioğlu.com/sayfa/detay/ozgecmis.html> (04.11.2014)

Hannan Özüberk. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Hannan_Özüberk (01.11.2014).

Hasan Celal Güzel Kimdir?. (2014). <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?> (22.12.2014)

Hasan Celal Güzel. *Bir idealist: Ali İhsan*

Göğüş. <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/guzel/2011/07/24/bir-idealist-ali-ih-san-gogus> (06.12.14).

Hasan Celal Güzel. (2014). <http://www.milliyet.com.tr/hasan-celal-guzel/> (Erişim, 22.12.2014)

Hasan Celal Güzel'in kitap listesi, (2014).

<http://www.kitapyurdu.com/arama/default.asp?anahtar=hasan+celal+g%FCzel&ara.x=0&ara.y=0&stype=4&type=list&populer=0&aramasekli=1&exactly=ON&satis=2&x2=1> (22.12.2014)

Hasan Özdemir. (2014). <http://www.biyografi.net/kisiyrinti.asp?kisiid=2877> (05.11.2014).

Hüseyin Çelik Özgeçmiş. (2014). <http://www.huseyincelik.net/ozgecmis.asp> (24.11.2014).

Hüseyin Çelik. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Hüseyin_Çelik (24.11.2014)

İmam Hüseyin İncioğlu, http://tr.wikipedia.org/wiki/İmam_Hüseyin_İncioğlu (27.11.2014).

Kahraman Emmioğlu'nun kitaplarının listesi. (2014).

<http://www.kitapyurdu.com/yazar/default.asp?id=235129> (29.11.2014).

Koçer'e önemli görev. (2014). <http://www.telgraf.net/kocere-onemli-gorev-haberi-33705.html> (26.12.2014)

Kürşat Tüzmen. (2014). http://tr.wikipedia.org/wiki/Kürşad_Tüzmen, (03.11.2014).

M. Erhan Durukan. (2014). *Cengiz Gökçek Unutulmadı*.

<http://www.objektifdergisiweb.com/haberler/35-merhan-durukan/1043-cengz-goekcek-unutulmadi.html> (26.11.2014)

Maliye Bakanı Özgeçmiş. (2014). <http://www.maliye.gov.tr/Sayfalar/MaliyeBakani-Ozgecmisi.aspx> (05.11.2014).

Mehmet Atilla Ocak'ın vefat ilanı. (2014) <http://www.vefathurriyet.com/tag/mehmet-atilla-ocakin-vefat-ilani/> (Erişim; 28.11.2014)

Mehmet Bozgeyik Kimdir,(2014) <http://saadet.org.tr/haber/gaziantep-buyuksehir-belediye-baskan-adayi-mehmet-bozgeyik> (04.12.2014).

Mehmet Kamil Ocak,(2014).http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kamil_Ocak (03.12.2014)

Mehmet Kılıç, (2014) [http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kılıç_\(Kilis_doğumlu\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Kılıç_(Kilis_doğumlu)) (09.12.2014).

Mehmet Şeker Biyografî.(2014) <http://www.drmehmetseker.com/icerik.asp?sayfa=77> (25.11.2014).

Mehmet Şeker. (2014). <http://www.chp.org.tr/?pm=mehmet-seker> (25.11.2014).

Mustafa Rüştü Taşar (2014).http://tr.wikipedia.org/wiki/Mustafa_R (30.10.2014)

Nejat Koçer. (2014). <http://nejatkocer.com/Biyografi.aspx> (24.11.2014)

Sayın Hikmet Çetin'in Özgeçmişi (Kasım 1991). (2014)
http://www.mfa.gov.tr/sayin-hikmet-cetin_in-ozgecmisi-_kasim-1991_.tr.mfa
(01.11.2014).

Siyaset: Sayın Milletvekilim, özgeçmişinizden kısaca bahseder misiniz?, (2014).
<http://www.siyasetdergisi.com.tr/Haber/EDIP-SEMIH-YALCIN--MHP-GAZIANTEP-MILLETVEKILI/472> (25.11.2014).

SP Gaziantep adaylarını tanıttı,. (2014). <http://www.yenicizgihaber.com/sp-gaziantep-adaylarini-tanitti/> (Erişim; 24.12.2014).

Şamil Tayyar Biyografisi.(2014). <http://www.haberler.com/samil-tayyar/biyografisi/> (24.11.2014)

Şamil Tayyar Kitap Listesi.(2014).
<http://www.kitapyurdu.com/yazar/default.asp?id=42399> (24.11.2014).

Şefik Özdemir Bey (1885-1934), <http://kafkas.org.tr/izbirakan/sefikozdemir.html>
(22.11.14)

TBMM Özgeçmiş. (2014).

http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6264 (25.11.2014).

TBMM Özgeçmiş.

(2014).http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6506 (04.11.2014)

TBMM Özgeçmiş.

(2014).http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6506 (04.11.2014)

Yıldırım, Halkım İstedığı İçin Adayım, (2014).

http://www.islahiyehaber.com/index.php?option=com_content&view=article&id=884:yldrrhalkm-stedii-cin-adaym&catid=41:siyaset&Itemid=93 (22.12.2014).

TBMM ARŞİVİ HAL TERCÜMELERİ

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Abdülkadir Ateş

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Ahmet Ata Aksu

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Ahmet Günebakan

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Ahmet Mithat San

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Ali İlksoy

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Erdem Ocak

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Fatma Şahin

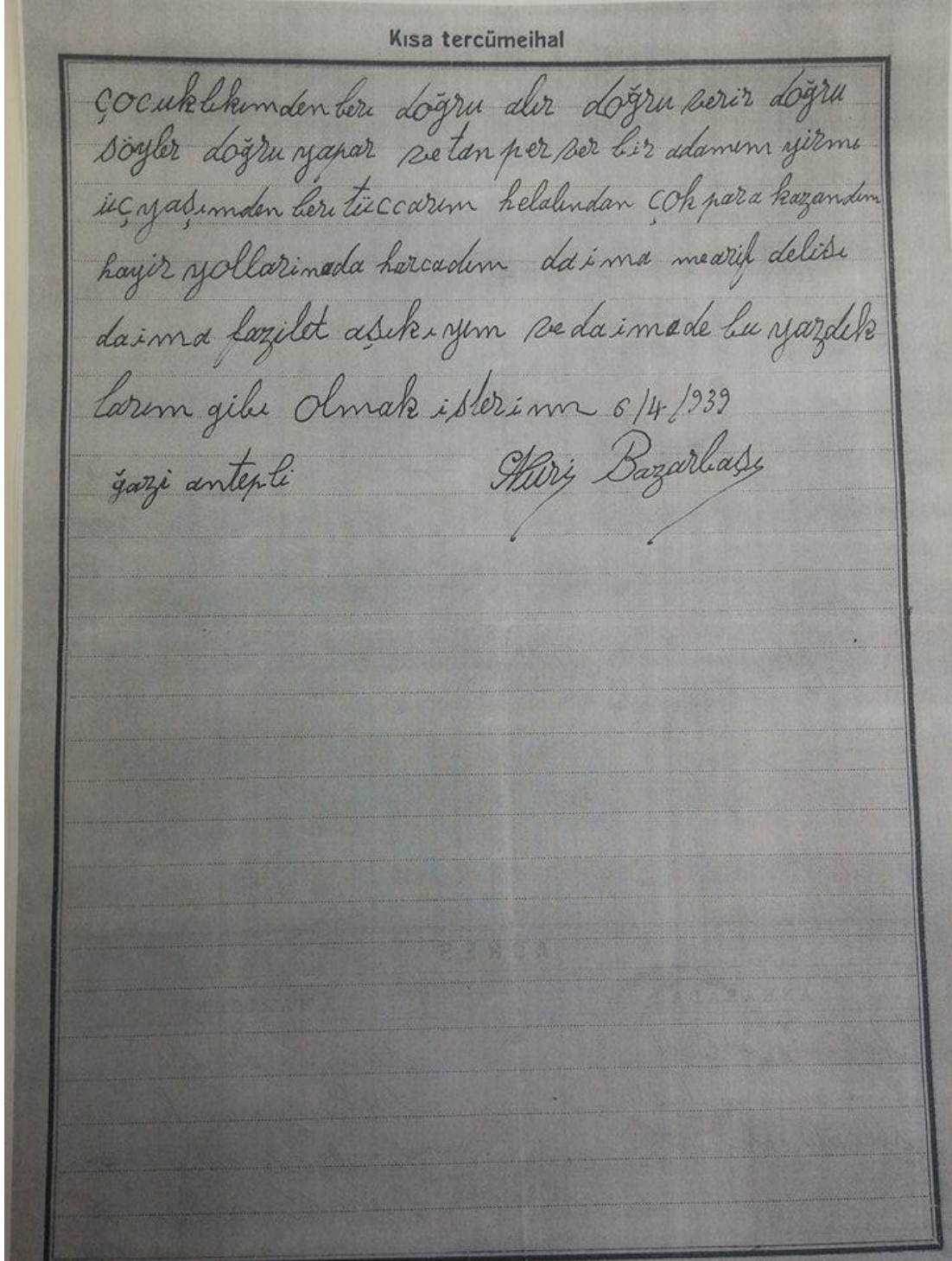
TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Feyzullah Yıldırım

TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri.* Galip Deniz

- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Halil Mazııcıoğlu
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Hasan Celal Güzel
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Hasan Özdemir
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Hasan Tanrıöver
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mahmut Durdu
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet Akdemir
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet Erdoğan
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet Hayri Osmanlıoğlu
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet Kılıç
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet KudretullahMavitan
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mehmet Lütfü Söylemez
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Muhittin Sayın
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mustafa Güneş
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*, Mahmut Şinasi Çolakoğlu
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mustafa Hikmet Çelebi
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Mustafa Rüştü Taşar
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Osman Orhan Bilen
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Özlem Müftüoğlu
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Süleyman Koyuncugil
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Ünal Yaşar
- TBMM Arşivi. *Hal Tercümeleri*. Yaşar Ağyüz

EKLER

Ek. A. 1. 3. Nuri Pazarbaşı'nın kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.

Ek. A. 1.4. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yapmış olan Gaziantep'in İlk Kadın Milletvekili Fatma Şahin'in kendi el yazısı ile yazdığı kısa hâl tercümesi.

ADI VE SOYADI	PARTİSİ	Medeni Durumu ve Çocuk Sayısı
Fatma ŞAHİN	Adalet ve Kalkınma Partisi	Evli - 2 çocuk
DOĞUM YERİ VE TARİHİ Gaziantep, 20.06.1966	MEDENİ DURUMU VE ÇOCUK SAYIŞI	Evli - 2 çocuk
ÖĞRENİM DURUMU (Başarı oranı diğer öğrenim kuruluşları eklenmelidir)	BİLDİĞİ DİLLER	YAZMA
İSTİKLAL İLKOKULU GAZİANTEP KIZ LİSESİ İSTANBUL TEKNİK ÜNİV.	İNGİLİZCE	OKUMA
AKADEMİK KASİYERİ (Yazar, Doç., Prof.)		
MESLEĞİ, SEÇİM ÖNCESİ BULUNDUĞU SON GÖREVİ VE KURUMU KİMYA MÜHÜRÜBİSİ BOYAHANE İŞLETME MÜDÜRÜ SANKO HOLDİNG GAZİANTEP		
DAHA ÖNCE YASAMA ORGANLARINDA GÖREV YAPMIŞSA DÖNEMİ, SEÇİM BÖLGESİ		
ESERLERİ		

3MM ÖNERİ HAKKI MAHFUZDUR

02.10.2002
Emre

Gaziantep

Özgeçmiş

1966 Gaziantep doğumluyum. İlk ve Orta ve
Lise öğrenimini Gaziantep'te tamamladım.
1987 yılında İTÜ Kimya mühendisliği
bölümüne bitirdikten sonra Gaziantep'te
Sanko Holding'te işletme mühendisi olarak
göreve başladım. Seçimden önce aynı
Holdingte Boyahane müdürü olarak çalış-
maktaydım. Fiyin Malhaz müb. olup
ayrı şekilde fab. müd. olarak çalış-
maktadıım. Bir kız ve bir erkek ol-
mak üzere iki çocuk annesiyim.

ÖZGEÇMİŞ

Murat Dağ, 1989 yılında Gaziantep'te doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Gaziantep'te tamamladıktan sonra lisans öğrenimini de 2011 yılında, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde tamamladı. Ocak 2012'de çalışma hayatına başladı. Gaziantep Şahinbey Belediyesi'ne bağlı kültür merkezlerinde temel Osmanlı Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi Rik'a belge okuma eğitimleri verdi. Daha sonra Temmuz 2013'te Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Soysal İşler Daire Başkanlığında işe başladı. Halen bu daire başkanlığında çalışmaya devam eden Murat Dağ, Gaziantep Kent Konseyi Yakın Tarihi Araştırma ve Kültürel Miras Çalışma Grubu Komisyonu ile İl Kültür Turizm Müdürlüğünün yürüttüğü "Kent Arşivi" üyesidir. Evli ve 1 çocuk babasıdır.

VITAE

Murat Dağ was born in Gaziantep in 1989. Having completed his primary, secondary and high school educations in Gaziantep, he had his bachelor's degree from the Department of History at Faculty of Science and Letters in Tokat Gaziosmanpaşa University in 2011. He went out to work in January 2012. He taught reading courses in basic Ottoman Turkish and in Ottoman Turkish of Rika at Şahinbey Municipality culture centres in Gaziantep. In July 2013, he began to work for the Department of Culture and Social Affairs for Gaziantep Metropolitan Municipality. Still holding office at the same department today, Murat Dağ is a member of "City Archive" conducted in collaboration with Gaziantep City Council for Recent History Research and Cultural Heritage Working Group Commission, and Provincial Directorate of Culture and Tourism. He is married with 1 child.